

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 15 (12.647)

Trst, nedelja, 18. januarja

primorski

dnevni

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P. P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

559
nije)

1
5723

Neurje v Italiji: škode za več kot 1500 milijard lir

RIM — V Italiji se je val neurja, snega in poledice včeraj nekoliko polegel. Znatno izboljšanje vremenskega stanja pa je omogočilo prva preverjanja škode, ki jo je letošnja izjemna zima povzročila na Apeninskem polotoku.

Italijanski minister za civilno zaščito Zamberletti je včeraj v Neaplju izjavil, da je slabo vreme povzročilo po državi najmanj 1.500 milijard škode. To seveda izhaja le iz prvih, in prav zaradi tega, nepopolnih vrednotenj dejanskega stanja. Minister Zamberletti je zaenkrat izjavil, da je Kampanija utrpela vsaj 300 milijar, Lacijo pa veliko manj (»le« 50 milijard), škode.

Kljub prvim površnim vrednotenjem kaže, da so največ škode utrpeli italijanske obale, medtem ko se je v deželah severne Italije vreme vsaj za toliko izboljšalo, da so lahko v večjih in manjših središčih začeli akcije za dosledno čiščenje nakopičenega snega. Prav v kupih razmočenega snega tiči zdaj »zim-ska«
nevarnost v mestih. Cestiča je namreč preplavila umazana plundra, težke snežne kope in ledene skrle pa padajo s streh, neglede na pešce in parkirane avtomobile. Na Tržaškem je včeraj zapihala burja in to s sunki nad 120 km na uro.

NA 5. IN 12. STRANI

V delovnem odboru senatne komisije za ustavna vprašanja

Vladne sile ovirajo pospešitev postopka o zaščitnem normativu

Senatorji pričeli razpravo o manjšinskem šolstvu

SANDOR TENCE

RIM — Po dolgem prazničnem premoru se je spet sestala delovna skupina senatne komisije za ustavna vprašanja, ki se ukvarja z zakonsko zaščito naše narodnostne skupnosti. Prve seje v letu 1987 se je (prvič) udeležil tudi podtajnik za notranje zadeve Valdo Spini, ki ga je predsednik Craxi v začetku lanskega decembra zadolžil, naj sledi tej problematiki in delu tega telesa, ki bi moralo vsebinsko poenotiti razne zakonske predloge. Spinijevo prisotnost na seji lahko ocenimo kot znak dobre volje socialističnega podtajnika, čeprav pri vladi in predvsem pri večinskih strankah ni še opaziti političnega razpoloženja na stvarno pospešitev parlamentarnega postopka, ki krepko zaostaja za obljubami in obvezami.

Ce pogledamo razvoj dogajanj v zadnjih mesecih lahko navsezadnje rečemo, da je vlada formalno gledano spoštovala obveze, ki jih je sprejela v senatu. Podtajnik Amato je po poletnih počitnicah sporočil, da se z našo zaščito ne bo več ukvarjal minister za dežele Vizzini, ampak neposredno predsedstvo vlade, ki bo imenovalo svojega predstavnika v senatni komisiji. Amato je tudi povedal, da se vlada zavzema za »postopno«
zaščito Sloven-

cev in istočasno izjavil, da v tej fazi ne bo predložila svojega zakonskega osnutka. Craxi je tako prižgal zeleno luč parlamentarnemu postopku ter za »redarja«
imenoval Spinija, ki se je takoj lotil dela. S tem je vlada predala vse odgovornosti, če jih tako lahko imenujemo, parlamentu, posebno večinskim silam, ki pa so doslej naredile zelo malo ali nič, da bi se postopek dejansko premaknil z mrtve točke.

Delovna skupina, ki jo vodi senator PSI iz Pavie Renato Garibaldi, se je v

zadnjih dveh mesecih res nekajkrat sestala in resnici na ljubo tudi nekaj naredila (izdelala je prva dva člena skupnega besedila), brez jasne politične volje pomembnejših komponent vladne koalicije pa ni pričakovati konkretnih rezultatov. Demokristjani vztrajajo pri vladnem zakonskem predlogu, ki ga ni od nikoder in ne naredijo ničesar za pospešitev parlamentarnega postopka. Socialisti zago-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Obtožbe na račun zdravnikov ob novih sindikalnih zapletih

RIM — Kakih tisoč zdravnikov splošne prakse krajevnih zdravstvenih enot se je ukvarjalo s specialističnimi pregledi, ki so jih prav tako plačevale KZE. To je včeraj sporočilo ministrstvo za zdravstvo, ki je obenem navedlo, da je tako ravnanje nezakonito tako zakonsko kot sindikalno. Ministrstvo bo sedaj skušalo ugotoviti, kateri zdravniki so se okoristili s takimi posli, da bi proti njim sprožili kazenski postopek.

Med zdravniki in vlado pa je še vedno izredna napetost. Družinski zdravniki že napovedujejo obnovitev sindikalnega boja, da bodo v prihodnjih dneh precejšnje težave. Minister za zdravstvo Donat Cattin pa je včeraj zavrnil obtožbe avtonomnih sindikatov, da ni vlada ničesar storila, da bi razbremenila sedanj položaj. Minister trdi, da niso načeli normativnih vprašanj iz enostavnega razloga, ker so avtonomni sindikati vztrajali izključno na ekonomskih zahtevah. Donat Cattin je tudi odločno zavrnil zahtevo asistentov, včlanjenih v ANAAOO, da bi jim plače zvišali za milijon lir.

Nezadovoljiv odgovor župana Staffierija

Razprava v tržaškem občinskem svetu je pokazala, da izgovori listarskega župana Staffierija glede njegovega spornega noveletnega govora ob koncertu v gledališču Rossetti niso zadovoljili skoraj nobene od demokratičnih strank, ki so zastopane v skupščini. Njegovo zatiranje, da ni hotel žaliti niti Slovencev niti posredno tržaškega škofa, je sicer izzvenelo kot delen umik, saj ni vztrajal na stališču, da se sme v Trstu govoriti samo italijansko, toda sporne vsebine svojega govora ni Staffieri niti prekalal niti se zanje ni opravičil. Z njegovim odgovorom so bili zato zadovoljni le mislovci in najbolj nazadnjaški del njegove Liste za Trst.

Povsem nezadovoljni pa so bili ostali, predvsem odborniki SSK, ki je zato v imenu svoje stranke zahteval preverjanje programa med strankami koalicije, komunisti, ki so ostro obsodili Staffierijevo instrumentalizacijo in poskus netenja protislovenske nestrpnosti, predstavnik Tržaškega gibanja, ki je celo vložil predlog o odstavitvi župana. Tudi predstavnika krščanske demokracije, ki vplivno sodeluje v večini, sta ostro grajala Staffierijeva zlobna namigovanja na škofa in poskus razdvajanja krajevne skupnosti na ozkih nacionalističnih pozicijah in sta ga svarila pred mejami čuta odgovornosti KD. Nekoliko milejši so bili socialisti, ki so pa poudarili, da je treba v Trstu ustvariti zadostno podporo za čimprejšnjo uzakonitev zaščite za slovensko narodnostno skupnost in pozvali župana, naj ne daje razloga za nadaljnje incidente in polemike.

NA 6. STRANI

Kitajska je le začasno klonila zahtevam konservativnega krila KP

Novi partijski voditelj Zhao Ziyang

PEKING — Za zamenjavo na vrhu kitajske vlade naj bi šla zasluga predvsem 84-letnemu Peng Zhenju, bivšemu pekinškemu županu, najuglednejši osebnosti konservativnega krila KP. Ta naj bi namreč prisilil Deng Xiaopinga, naj mu izroči »grešnega kozla«
Hu Yaobanga.

S to potezo pa je Dengu uspelo uloviti dve muhi na en mah. Ublažil je svojega antagonista, ker mu je žrtvoval najbolj vneta in naprednega reformatorja, obenem pa je utrdil svojo pozicijo na vrhu državnega vodstva.

Prvi znak »velikega skoka nazaj«, kot ga nekateri imenujejo, je bil pristno koreografskega značaja. Napovedovalec, ki je na malem zaslonu prebral vest o Yaobangovem odstopu, je bil oblečen v kitajsko uniformo, kar pa je v zadnjih časih postala že prava redkost. Nato pa so se začela širiti prve ocene zamenjave na kitajskem vrhu. Poleg zaskrbljenosti, ki vlada v hongkonških gospodarskih krogih, pa so tako Japonska kot ZDA izjavile, da bo Dengova izbira sicer znatno upočasnila proces uvajanja reform, ne bo pa zaustavila njegovih širokopoteznih načrtov, ki jih bo moral zdaj zagovarjati Zhao Ziyang.

Boj proti »buržujskemu onesnaževanju«, ki naj bi ga v dobršni meri zakrivil Hu Yaobang, ko je z velikim elanom odpiral kitajska vrata zapadnim državam in kapitalom, je torej pridobil pomembno točko. Igra med kitajskimi »reformisti«
in »konservativci«
pa je še vedno odprta.

Namizni tenis: 1. ženska liga Uspeh Krasa Globtrade

COCCAGLIO (Brescia) — Včerajšnji tekmi 2. zaostalega kola sta se dobro končali za Kras Globtrade. Naša dekleta so najprej s 4:0 premagala Recoaro (Bernardić - Santifaller 21:12, 21:15, Milič - Donda 21:12, 21:16, Doljak - Michelli 21:9, 21:10, Doljak in Sedmak - Santifaller in Donda 21:14, 21:17) in nato s 4:0 še milanski Roy. Slednji se je v bistvu predstavil le z eno igralko, Bartolomejevo (Sedmakova jo je premagala z 21:17, 21:13), Francozijevala je imela temperaturo, Bevilacqua pa nogo v mavcu in seveda nista igrali. Najprijetnejše preseženje pa sta gotovo pripravili Miličeva in Doljakova ter Sedmakova med dvojicami. Danes čaka Krasovke izredno naporna tekma proti prvuvrščenemu Coccagliu. Ostali sinočnji izidi: Coccaglio - Roy 4:1, Coccaglio - Recoaro 4:3, Recoaro - Roy 4:0.

Košarka: danes v prvenstvu B-2 lige Jadran v Padovo za zmago

Jadranovi košarkarji bodo danes opravili pomembno preizkušnjo v Padovi, kjer se bodo spoprijeli z moštvom Virtus Interspar, ki so ga v svojem krstnem nastopu v Trstu prepričljivo premagali. Virtus Padova je kot Jadran doslej zbral 16 točk in bo na lastnem igrišču zasledoval uspeh za vsako ceno, tudi zato, da bi se Brunnovim fantom pošteno oddolžil.

Pri Intersparju so se letošnje lige lotili z ambicioznimi načrti in sploh niso prikrivali svojih želja po napredovanju. Usoden pa jim je bil prav uvodni del prvenstva, ko so utrpeli nekaj zaporednih porazov. Slednji so nato povzročili razblinjenje začetnih pričakovanj. Ne glede na to, pa je postava iz Padove prav gotovo med boljšimi v letošnji drugoligaški konkurenci, zato bodo jadranovci nemara naleteli na hud odpor domačinov.

Po nesrečnem gostovanju v Trevisu pa so »plavi«
nadaljevali z rednim treniranjem in se ustrezno taktično pripravili na današnje srečanje, ki je pomembno zanje kot za nasprotnika. Srečanja se bodo udeležili vsi standardni igralci.

Tekmo Virtus Interspar Padova - Jadran bodo odigrali v občinski telovadnici v Ul. Rovigo 6 v Padovi s pričetkom ob 17.30.

Srečanje bo neposredno prenašala tudi zasebna radijska postaja Radio Opčine.

Odbojka: sinoči v ženski B ligi Meblo brez težav

PROSEK — Proti malo motivirani pepelki lige Torriani, ki je verjetno za letos že izpadla iz lige, je združena odbojarska ekipa Meblo z najmanjšim trudom prišla do svoje osme zmage v letošnjem prvenstvu ženske B lige. Potem ko je rimska tekmovalna komisija zavrnila prošnjo Mebla, da se srečanje odigra v domu prstaniških delavcev pri Proseku, sta se ekipi srečali v Nabrežini, kjer pa je bilo igrišče, kot je bilo sicer pričakovati, razmočeno in torej neuporabno. Tako se je karavana avtov z igralkami, spremstvom in dokaj številnimi gledalci pogumno podala po poledeneli cesti nazaj na Prosek, saj je dom Ervatti Meblovo rezervno igrišče. Mala farsa, a, treba je poudariti, povsem v skladu z zveznimi pravili. Tekma se je vsekakor pričela z eno uro zamude.

Sinočnji nastop je bil s kakovostnega vidika letos daleč najslabši, kar smo jih videli tu pri nas, a predvsem po krivdi slabe Torriane. Meblo je nastopil brez Nacinovijeve (sedela je sicer na klopi za rezervne igralke, a ni stopila na igrišče). Zadovoljivo jo je nadomestila Neva Grgič. V prvem nizu Meblo ni naletel na nobenega odpora in je z brezhibno igro pustil nasprotnice na ničli, kar je za B ligo dokaj neobičajno. Kot se v teh primerih večkrat zgodi, so naše igralke v drugem nizu močno popustile in dovolile Torriani, ki je medtem zamenjala režiserko, da je dokaj poceni zamude.

NADALJEVANJE NA 14. STRANI

Afganski gverilci zavračajo premirje

ISLAMABAD — Kaže, da so afganski gverilci povsem gluhi na premirje, ki jim ga ponuja kabulska vlada. Napadi na vojaške strukture se namreč nadaljujejo. Še včeraj so v pakistanskem mestu Pešavar, kjer se nahajajo oporišča mudžahedinov, z dolгим aplavzom podčrtali govore svojih voditeljev, ki so odločno zavračali enostransko premirje afganistanskega predsednika Nadžibulaha.

Kabulsko-sovjetsko premirje so gverilci označili kot »enega izmed tolikih sovražnikovih trikov, ki pa mu herojski mudžahedini ne bodo nasledili«. Tako je torej padel v nič enostranski podvig kabulske vlade, medtem ko so afganski gverilci najavili imenovanje posebne komisije, ki naj bi do konca februarja sestavila ustanovni osnutek vlade »ad interim«. Ta vlada naj bi prevzela vodstvo države v trenutku, ko bi sovjetske čete zapustile Afganistan in bi se filosovjetska kabulska vlada dokončno umaknila.

● Politične posledice

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Pravega iskanja rešitve teh problemov pa resnici na ljubo ni. Vse se omejuje na obtožbe in na polemike med vladnimi strankami, obenem pa se ta vprašanja povezujejo z vprašanjem »štafete«, to je trenutka čez nekaj več kot dva meseca, ko bi Bettino Craxi moral prepustiti svoje mesto demokristjanskemu kandidatu. Take politične povezave seveda ne morejo ostati brez svojih posledic, kajti stališča so sedaj že taka, da je skupna pot na referendum skoraj nemogoča. Seveda tudi ni govora, da bi katera izmed strank zavzela nevtrarno stališče o enem ali o drugem vprašanju.

Prehajamo torej k političnemu spopadu pred referendumom. Kaj se lahko zgodi v teh mesecih? Splošno mnenje je, da bo rešitev iz zadrege tudi tokrat predčasen razpust parlamenta. Že dvakrat so razpustili parlament, da bi se izognili referendumu (oba krat je šlo za referendum o splavu, ki je bil takrat v Italiji še prepovedan) in kot pravijo v tretje gre rado. Poleg tega bi na ta način rešili celo vrsto drugih problemov, na primer vprašanje »štafete« v Palači Chigi.

Kot se čudno sliši, bi bila to po vsej verjetnosti najboljša rešitev, kajti v nasprotnem primeru se obeta Italiji nekajmesečno obdobje negotovosti pred referendumom in nato leto dni konfliktualnosti v vladi, ki bi jo vodil demokristjan in za katero socialisti ne bi imeli velikih interesov, da bi jo podpirali. Kaj bi se zgodilo po volitvah, pa je novo poglavje; o tem, ali bo petstranska koalicija politično še obstajala, bo moč namreč govoriti šele takrat, ko bodo znani volilni izidi.

In za konec še besedico o odločitvi ustavnega sodišča, ki je preprečilo tri referendume (dva o lovu in referendum o volitvah višjega sodnega sveta). Utemeljitev teh odločitev še niso znane, vendar pa je tokrat ustavno sodišče - hote ali ne hote - pristalo na tiste referendume, ki povzročajo težave v političnih krogih in prepovedalo one, za katere se stranke niso posebej zavzemale. Res čudno naključje.

● Vladne sile ovirajo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

varjajo »postopnost« (to stališče je podtajnik Amato svojčas posredoval tudi enotni delegaciji), v senatu pa se niso še pravzaprav izjasnili o tem vprašanju ter niso prišli še na dan s stvarnimi predlogi (tudi v obliki novega zakonskega osnutka), ki so jih nekateri iz vrst PSI pred časom napovedovali.

Predstavniki laičnih sil, predvsem republikanci in liberalci, pa sploh ne sodelujejo pri delu komisije ter se od časa do časa oglašajo le na krajevni ravni, še takrat na pritisk ali pod vplivom desnice. Položaj je kot vidimo vse prej kot rožnat, za odobritev kakršnegakoli zakona pa je v vsakem primeru potrebna večina, ki je v tem trenutku ni.

Na zadnji seji je tekla beseda o manjšinskem šolstvu, to se pravi o prvem vprašanju, ki naj bi sodilo v tako imenovano »filozofijo postopnosti«. Koordinator komisije Garibaldi je izročil kolegum dva neformalna dokumenta o teh problemih, o katerih bo odbor baje razpravljaval v prihodnjih dneh. V razpravi, ki ji je kot omenjeno prisostvoval tudi podtajnik Spini, pa so sodelovali skoraj izključno predstavniki KPI. Senatorja Taramelli in Gerbacea sta spet protestirala nad zamudami in zavlačevanji, slovenska predstavnica pa se je izrecno navezala na položaj Glasbene matice ter istočasno spet opozorila na zelo zaskrbljujoče finančno stanje SSG, v nadaljevanju pa je bil govor tudi o Benečiji. Čas vsekakor ne igra v našo korist, tudi zato, ker se nad vlado in parlamentom zgrinjajo črni oblaki politične krize in predčasnih volitev.

Po kongresu PSDI se polemika nadaljuje okoli referendumov

Preverjanje, ta »čudni predmet želja« vznemirja petčlansko vladno koalicijo

RIM — »Zakaj ostaja v petstrankarski koaliciji tisti, ki vanjo ne verjame?« se je javno vprašal tajnik KD Ciriaco De Mita. Kdor je sodil, da se bo po socialdemokratskem kongresu polemika utišala, se je hudo uštel.

V sklepnem delu posveta svoje stranke je tajnik krščanske demokracije včeraj zvečer napadel Nicolazzija in socialiste. Med vrsticami je povedal, da je »preverjanje«, ta »čudni predmet želja«, potrebno izvesti tako, kot ga on pojmuje. Sicer bodo predčasne volitve. »Nočemo predčasnih volitev, je še izjavil De Mita, ampak želimo razčiščenje, da je (koalicije) ne bi zrušili. Kdor pa hoče njen konec, naj pove zakaj.« Lep način, kako krivdo prevreči na druge.

Politično obzorje je vedno bolj zapleteno, ne toliko zaradi polemik okoli preverjanja, kolikor zaradi otipljivih stvari, o pobudah, ki naj preprečijo refe-

rendume. Kot je bilo mogoče predvideti, so ukrepi, ki jih je prejšnji dan sprejelo ustavno sodišče, povzročili nasprotujoče si reakcije političnih sil. Nekateri so mnenja, da mora te odločitve spodbuditi parlament, in sicer tako, da bo z zakoni ukrepal o referendumskih problemih, drugi pa menijo, da bi se o njih morali izreči volivci.

Prav gotovo pa je izjava o neumestnosti zahteve po ljudskem glasovanju o določilih, ki urejajo reakcije višjega sodnega sveta, pripomogla k polemikam, ki bodo prihodnje dni še bolj žolčne. Socialisti so že včeraj kritizirali ustavno sodišče: Torisetti ga je obtožil, da je sprejelo politično odločitev, ko je pomešalo pravno-ustavne in politično-ustavne razloge. Drugi socialist, Andò, pa trdi, da se ustavno sodišče ne izogiba zakonu o lotizaciji in sklepa na njegovi podlagi in brani lotizirani višji sodni svet.

Oba socialista sta hkrati poudarila, da izjave o sprejemu ostalih referendumov obvezujejo politične sile, zlasti pa petstrankarsko koalicijo, »da hitro ukrepajo in pošljejo parlamentu tiste reforme, ki jih terja referendumska pobuda«.

O tej zahtevi, kot se zdi, se v vladni koaliciji vsi strinjajo. Tako je, denimo, republikansko tajništvo govorilo o odločitvi, ki »povečuje odgovornost in dolžnosti političnih sil«.

Soglasnost pa povsem odpove, ko je beseda o stvareh, ki jih je potrebno postoriti. Republikanci in večji del KD menijo, da so ukrepi vlade o sodstvu ob koncu leta končni cilj. Za PSI in PLI, predlagatelja tega referenduma, pa predstavljajo šele iztočnico. Razkol je tudi o vprašanju jedrske energije.

G. R.

Pristal je na zahtevo upornikov in izpustil generala Vargasa Ekvadorski predsednik osvobojen

Vojska pred predsedniško palačo v Quitu (Telefoto AP)

QUITO — Uporni oficirji so po enajstih trdih pogajalskih urah izpustili predsednika Ekvadorja Leona Febresa Cordera, ki so ga predvčerajšnjim ugrabili med njegovim prihodom v največjo letalsko bazo v Tauru. Državnega poglavarja so izpustili v njegovem rojstnem kraju Guayaquil, ki je blizu letalskega oporišča.

Pred osvoboditvijo je predsednik podpisal izjavo, s katero se obvezuje, da se ne bo znašal nad uporniki, uporniki pa so se odpovedali zahtevi po odstopu predsednika Febresa Cordera in so se zadovoljili z osvoboditvijo svojega voditelja, generala Franca Vargasa Pazzosa, ki je v hišnem priporu, ker je lanskega marca vodil upor proti Febresu Corderu. Upor letalskih oficirjev je terjal dve smrtni žrtvi in 12 ranjenih. Izvedli so ga pred pričetkom razprave proti generalu Vargasu.

Ko je podpredsednik države Blasco Penaherrera sporočil vest, da je spopad poravnal, je poudaril tudi podporo, ki jo je vlada Ekvadorja dobila pri mednarodni skupnosti. Najprej so jo seveda podprle ZDA, saj je Cordero, 55-letni inženir in katoliški konservativec, velik prijatelj ZDA.

Krhka civilna oblast, ki vodi državo po letu 1979, je zdržala pritisk, toda Corderove težave s tem niso odstranjen, ne samo zato, ker ima v parlamentu večino levica, ampak tudi zaradi hude gospodarske krize. Dogajanje sodi tudi v okvir priprav na volitve 1988. leta.

Na Poljskem uvedli civilno služenje vojaškega roka

VARŠAVA — Na Poljskem bodo uvedli civilno služenje vojaškega roka za vse tiste, ki zaradi ugovorov vesti nočejo obleči vojaške suknje. To je na tiskovni konferenci sporočil glasnik obrambnega ministrstva, ki je obenem navedel, da ne bo zato okrnjena obrambna sposobnost Poljske, saj bodo lahko take ljudi smotrno uporabili v saniteti, v gasilskih enotah, v reševalnih ekipah in v podobnih službah. Zaradi ugovorov vesti se na Poljskem le redki odpuščejo vojaškemu služenju. Kljub taki manjšini pa je po mnenju poljskih oblasti smotrno, da se jim omogoči izbiranje in se jih kazensko ne preganja. Do sedaj so namreč take oporečnike obsojali na pet let zapor.

Pacifistično neuradno gibanje »Svoboda in mir« je pozdravilo ta sklep kot pomembno pridobitev za poljsko družbo.

Ob delnih uspehih iranske vojske na Šat el Arabu Irak bombardiral Teheran in druga iranska mesta

TEHERAN, BAGDAD — Včeraj ob 12.30 po krajevnem času sta dve iraški letali bliskovito preleteli Teheran v višini komaj 500 metrov in odvrgli svoj smrtonosni tovor nad severozahodnim delom iranskega glavnega mesta. Zaslišali sta se dve močni detonaciji, nato se je oglašila protiletalska obramba, njen ogenj pa je trajal le pet minut, saj sta letali bliskovito izginili, kot sta prav tako nenadoma prileteli.

To je prvo bombardiranje Teherana po daljšem obdobju. Iransko glavno mesto je bilo skoraj vsakodnevna tarča iraških letal marca in junija leta 1985, ko je divjala tako imenovana »vojna za mesta«. Takrat so iraški lovski bombniki kar 42-krat bombardirali Teheran in pustili za sabo razdejane in na tisoče žrtev.

Tokrat je bila po vsem sodeč škoda minimalna. Iranski viri navajajo, da so izgubile življenje le tri osebe. V Bagdadu pa so sporočili, da je bil cilj njihovega letalskega napada imam Homeini. To do neke mere pojasnjuje, zakaj je bilo tako malo žrtev, saj vodja iranske revolucije ne biva v gosto na-

seljeni mestni četrti temveč v predmestju Teherana.

Sinoči so iranski viri sporočili, da je Homeini čil in zdrav, da niso iraška letala sploh zadela njegove rezidence. Ob vsem tem pa je lahko vsakomur na dlani, da obstaja nevarnost repriže »vojne za mesta«. Iran je namreč v zadnjih dneh že dvakrat zadel Bagdad z raketama zemlja-zemlja. Včerajšnje bombardiranje naj bi bilo torej odgovor na iranske napade. Iraška letala so namreč bombardirala še Ilam, Dezful, Tabriz in Kuhdašt.

Med opazovalci pa prevladuje prepričanje, da gre Iraku na fronti pri Basri precej za nohte in skuša sedaj razbremeniti iranski pritisk z bombardiranjem civilnih objektov v notranjosti iranskega ozemlja.

Teheran trdi, da so njegove čete zasledile pomemben strateški otok Bavarria na Šat el Arabu in so tako le 10 kilometrov pred Basro.

Nič čudnega torej, da arabske zalivske države podpirajo zadnjo pobudo varnostnega sveta OZN, da bi po mirni poti rešili spopad, saj se iz dneva v dan stopnjuje nevarnost, da bi se v vojno vpletle še druge države.

IZREDNA
PRODAJA

PLAŠČEV
PLAŠČEV
PLAŠČEV
VSEH VELIKOSTI

Emporio
FIORENTINO

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel. 794669

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Roma - Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTMi IN POVIŠANJI GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in poviška kapitala v izplačilu sledeči:

POSOJILA	Kuponi	Poviški kapitala	
	izplačljivi 1.8.1987	polletje 1.2.1987 31.7.1987	skupna vrednost 1.8.1987
1983-1990 ovrednoteno I. emisija (Curie)	8,—%	—3,191% *	—8,132%
1984-1992 ovrednoteno I. emisija (Crookes)	6,50%	—1,691%	+0,437%
1984-1993 ovrednoteno III. emisija (Oersted)	4,80%	+0,90%	+5,94%
	izplačljivi 16.8.1987	polletje 16.2.1987 15.8.1987	skupna vrednost 16.8.1987
1986-1996-2001 ovrednoteno I. emisija (Newton)	4,80%	+0,48%	+1,68%

Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.

Ivo Zorčič odgovarja Tanjugu glede služenja vojaškega roka

LJUBLJANA — V zvezi z nedavno objavljenim Tanjugovim komentarjem o usodi tako imenovane pobude za razpravo o civilnem oziroma drugačnem služenju vojaške obveznosti, ki so jo sprožili na 12. kongresu ZSMS in delno na 12. kongresu ZSMJ, je član predsedstva RK SZDL Slovenije Ivo Zorčič Tanjugu poslal pismo, v katerem poudarja, da so v omenjenem komentarju nekatere netočnosti in insinuacije. Zato je nujno zadevo osvetliti tudi iz drugih zornih kotov, predvsem zaradi tega, ker v tem primeru ne gre za pobudo posameznika ali neformalne skupine, temveč za zakonito pobudo ene od frontnih organizacij.

Posebej je čudno razmišljanje avtorja komentarja, po katerem menda »demokratizacije družbenih odnosov ni mogoče meriti na podlagi tega, v kolikšni meri je javno politično prizorišče odprto za nasprotne idejne in politične zamisli«, piše Zorčič.

»Lz te ugotovitve je mogoče brez večjih miselnih naporov sklepati, da je pobuda za razpravo o možnosti civilnega oziroma drugačnega služenja vojaške obveznosti v idejnem nasprotju s sistemom koncepta splošnega ljudskega odpora in družbene samozasčite. V pismeni pobudi ni namreč družbena samozasčita nikjer postavljena pod vprašaj, tako kot tudi sicer ni utemeljenih razlogov, da bi zamisel brez argumentov poenostavljeno razglasiли kot nasprotno s samoupravnim obrambnim konceptom.

Menim, da ni pomembno, kje je pobuda nastala, moramo pa vseeno poudariti, da gre tudi tokrat za pobudo ene frontnih organizacij. Lahko je dobra, slaba, nesprejemljiva. Vendar pa je vredna, da ji namenimo pozornost in da o njej razpravljamo. Dobro je, da o njej razpravljamo in jo ocenjujemo v SZDL in drugih sistemskih oblikah delovanja političnega sistema.

Poenostavljena je, denimo, tudi misel, da bi civilno služenje za nekatere pomenilo »izpostavljanje v prve vrste za druge pa varno zatočišče«, če nič drugega velja reči, da v sodobni vojni ni »varnega zatočišča«. To potrjujejo izkušnje sodobnih vojn (med civilisti je znatno več žrtev kot med vojniki), takšna trditve pa prav tako ni v skladu s sodobnimi vojaškimi teorijami oziroma znanostjo.

Avtor komentarja pripisuje delu slovenske mladine in njenemu vodstvu nekatere zadeve, ki so netočne, ali pa so poenostavljeno prikazane. Nemogoče je sprejeti tezo, da so zamisli in pobude, ki prihajajo od mladih in njihovih vodstev sumljive, da neko »stoji za njimi« ali da so celo sovražne. Pomislimo le, kaj bi se zgodilo, če bi imeli takšen odnos do vseh pobud in predlogov, ki prihajajo od mladih ali drugih družbenih subjektov. To bi pomenilo — če nam kaka pobuda ali predlog, kot pravi avtor komentarja, na prvi pogled ni všeč — da zavračamo razpravo in izključujemo iz dialoga znaten del mlade generacije. (dd)

Ko se rodnost približuje smrtnosti

PAVEL STRANJ

ZALOŽNIŠTVO

Dovolj velik za sodoben in strokoven pristop

Dovolj majhni za okretno prilagajanje razvoju časa in potreb

Kronika dogodkov, ki jih je Aškerc opisal v baladi Čožoti

Ko je tekla kriška kri

Aškerčeva »Balada o Čožotih«, ki jo je Primorski dnevnik objavil pred dnevi, tudi da opozori na veliko aktualnost »boja za kruh« na našem morju, je dejansko pesniški opis krvavega spopada med ribiči iz Križa in iz Chioggie (v beneškem narečju »Čože«), do katerega je prišlo leta 1896. Ta dogodek je svojčas v našem dnevniku že primerno osvetlil Zorko Jelinčič na podlagi pričevanj starrega, danes že pokojnega kriškega ribiča Karla Švaba-Boce. Mi pa smo hoteli zvedeti še kaj več o tistem spopadu, ki je takrat zelo odjeknil med našimi ljudmi ter tudi v krajevnem časopisu. Za podrobno obnovo teh dogajanj nam je priskočil na pomoč domačin Jožef Verginella, ki je bil v mladih letih ribič in ki je o spopadu v Tržaškem zalivu zvedel preko ustnega izročila, posebno pa iz pripovedovanj starih ribiških očakov, morda prav tistih, ki so se pred osemdesetimi leti v gostilni »Pri Bernardi« srečevali z Aškercem ter ga navdihovali za »jadranske bisere«.

Čožoti so že od davnih časov živeli izključno od ribištva in so bili ob koncu prejšnjega stoletja neprimerno bolj opremljeni od naših ribičev. Imeli so večje in seveda hitrejšše čolne in so že takrat razpolagali s sodobnimi mrežami (posebno tartanami in kočami), s katerimi so lahko brez težav ribarili na odprtem morju. Zlasti pozimi pa so radi zahajali tudi v tržaške obalne vode, kjer so desetletja nastavljali svoje skromne mreže le ribiči s Kontovela, iz Križa in Nabrežine. Ob obali so polovili vse, kar je bilo živega, je pripovedoval Karlo Švab, tudi naše mreže z ribami vred, zato je med Križani kar vrela proti njim oziroma proti njihovim roparskim navadam.

Večkrat je zato prišlo do ostrih besednih spopadov in do kreganja, »ribja pravda« pa je nekajkrat odjeknila tudi na sodišču in celo v tržaškem občinskem sve-

Do spopada med ribiči iz Križa in Chioggie je prišlo leta 1896, ker so Čožoti stalno lovili v Tržaškem zalivu — Štirje kriški ribiči so bili v spopadu ubiti — Italijanski iredentisti so podpirali Chioggio in tržaško sodišče je morilce oprostilo, medtem ko so jih sodniki iz Chioggie kaznovali — Nujnost, da se ohrani slovenska ribiška kultura

SANDOR TENCE

tu, kjer so italijanski iredentisti, ki so imeli takrat večino, skoraj vedno zagovarjali stališča Čožotov. Križani so se čutili zapostavljene in dejansko nemočne ter so se zaklinjali, da si bodo pravico sami vzeli. V zimskih dneh leta 1896 je tako prišlo do neizbežnega spopada. Zgodilo se je med Križem in Miramarom, pripoveduje Jožef Verginella, na odprtem morju, ki smo ga ribiči imenovali Sv. Le-

nard, zato ker smo od tam lahko videli grič nad Samatorco, ki se tako imenuje. Čožoti (bilo jih je približno dvajset) so tam vso noč ribarili s štirimi velikimi čolni, kriški ribiči pa so se jim tiho približali ob zori z majhnimi »ščifami« ter se zaleteli proti njim kar z golimi rokami. Spopad je trajal le nekaj minut. Ko so se Križani z rokami oprijemali robov velikih »sovražnih« čolnov, so jim Čožoti,

oboroženi z noži ter baje tudi s sekirami, rezali roke in jih s težkimi vesli udarjali po glavi, da so štirje kriški možje utonili. Po podatkih, ki jih je zbral Jelinčič, so življenje izgubili Jože Bezin, Jože Guštin, Janez Sedmak in Anton Verginella.

Umor je imel velik odmev in prišlo je do sodne obravnave, toda odgovorni ribiči iz Chi-

oggie niso bili obsojeni. »Tržaški nacionalistični magistrat je vse pokril,« je bila splošna sodba kriških ribičev, ki so šele nekaj let kasneje zvedeli, da se je o tem dogodku zanimalo sodišče v Chioggi, ki je po daljši preiskavi kaznovalo skupino domačih ribičev. Po krvavem dogodku Čožoti niso dolgo let zahajali v kriške »teritorialne vode«, dogodek pa je bil Križanom spodbuda za hitrejši tehnični napredek v ribištvu.

O Aškerčevih obiskih v Križu je rad pripovedoval tudi slikar Albert Sirk. Kot otrok je »Pri Bernardi« občudoval bradatega gospoda, ki je vabil domače ribiče, da so pri kozarcu vina pripovedovali svoja doživetja. Ko jim je zmanjkalo snovi in je pesnik silil vanje, je pripovedoval Sirk prijatelju Albertu Široku, so si stari Križani začeli izmišljati čudovite zgodbe o morskih deklicah, sirenah, škrtih in morskih duhovih. Aškerc je vse pridno zapisoval, ribiči pa so se muzali in pili...

Ob pisanju teh vrstic me je ves čas spremljala grenka ugotovitev, da smo Slovenci v teh krajih skoraj pozabili na našo nekoč bogato ribiško in splošno obmorsko kulturo, ki žal počasi izginja tudi iz naše zavesti. Vasi kot so Križ, Kontovel in Nabrežina so v marsičem izgubile fizični stik z morjem, vaše skupnosti pa so kljub vsemu še ohranile zametke te kulture ter bogato in zelo zanimivo ustno izročilo. Priletni ribiči umirajo in z njimi izginja tudi njihovo bogastvo, ki ga zato moramo, dokler je še čas, raziskati in primerno ohraniti.

Letos bomo v Križu praznovali 100-letnico rojstva našega največjega slikarja — marinista Alberta Sirk, čigar življenje in ustvarjalnost sta tesno povezana z morjem. Zato upam, da se bomo ob tej priložnosti primerno spomnili tudi na ribiče in na ribištvo.

Ribolov: italijanski tisk delno spreminja stališča

Krvavi incident pred istrsko obalo, v katerem je izgubil življenje gradeški ribič Bruno Zerbini, je imel močan odmev v vsem italijanskem tisku. V napetih novembrih dneh in na valu emocionalnosti, ki je sledil dogodku, so časopisi dali največ poudarka dinamiki dogajanja, izjavam ribičev in gradeških upraviteljev, preiskavi, kronologiji incidentov. Noben list ali skoraj pa se ni poglobil v vprašanje ribolova, se ni vpraševal, ali je smoterno intenzivno loviti in obubožati Jadransko morje, uničevati morsko floro in favno z onesnaženjem, nihče se ni vprašal, zakaj na italijanskem delu jadrana ni več rib. Takšno razmišljanje je spodbudil, kot kaže, incident z Albanijo, najbrž pa je k večji treznosti prispevala tudi časovna odmaknjenost od novembrih dogodkov.

Najbolj zanimivo razmišljanje je objavil list Il manifesto. V številki, ki je izšla prejšnji torek, Loris Campetti v članku z naslovom »Pesci d'oltre-frontiera« (Ribe z onstran meje) izhaja ravno iz omejenih incidentov, da bi opozoril na vse neizpolnjene obveznosti in krivde Italije. »Seveda,« pravi člankar, »s srcem in razumom ne moreš ne biti na strani naših ribičev, še zlasti v primeru gradeškega ribiča, ki je plačal z življenjem. In to tudi če upoštevš ogorčenje tistih, ki so se naveličali, da jim sosednji ribiči izropajo morje.« Vsekakor pa je v analizi treba upoštevati odgovornost Italije kot države, saj so italijanski ribiči pri-

siljeni loviti, da se preživljajo, tam, kjer morje ni še tako onesnaženo in je torej bolj bogato z ribami. In ni dvoma, da so jugoslovansko, albansko in severnoafriško morje manj izkoriščena, bolj zaščitena in torej bolj bogata z ribami.

Člankar gleda na problem ribolova z zornega kota morja kot vira življenja ne samo za človeka pač pa tudi za ribe. Pri tem opisuje način, kako je bilo izropano italijansko morje, kako niso upoštevali ciklusov biološkega počitka, kako so bila uničena jajca in mlade ribe, kako je negativno vplivalo onesnaženje. V dokaz svojih ugotovitev navaja razgovor, ki ga je imel z nekim ribičem iz Fana. Možakar je imel že nekajkrat opravka z jugoslovansko pomorsko milico, kljub temu pa je vseeno ribaril v jugoslovanskih vodah, saj je bil to edini način, da si zagotovi dostojen ulov. Opisal je dogovaranje med ribiči za porazdelitev stroškov za morebitne globe tistim, ki bi jih milica ujela in ustavila v jugoslovanskih vodah, dodal je, da najraje lovijo med Istro in Zadrom, ker so južno od Splita jugoslovanski obmejni organi strožji.

Iskreno, obenem pa tudi s kančkom lokalpatriotizma, je ribič navajal grehe kolegov, zlasti tistih iz San Benedetta del Tronto in iz Ancone. Ribiče iz San Benedetta je označil kot »ribiče ovc«, ker naj bi večkrat kradli ovce, ki se pasejo ob morju. O kolegih iz Ancone pa je povedal, da so enkrat »ugrabili« mladega miličnika, ki je sto-

Življenje in delo kriških ribičev v prvih povojnih letih kot jih je posnel fotoreporter Mario Magajna

pil na njihov čoln, medtem ko so drugi miličniki zasledovali bližnjo ribiško barko. Mladega fanta naj bi ribiči razorožili in odpeljal skrivaj v Ancono. »Ko se zgodi nekaj takega,« je menil ribič, »je potem huje za vse in najbolje je, da se za nekaj časa sploh ne prikažeš v jugoslovanskih vodah.«

Potem ko je bilo izropano naše morje, potem ko so industrijske odplake zadušile dno in je nepremišljen ribolov odpravil vse, kar je živo, kam naj gredo italijanski ribiči se vprašuje Campetti. Seveda k sosedom. In za kaj? Da bi izropali vzhodno obalo jadrana in

da bi postala mrtva tako kot italijanska? Seveda je potreben organski dogovor, ki naj uredi odnose med Italijo in ostalimi sredozemskimi državami, zaključuje Campetti, prav tako pomembno pa je »zaščititi to, kar ostaja od našega morja. Našega, se pravi od vseh nas, Italijanov, Jugoslovancev, Albancev idt., vendar tudi od rib, saj ribe ne poznajo meja. Svoboda in življenje ribiča, vsakega človeka sta neprecenljivi. Toda življenje morja?

Še večje presenečenje pa je bralcem s tega vidika pripravil Il Giornale, ki je v ponedeljek objavil s precejšnjim poudarkom dopis

iz Beograda, v katerem je bilo zelo korektno prikazano jugoslovansko stališče do ribolova na Jadranu. Omenjeno je število kršitev jugoslovanskih ozemeljskih voda, omenjeni so protesti, ki so jih s tem v zvezi posredovali jugoslovanski predstavniki italijanski vladi, omenjena so jugoslovanska stališča in predlogi za dosego sporazuma o ribolovu. Precejšen poudarek je po eni strani na predlogu o oblikovanju skupnih družb za izkoriščanje morskega bogastva in višini odškodnine, ki jo Jugoslavija zahteva, po drugi strani pa skrbi Jugoslavije za zaščito morja.

gospodarsko pismo iz slovenije - gospodarsko pismo iz slovenije

Zdomec kot gospodarski in poslovni partner

Najbrž bo prejšnji četrtek ostal zapisan v gospodarski zgodovini Jugoslavije kot zanimivost, ki ji doslej še nismo bili priča. Predsednik zvezne vlade Branko Mikulić je namreč prvi predsednik vlade, ki se je javno pogovarjal z jugoslovanskimi zdomci o možnostih za njihovo sodelovanje v jugoslovanskem gospodarstvu. Ne samo, da jih je neposredno povabil, naj vlagajo svoj denar v jugoslovansko gospodarstvo, ampak jih je tudi pozval, naj postanejo partner tega gospodarstva in hkrati obljubil, da bo zvezna vlada sprostila marsikatera določila, ki zdaj zavirajo pritek tujega kapitala v državo in ki zavirajo razvoj malega gospodarstva pri nas. Nakazal je, da bo Jugoslavija postala privlačnejša za naložbe tujega kapitala, s čemer je tudi tuje finančnike, ki iščejo možnosti za naložbe svojega kapitala, opozoril, da se gospodarski sistem spreminja.

Zdomci, ki so sodelovali na tem pogovoru, niso bili kdorkoli: med njimi je bila večina takih, ki so v tujini kar uspešni poslovneži (lastniki tovarn, agencij, hotelirij) in ki imajo denar. Zvezna vlada je prepričana, da bi s tem kapitalom, če bi ga privabili v državo, lahko precej pomagali gospodarstvu. Posamezni poznavalci trdijo namreč (take so tudi nekatere ocene tujih finančnih ustanov), da imajo Jugoslavlani, ki so na delu v tujini, v tujih bankah za 20 milijard dolarjev prihrankov. To je na primer celo več kot znaša ves jugoslovanski dolg v tujini. Če bi del tega kapitala uspeli zvabiti v domovino, bi bila to izredno dobrodošla pomoč, saj se Jugoslavija za razvoj posameznih delov gospodarstva - na primer za razvoj drobnega gospodarstva - ne more zadolževati v tujini. Najprej zato, ker posojila za kaj takega v tujini težko dobi, nato pa tudi zato, ker mora tuja posojila uporabiti za nekatere prednostne naloge (gradnja cest, železnice...) ali pa za odplačilo zapadlih dolgov.

Znano je, da je Jugoslavija po letu 1965, ko je začelo odhajati na delo v tujino čedalje več Jugoslovancev, vedno računala na nakazila deviz, ki so jih zdomci zaslužili v tujini. S temi nakazili, ki so v posameznih letih močno presegla eno in celo dve milijardi dolarjev, je precej let - dokler se država ni pretirano zadolžila - kar uspešno izravnavala državno devizno bilanco in pokrivala primanjkljaj, ki je nastajal v trgovanju s tujino. Kmalu pa za izravnavo devizne bilance ta nakazila niso več zadoščala. Najprej zaradi tega, ker so se primanjkljaji čedalje bolj večali, nato pa tudi zaradi tega, ker so postajale vsote deviz, ki so jih zdomci prinašali domov, čedalje piclješe. Zdomci so si namreč v tujini ustvarili kar dokaj visok standard, saj na primer

zahodnonemški podatki govore, da samo tretjina delavcev iz Jugoslavije zasluži manj kot pa je povprečna zahodnonemška plača. Takšen standard v domovini ne bi mogli obdržati, zato se jih čedalje več odloča bodisi za podaljšanje dela v tujini bodisi za stalno naselitev v tujini.

Tudi prvotni glavni namen, zaradi katerega so šli delavci iz Jugoslavije v tujino, ni več najpomembnejši. Nakup zemlje in zgraditev hiše, kar je bil nekoč glavni cilj, je zdaj za zdomce premalo mikavna naložba. Denar je bil na ta način sicer dokaj varno naložen, ni pa se obračal in oplajal. V produktivne namene je ob tem delala precejšnje napake, saj zdomcem ni ponudila trdih gospodarskih načel za njihovo gospodarsko udejstvovanje doma, ampak je kar naprej nekaj spreminjala. Izredno huda je bila tudi ideološka ovira, saj so bili zdomci, ki so v domovini na primer hoteli postati podjetniki, proglašeni za bogataše in kapitaliste. Obe oznaki pa imata v Jugoslaviji tak pomenski predznak, kot da gre za nekoga, ki hoče porušiti socialistični družbeni sistem.

Sama gospodarska kriza je najbolj pripomogla k temu, da se zdaj gleda na zdomce drugače. Zdomci so lahko naši gospodarski partnerji, ne pa naši ideološki nasprotniki. Toda, če hočemo, da bodo gospodarski partnerji, jim je treba tudi omogočiti, da to lahko postanejo. Zato politika že nekaj let zahteva, da je treba odnos do obrtnišva temeljito spremeniti in pospešiti njegov razvoj. Predpisi, ki določajo vlogo in mesto obrtnika v jugoslovanskem gospodarstvu, pa so se začeli spreminjati šele pred kratkim. Približujejo se tistim okvirom (ponekod pa jih že celo presegajo), ki jih je začrtala Slovenija za svoje drobno gospodarstvo. Spremembe še niso zaključene, saj je odprtih še precej vprašanj, vendar pa je na primer že jasno, da bo lahko obrtnik zaposloval do 10 delavcev, da bo lahko imel svoj hotel, svojo majhno tovarno, da lahko vloži svoj kapital v družbeno podjetje, da se bo lahko z drugimi obrtniki združil v večje podjetje ali zadrugo, da bo lahko uvozil več opreme kot doslej, da bo lahko dobil večja posojila v bankah za razširitev svoje dejavnosti in tako naprej.

O teh stvareh je govoril tudi Mikulić, ki pa je poudarjal predvsem, da v Jugoslaviji temeljito spreminjamo gospodarski sistem. Povedal je, da se vračamo k tako imenovanim realnim ekonomskim kategorijam, s čemer je pravzaprav hotel povedati,

da bodo sčasoma tudi v Jugoslaviji začela veljati podobna merila za gospodarjenje kot tam v tujini, kjer imajo tržno organizirano gospodarstvo. Takšno poudarjanje ni zgolj naključno, ampak odgovor na neprestane pripombe zdomcev, da se po takih načelih, kakršna so doslej veljala v jugoslovanskem gospodarstvu, ne znajo in ne morejo gospodariti.

Mikulić jim je torej obljubil trdnjšo in stalnejšo gospodarsko zakonodajo. Toda, kako bo dosegel, da bodo to zakonodajo trdno in stalno spoštovali tudi v občinah, kjer so zdaj vsak po svoje delali z zasebniki in kakor se jim je zljubilo. Saj je tudi zdaj zdomec lahko dobil prostor za svojo delavnico, obrtno dovoljenje, dovoljenje za uvoz in še marsikaj, kar je povezano z njegovim delom, vendar le, če je dobro (zlasti na jugu) podkupil občinske uradnike. Zdomci so o tem odkrito govorili na pogovoru, kjer pa so dobili zagotovilo, da se z novo obrtniško zakonodajo marsikaj spreminja, da se spreminja tudi davčna zakonodaja in da bodo tudi davčne službe organizirali drugače. Predvsem pa je dobil zdomec zagotovilo, da bo lahko svoj denar, ki ga ima v tujini, brez težav vložil za gospodarske namene. Če bo zdomec naložil svoj denar v družbeno podjetje, bo užival prav take pravice, kot jih ima tujec, ki investira pri nas. Na tem področju naj bi prišlo celo do precejšnjih olajšav in sprememb, ki naj bi spodbudile priliv tujega kapitala v jugoslovansko gospodarstvo, je napovedal predsednik zvezne vlade, ki je dejal tudi, da bo tuji investitor lahko prosto razpolagal z dobičkom (profitom) in sodeloval pri upravljanju podjetij. To pa so napovedali o bistveno drugačnem tretiranju tjih investorjev, ki zdaj prav zaradi premajhnih pooblastil in premajhnih pravic pri razpolaganju z dobičkom niso želeli vlagati svoj denar v jugoslovansko gospodarstvo in zato takih naložb skoraj ni bilo.

Povsem na dlani je, da je predsednik zvezne vlade skušal povrniti zaupanje zdomcev (in tujih investorjev) v jugoslovansko gospodarstvo in državo. Razlagal jim je, da bo kapital, naložen v domovini, prav tako zanesljivo naložen, kot če bi ga naložili kjer drugje. Nakazal je na primer, da tudi profit ne bo več ničesar nemoralnega. Žal pa obljube in napovedi same po sebi še ne spreminjajo stvari. Tega se zdomci še kako zavedajo in zato ni pričakovati, da bo zdaj tuji kapital kar čakal na jugoslovanski meji. Pomembno - in za jugoslovanske razmere celo posebej značilno - pa je, da je o teh stvareh govoril zdomcem predsednik zvezne vlade. To pa že mora biti zagotovilo, da spremembe bodo.

JOŽE PETROVČIČ

Telefonske govorilnice tarča huliganskih dejanj

KOPER — V treh obalnih občinah ima tozdr za PTT promet Koper vsega 75 javnih telefonskih govorilnic. V zadnjih letih so se poštarji potrudili in mrežo teh govorilnic dokaj okrepili, kaže pa, da jo bodo primorani spet nekoliko okrniti. Stroški vzdrževanja teh govorilnic se večajo iz dneva v dan (lani so presegli 1,5 milijona dinarjev), vandalom, objestnejšem pa so govorilnice postale izjemno priljubljen cilj. Eno od dveh javnih govorilnic v naselju z nekaj tisoč prebivalci so poštarji montirali tudi pri Emona centru. Pred novoletnimi prazniki so si to govorilnico ljubitelji telefonskih ciljev tako privoščili, da so jo najprej »obdelali« s petardami, nato pa še zažgali. Poštarji so morali telefonski aparat umakniti in kot pravijo nove javne govorilnice na tem gostu naseljenem območju ne bodo postavili, dokler ne najdejo nove ustreznije lokacije. Če hočejo na novo postaviti govorilnico — morajo pa jo na mestu, kjer je gostota ves dan velika, da se izognejo vsakršnim izžvljanjem nad telefonskimi aparati — morajo za to odšteti najmanj 2 milijona dinarjev.

In kaj vse ne doživijo poštni mehaniki, ki popravljajo telefonske govorilnice?

V aparatih najdejo kovance, ki so preluknjani in privezani z žico, številčnice na aparatih obrnejo v drugo smer tako, da jih polomijo, v prostorček, kjer avtomat »vrne« denar mečejo petarde, v prostor za denar tlačijo žvečilne gumije, borove vejice, slamice za pitje sokov, telefonski aparat zalijejo s sladkim, lepljivim cherry brandijem, v »blagajnah« javnih telefonskih govorilnic poštarji najdejo veliko doma »skovanega« denarja, dinarje, ki jih potrošniki oblepijo s selotejpom, da so po obsegu večji in tako postane 50 para takoj vrednih 10 din itn. Nesramnost seže celo do te mere, da si vandali privoščijo pljuvanje v slušalke in to na tisti del, ki ga prislonimo na uho...

DUŠAN GRČA

Pestro delovanje sežanskega društva upokojencev

SEŽANA — V Sežani je zelo aktivno društvo upokojencev. Za silvestrov večer je poseben ženski aktiv pripravil prijetno zabavo, ki je za večino trajala do jutra. Na sporedu je bilo poleg obveznega plesa (po glasbi iz magnetofona) tudi žrebanje 50 lepih dobitkov, katerih so se prisrčno razveselili. Aktiv žena je popolnoma brezplačno nabavil dobitke.

Aktiv pripravlja tudi veselo pustno soboto (ali pustni torek, to se še ne ve) in praznovanje Dneva žena.

V domu upokojencev so posebni prostori za člane društva upokojencev in tu se, če je vreme le ugodno, skoraj vsak dan zbirajo, člani društva pri šahu, kartah in raznih pogovorih.

Upokojenci imajo veliko energije zaradi svojih dolgoletnih delovnih izkušenj in to bi morala družba tudi izkoristiti.

LOJZE CAFUTA

Berite

»Novi Matajur«

VID VREMEC

Pinko Tomažič in drugi tržaški proces 1941

36.

V tretjem seznamu so za policijski opomin zajeli 48 oseb po naslednjem vrstnem redu: Mario Cecchini, rojen v Primanu pri Reki, stanujoč v Trstu, Mario Uršič, rojen na Reki, stanujoč v Trstu, Valdo Valič in Lojzka Španger z Opčin, Josip Versa s Proseka, Josip Peric, Franc Tence in Anton Tretjak iz Nabežine, Emil Perhavec iz Doljnih Ležeč, Franc Ambrožič iz Škoflje, Vladimir in Franc Zebochini ter Franc Dujc iz Divače, Stanislav Kralj iz Trebč, Franc Lucchi, Alojz Božeglav in Anton Balbi iz Divače, Karlo Bernetič iz Trsta in Josip Suber, Rudolf Prelec iz Divače, Ivan Počkaj iz Materije pri Reki, Amalija Čok, Mario Sila, Rudolf Blažič, Mario Abram, Giovanni Doles, Vladimir Pertot, Bruno Pertot, Ivan Stergar, Josip in Rudolf Mahnič, Josip Lenassi, Albert Pertot, Bruno Trampuž, Alojz Bucik, Giuseppina Doles, Nedeljko Gašpersič iz Trsta, Anton Premuž iz Bersejia pri Reki, Žarko Simonič z Opčin, Josip Ban iz Trsta, Josip Serazin iz Sežane, Milan Bobič iz Mirna pri Gorici, inž. Velemir Čermelj iz Ajdovščine, Stanislav Musulin iz Stomaža pri Gorici, Ciril Kos iz Ruta pri Krakovem, Nežica Vižintin iz Gorice in Stanislav Uršič iz Tolmina.

Odprta vprašanja slovenskega ribištva

Nujne nove naložbe za boljši ulov in prodajo

KOPER — Ribištvo je v republiških dokumentih resda opredeljeno kot primarna kmetijska dejavnost, vendar še zdaleč ne uživa vseh ugodnosti in podpore kot na primer živinoreja. Zato je nujno, da pogoje gospodarjenja ribištva (tako morskega kot sladkovodnega) izenačimo z ostalim kmetijstvom, je bistveni sklep, ki so ga sprejeli na seji izvršilnega odbora splošnega združenja kmetijstva, živilske industrije in prehrane Slovenije, na kateri so kot osrednjo točko obravnavali problematiko stanja in nadaljnjega razvoja morskega in sladkovodnega ribištva.

Čeprav ne gre povsem enačiti morskost in sladkovodno ribištvo, je njun končni učinek le skupen — pridobitev zdrave proteinske hrane. Žal, pa so na današnji seji ugotavljali, da je skupen tudi izjemno težaven gospodarski položaj tako morskega kot sladkovodnega ribištva. Brez širše družbene pomoči in določenih dolgoročnih sistemskih rešitev pa bo ribištvo (ki je po večletni stagnaciji v zadnjih desetih letih storilo ogromen korak naprej) tonilo v še slabši položaj.

Z morskim ribištvom se v Sloveniji ukvarjata le dva tozda portoroške Droge. Po besedah Staneta Renčlja bosta oba tozda letošnje poslovno leto zaključila z okrog 700 milijoni izgube, pri čemer imajo največji delež pri ta-

kih poslovnih rezultatih obresti, ki jih morata plačevati za najeta posojila, ki so jih porabili za modernizacijo in nabavo novih ribiških ladij (tozd Ribaj in za posodobitev predelave (tozd Delamaris, ki je lani odprl novo linijo). V Timavu in Drogi so priznali, da so se velike notranje rezerve, predvsem se bodo morali ribiči odločiti za ribolov po vsem Jadranu, torej slediti sezonskemu preseljevanju drobne plave ribe, povečati pa bi morali tudi kooperacijo z zasebnimi ribiči. S tem ko niso uresničili zastavljeno razširitev ribiškega ladjevja, je z lani dokončano modernizacijo Delamarisa nastal velik razkorak med lastnim ulovom in predelovalnimi zmogljivostmi. Stane Renčelj je zahtevo po izenačenju položaja ribištva z govedorejo ponazoril tudi s podatkom, da letni ulov, ki se giblje okrog 6.500 ton, pomeni letno vzrejo 14 do 15 tisoč pitancev, ne gre pa tudi zanemariti, da Delamaris z izvozom ribjih konzerv letno zasluži štiri milijone dolarjev.

Fedor Pirkmajer se je strinjal, da je potrebno položaj morskega in sladkovodnega ribištva izenačiti z ostalim kmetijstvom, vendar je dolžnost organizacij, ki se ukvarjajo z ribištvom, da opozorijo, kje te razlike obstajajo in pripravijo predloge, kako jih odpraviti in s tem ribištvo postaviti v enakopra-

ven položaj z drugimi kmetijskimi panogami. Tudi ostali razpravljalci so soglašali, da je končni učinek tako ribištva kot živinoreje enak, torej, če primerjamo govedorejo, zakaj ne bi tudi ribištva.

Na seji je bilo izrečenih precej besed tudi o porabi ribe pri prehrani. Slovenci letno pojemo povprečno po 2,75 kilograma ribe, od tega približno 2,5 kilograma morske in le 0,25 kilog-

rama sladkovodne ribe. Torej smo daleč od začrtanega cilja, da bi poraba ribe na prebivalca narastla na štiri kilograme letno. Zato je bil tudi eden od sklepov, da vse organizacije, ki se ukvarjajo z ribištvom, več moči usmerijo v prodajo, hkrati pa tudi poiščejo nove oblike ponudbe ribe — predvsem z industrijsko pripravo ribe, ki je bodo ponudile trgu.

IZTOK UMER

obv. občini

V TEKU JE
PROMOCIJSKA PRODAJA
S POPUSTI DO 60%

TRST
Tel.: 767235
Trg sv. Jakoba 6

vergani
pelletterie

lasti, verjetno tudi sam Mussolini. Nato je generalni inšpektor javne varnosti Peruzzi iz Milana seznanil z dopisom iz 12. februarja 1941 kvestre v Trstu, Gorici, Pulju in na Reki in Fortunata Locastra, da so na ministrstvu razvrstili po kazenski odgovornosti: 53 aretiranih oseb za prijavo Posebnemu sodišču, 54 za internacijo namesto za policijsko konfinacijo, 47 za policijski opomin in 115 za svarilo. Nadalje je še sporočal, da so 67 oseb že izpustili iz ječe, prav tako da je za ostalih 48 v teku ustrezen postopek. ⁽⁸⁹⁾

Iz navedenega je razvidno, da so bili nekoliko »mlejški« v primerjavi s prvotnimi predlogi. K temu pripominjamo, da v tistih seznamih niso bili zajeti Vid Vremec in Stanislav Malalan z Opčin, Stanislav Olenik iz Mačkolj, Danilo Kocjančič od Domja, Josip Sancin, Angel in Dušan Štranj iz Doline ter Ljubo Štranj iz Doline. Aretirali so jih v italijanski vojski in imeli zaprte v zaporu v Perugii. Razen Vida Vremca so ostale izpustili iz ječe s policijskim opominom in odvedli v italijansko vojsko.

Nadalje so imeli še posebej zaprte Viktorja Bobka, Josipa Ujčiča, Franca Udoviča, Marijo Urbančič, Giovannija Postogno in Luciana Santalea, ki so jih aretirali v marcu 1940 pod obtožbo vohunstva skupaj z italijanskim vojakom Oscarjem Caramorejem. Njih so pozneje prijavili Posebnemu sodišču razen Santalese, ki so ga izpustili iz ječe.

(88) Arhiv IZDG, ital. arhiv, kvestura Trst; fasc. 1019; žal je več imen in primkov poitalijančenih, zaradi tega nismo mogli ugotoviti za nekatere njihovega pravega slovenskega porekla

(89) Glej opomba št. 87, to je dopis, ki ga je poslal glavni inšpektor Javne varnosti dr. Francesco Peruzzi naslovnikom

Na predsinočnji razburljivi seji tržaškega občinskega sveta

Županovi izgovori glede noveletnega nastopa niso mogli zadovoljiti demokratičnih strank

Na seji, ki je potekala tako kaotično, kolikor kronist ne pomni, je predsinočnjim tržaški občinski svet v šesturni razpravi, ki se je zavlekla do poznih nočnih ur, skušal razčistiti vprašanje upravičenih polemik, ki jih je izzval listarski župan Staffieri s svojim govorom na noveletnem koncertu, ki ga je priredilo združenje trgovcev v gledališču Rossetti. Resnici na ljubo sam Staffieri ni prispeval k temu prepotrebne mu razčiščenju, saj je storil nasprotno vse, da bi stvari še bolj zavozljal, tako s svojimi predsinočnjimi izjavami, kot tudi na načinom, kako je vodil skupščinsko sejo in razpravo.

Na upravičene očitke, da je v svojem noveletnem govoru povsem neprimerno prilil olja na ogenj lokalističnih polemik o možnosti razbitja deželne enotnosti v zvezi z vprašanjem delnega priznanja brezcarinskih kontingentov blaga tudi Trstu, zlasti pa da je žalil slovenski del prebivalstva s sklicevanjem na šovinistično krilatico, da se sme v Rossettijevi domovini govoriti samo italijansko (kar je tudi storil, ko je izrekel noveletna voščila zgolj v italijanščini) in s tem posredno napadel tržaškega škofa Bellomija, ki je bil nasprotno v božični homiliji v mestni stolnici izrekel voščila v vseh jezikih tu živečih skupnosti, se je župan v bistvu sprenevedal.

Predvsem je svoj odgovor dal že kar v uvodnem delu seje med običajnimi sporočili skupščini, torej še preden so mogli svetovalci vseh političnih skupin obrazložiti svoje številne interpelacije in mu torej postaviti določna vprašanja. In ta odgovor, na katerega se je sicer Staffieri trmasto obešal tudi potem ob vsakem odgovoru na interpelacije, ni mogel biti za nikogar zadovoljiv (razen seveda za misovce in najbolj nazadnjaški del Liste za Trst), saj je enostavno zanikal resnico.

Župan je v bistvu, v popolnem nasprotju z znanim (objavljenim) besedilom njegove noveletne poslanice, zadržal, da »ni imel nobenega namena in da tudi ni žalil niti Slovencev niti škofa« in še dejal, da »moda« voščil v več jezikih tvega izzvati nasprotovanje nekaterih, pa da saj itak slovenski prebivalci vsi do zadnjega razumejo italijansko, zaradi česar je voščil v italijanščini. Vse negativne reakcije in pro-

teste, ki jih je njegov govor sprožil pa je enostavno označil za instrumentalizacije in zlonamerne provokacije.

Da ta odgovor ni mogel nikogar zadovoljiti, saj župan ni niti preklical niti opravičil svojih oholih novoletnih izjav, je pokazal že prvi poseg v razpravo. Odbornik Slovenske skupnosti Lokar je namreč prebral pred skupščino najprej svojo protestno brzojavko, ki jo je naslovil Staffieriju takoj po Novem letu, in pismo, ki ga je spremenil v interpelacijo, ki jo je obrazložil z daljšim posegom. V njem je primerjal sedanji čas z dobo pred prvo svetovno vojno, ko se je italijanski nacionalizem krčevito zoperstavljal težnjam slovenskega prebivalstva po razvoju. Ta nacionalistična zaprtja je označil za anahronistična, zlasti sedaj, ko predstavlja slovenski del prebivalstva pomembno vez v okviru ustvarjanja mednarodne vloge Trsta. Zahteva, da se v Trstu govori samo italijansko je torej znamenje kulturne bede, izpadi dela Liste za Trst proti pravicam Slovencev pa odraz njene šibkosti.

Odbornik SSK je poudaril, da je pri nas sicer nacionalizem večine izgubil vse zgodovinske bitke, je pa pustil za sabo premnogo še nelečenega gorja, njegovo sedanje oživljanje pa je označil za ponovitev, ki se v zgodovini prelevi iz tragedije v farsu. Vprašanje odnosov med tu živečima skupnostima je treba rešiti s čimprejšnjo uzakonitvijo zaščite za slovensko manjšino, je poudaril Lokar, ki je v zaključkih ugotovil, da je Staffierijev odgovor nezadovoljiv, zaradi česar je Slovenska skupnost prisiljena preveriti izvajanje sporazumov, na katerih sloni sedanja občinska koalicija in vabi ostale stranke k temu preverjanju.

Zastopnik Tržaškega gibanja Parovel je v sicer raztrgani razpravi (župan je dajal na vrstni red izmenično vprašanja kontingentov, deželne enotnosti in pa njegovega noveletnega govora, kar je ustvarilo neznansko zmedo) večkrat ostro nastopil in dobesedno raztrgal, tudi z zgodovinskimi in pravnimi argumenti, Staffierijev govor in izgovore, na koncu je pa celo vložil predlog sklepa po odstavitvi župana,

češ da je v javnem nastopu (na noveletnem koncertu) kršil ustavna načela in se navdihoval po težnjah etnične diskriminacije, katerih razširjanje preganja zakon št. 645 iz leta 1975.

Zelo ostro je nastopil tudi načelnik svetovalske skupine KPI Calabria, ki je označil županov noveletni govor kot instrumentalizacijo javne manifestacije z vsiljevanjem stališč, ki jih večina prebivalstva ne odobrava. Pozval je zato ostale sile občinske koalicije, naj povejo, ali soglašajo s Staffierijevimi izjavami, zlasti glede ustavnih pravic Slovencev, ki jih je treba čimprej uzakoniti, ne pa uvažati k nam južnoafriški »apartheid«, kar je odraz rasistične politike najbolj nazadnjaškega dela mesta, ki mu je dal Staffieri glas.

Nezadovoljni z županovimi odgovori so bili tudi demokrristjani, ki so mu sicer predvsem očitali zlobna namigovanja na škofa. Toda Tripani in nato še Pangher sta odločno povedala, da je za KD nesprijemljivo kratenje pravic do rabe jezika in kaljenje sožitja med skupnostmi, ki živijo v naših krajih, kot tudi nasprotuje težnjam zapiranja. Zato ima čut odgovornosti KD, ki je omogočil sestavo občinske uprave, svoje meje, sta Staffierija posvarila demokršćanska zastopnika.

Za socialiste sta nastopila načelnik svetovalske skupine D'Amore in podžupan Seghene. Prvi je naglasil, da so obvestili župana, da njegov noveletni govor ni bil v skladu s sporazumi koalicije, v kateri »PSI izvaja vlogo čuvaja«, in ga pozvali, naj se opraviči v skupščini, izrazil je pa tudi mnenje, da incident ni bil vreden tolikšnega razburjenja, in da bi se lahko občinski svet ukvarjal s pomembnejšimi zadevami. Seghene pa je dejal, da je treba vzeti na znanje, da Staffieri ni hotel žaliti niti škofa niti Slovencev, pri čemer je naglasil, da je treba v krajevnem okviru ustvariti potrebno podporo za čimprejšnjo uzakonitev zaščitnega zakona. Kot zgled prizadevanj PSI za pravice slovenske narodnostne skupnosti pa je navedel zadržanje socialistov v Krajevni zdravstveni enoti, kjer so onemogočili odpravo pravice po izražanju v slovenščini.

Jutri bo o tem razpravljala posvetovalna urbanistična komisija

Vprašanje lokacije sinhrotrona ta teden pred občinskim svetom

Problem lokacije sinhrotrona bo ta teden spet v središču pozornosti. Odbornik za urbanistiko Vattovani je namreč za jutri sklical občinsko posvetovalno komisijo, ki naj bi se izrekla o ugovorih, že v petek pa naj bi se o vsej zadevi izrekel tržaški občinski svet. Za sredo pa je odbor nik sklical sestanek s predstavniki vzhodnokraškega prebivalstva, Kraške gorske skupnosti, rajonskega sveta in drugih slovenskih organizacij, da bi jim orisal dosedanjí potek postopka za določitev lokacije sinhrotrona.

Dužbi za upravljanje sinhrotrona, ki ji predseduje nobelov nagrajenec Rubbia, se, kot vemo, zelo mudi. Rada bi si čimprej zagotovila ugodno mnenje tržaške občine in pri tem ji je bolj malo mar, kaj meni krajevno prebivalstvo. S svoje strani pa je, kot smo videli pred božičnimi prazniki, tudi tržaška občinska uprava pokazala, da se ji z reševanjem tega problema prav tako neznansko mudi. Zaradi enotnega in odločnega nastopa krajevnega prebivalstva, s predstavništvom vzhodnokraškega

rajonskega sveta in drugih slovenskih organizacij na čelu, se je pred prazniki postopek za dokončno odločitev o lokaciji svetlobnega pospeševalnika sicer začasno ustavil v občinski urbanistični posvetovalni komisiji, ki je zagotovila, da se bo o predloženih ugovorih izrekla na podlagi dodatne poglobljene strokovne študije. Naloga, da se še enkrat preveri primernost lokacije T8 pri Bazovici, je bila poverjena skupini izvedencev Geokarst. Kot vse kaže, naj bi bila študija (v rekordnem času!) že pripravljena in naj bi še enkrat dokazovala, da je lokacija T8 edina primerna.

Bo posvetovalna komisija jutri po temtatem na podlagi te študije zavrnila ugovore bazovskega in drugega vzhodnokraškega prebivalstva ter svoj sklep posredovala občinskemu svetu v dokončno odobritev? To bi izzvenelo res čudno! Naše organizacije bodo morale vsekakor ta teden preveriti, če vse to drži ter še enkrat odločno nastopiti v obrambo naše zemlje.

Dolg pogovor tržaškega škofa Bellomija s papežem Janezom Pavlom II. v Vatikanu

V petek je papež Janez Pavel II. sprejel skupino škofov iz Treh Benečij v okviru rednih petletnih obiskov »ad limina«, kar pomeni, da gre za neke vrste zasebne razgovore. Obiska se je udeležil tudi tržaški škof Bellomi, vendar nam ni uspelo izvedeti kaj več o njegovem pogovoru s papežem. Vsekakor lahko povemo, da se je škof Bellomi zadržal v papeževem uradu celih 25 minut, kar je več kot vsi ostali škofje in da je bil po pogovoru zadovoljen in veselo razpoložen. O vsebini razgovora pa bomo izvedeli kaj več šele v prihodnjih dneh. Prihodnji petek bodo namreč z beneškim patriarhom somaševali vsi škofje iz Treh Benečij, zaključke rednega obiska v Vatikanu pa bo povzel sam papež.

Tri srečanja v znak solidarnosti z Nikaragvo

Tržaški oddelek Združenja za pomoč in solidarnost Nikaragvi, ARCI in tržaška sekcija Združenja Italija - Nikaragva bodo v sklopu solidarnostne akcije »Nicaragua debe sobrevivir« priredili »Tri srečanja za Nikaragvo«: v sredo, 21. januarja, predvajanje videokasete »Nica libre« in razprava, v sredo, 28. januarja, predavanje o delovnih taboriščih v letu 1986 in predvajanje diapozitivov, v sredo, 4. februarja, predvajanje videokaset o švicarskih solidarnostnih akcijah in razprava. Vsa srečanja se bodo pričela ob 20.30 in se bodo odvijala v Student-skem domu, poslopje "A", Ul. Fabio Severo 158.

Predavanje prof. Rubbie za mladino

V ponedeljek, 26. januarja, ob 17.30 bo v veliki dvorani Tržaške univerze na Trgu Evropa 1, profesor Carlo Rubbia na povabilo odborništva za šolstvo pri Tržaški pokrajini predaval na temo »Območje za znanstvene in tehnološke raziskave, sinhrotron, Unido: kakšne zaposlitvene možnosti nudijo tržaški mladini?«

Na pobudo Trgovinske zbornice

Ustanovljen Enotni promocijski odbor

Na zadnji seji glavnega odbora Trgovinske zbornice, ki ji predseduje Giorgio Tombesi, so med drugim sprejeli in odobrili predlog o formalni ustanovitvi posebnega Enotnega promocijskega odbora. Slednji naj bi urejal vse promocijske dejavnosti na področju zasebnih in javnih podjetij, o tem pa obširno piše publikacija "Investire a Trieste", ki je doživela velik uspeh tudi izven krajevnih meja.

V Enotni promocijski odbor so doslej pristopile številne ustanove in krajevne uprave, med katerimi so tudi Tržaška pokrajina, Znanstveno-raziskovalno območje, EZIT, Tržaška hranilnica CRT, Frie, Avtonomna pristaniška ustanova, Zveza industrijcev, Zveza trgovcev in številne druge. V teku pa so pogajanja s Tržaško občino in Skladom za Trst.

Na seji je Tombesi seznanil glavni odbor o poteku dogovorov na vladni ravni za podelitev posebnih kontingentov za vso tržaško pokrajino. Člani odbora so še enkrat potrdili, da ne nasprotujejo razširitvi kontingentov tudi na druge pokrajine v deželi, vendar pa brez vsakršnih sprememb dosedanjih ukrepov, ki zadevajo Trst.

■ **Združenje Italija-ZSSR sporoča**, da so v teku vpisovanja za velikonočno potovanje v Moskvo in Leningrad. Interesenti se lahko prijavijo na potovanje na uradu v Ul. Torrebianca 13 ali telefonsko na številko 60158, od 17. do 20. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. ure.

Kako se meri krvni pritisk

Sami se lahko branimo pred učinki »tihega killerja«

Možnost, da si lahko sami izmerimo krvni pritisk, brez pomoči zdravnika ali lekarnarja, je brez dvoma korak naprej pri zdravljenju bolnika z visokim krvnim pritiskom; imeti doma sfigmomanometer, bodisi z živosrebrnim stolpcem, na anaeroidni sistem ali elektroničen, vzpodbuja predvsem mlajše v družini, da si nadzorujejo krvni pritisk, preden bi postal simptomatičen.

Visoki krvni pritisk se istovetno z vzdevkom »tihega killerja« ali »zahrbtnega ubijalca« zato, ker se klinični znaki pojavijo v presledku nekaj let, šele ko so prizadeti določeni vitalni organi: srce, ledvice, možgani itd.

Samostojno merjenje krvnega pritiska, tudi večkrat dnevno, pomaga bolniku pri sodelovanju ter vzdrževanju določene terapije. Pogosto se namreč zgodi, da si bolnik kar sam predpiše prekinitve zdravlil, ko pa si zatem izmeri krvni pritisk, takoj opazi, da je visok in po vsej verjetnosti se odloči za nadaljnje uživanje zdravlil.

Seveda ni priporočljivo merjenje krvnega pritiska večkrat na dan, predvsem pa ne, ko smo napeiti; pravilno je, da si bolnik, ko je dosegel vrednost, s katero se zdravnik strinja, izmeri krvni pritisk enkrat ali dvakrat tedensko, vedno pod enakimi psihofizičnimi pogoji, npr. popoldne ali zvečer pred večerjo.

Kajti tako podnevi kot ponoči zasledimo neprenehne variacije krvnega pritiska ter srčnega utripa, to pa zato, ker sta pod vplivom stanja spa-

nja ali budnosti, kar znanstveno imenujemo cirka-diski sistem.

NASVETI ZA PRAVILEN POSTOPEK

Da dosežemo naš cilj, je poleg ugodnega trenutka važno tudi, da se poslužujemo točnega aparata. Najlažje se da preveriti brezhibnost sfigmomanometra na živosreberen stolpec, pri katerem zadostuje, da se živo srebro nahaja na točki nula, medtem ko sfigmomanometer na anaeroidni sistem (s kazalcem) ali pa elektronski potrebujea večkratno posredovanje tehničnega osebeja.

Pas, ki ga ovijemo okoli roke, mora imeti primerno dolžino in širino oziroma 35 cm dolžine za normalno široko nadlaket, 42 cm za debelejšo, širine pa med 12 in 15 centimetri.

S pasom ovijemo nadlaket tako, da je njegov rob od 2 do 3 cm nad mestom, ki odgovarja upoginjenju komolca; na isto točko, pod pas, postavimo fonendoskop, ki nam omogoča zaznati srčni utrip. Ko si merimo krvni pritisk, moramo biti vedno v istem položaju: leže, sede ali pa stoje. Prva dva položaja je treba obdržati najmanj do 3 minute preden začnemo z merjenjem, zadnjega najmanj do 1 minute.

Roka, na kateri merimo, mora biti iztegnjena, ne smemo pa držati pesti.

Pritiskamo na zrak, dokler živosrebrni stolpec ne preseže 30 mm vrednosti našega običajnega kr-

vnega pritiska, nato počasi spuščamo zrak; ko znamo prvi srčni utrip, pomeni, da smo določili vrednost sistoličnega ali maksimalnega krvnega pritiska. Nadaljujemo s spuščanjem zraka in trenutek, ko srčni utrip izgine, ustreza diastoličnemu ali minimalnemu pritisku.

Priporočljivo je meriti 2 krat zaporedoma v presledku 2 minut ter zabeležiti vrednost v knjižnico.

Predvsem starejši, ki se poslužujejo fonendoskopa, bi morali preveriti merjenje s pomočjo mlajše osebe, kajti sčasoma tudi slušne zaznavne sposobnosti pešajo...

Včasih osebe z normalnim krvnim pritiskom nenadoma opazijo, da je njihov pritisk presegel normo. V tem primeru jim svetujemo enkrat ali dvakrat tedensko kontrolo, kajti večkrat se kar sam od sebe spet zniža. Zabeležene vrednosti je treba sporočiti zdravniku, ki jih bo pregledal in ocenil ter ukrepal.

Za zaključek bi torej pozitivno ocenil možnost samostojnega merjenja krvnega pritiska, s priporočilom seveda, da ne bi bilo tako ravnanje vzrok tesnobe, predvsem pa, da bi bil postopek pravilen, delovanje aparata brezhibno ter vrednosti točno zabeležene.

Dr. Sabino SCARDI

Primarij Kardiološkega centra Splošne bolnišnice

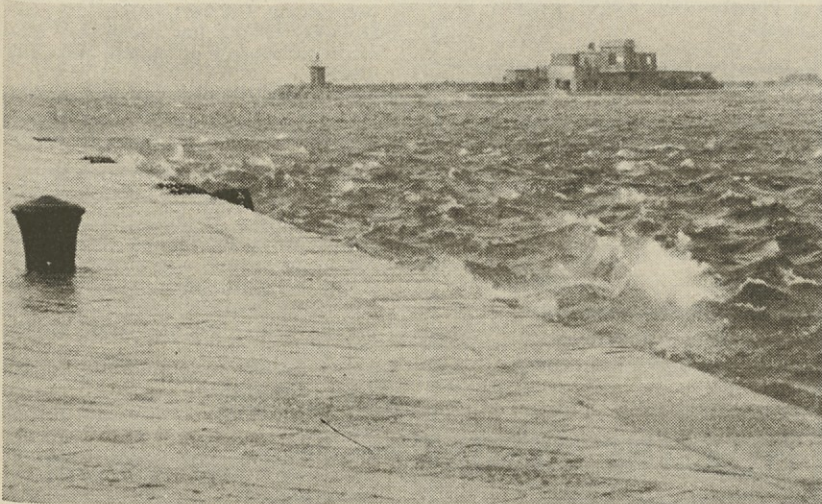
Irene TRETJAK

Zdravstvena asistentka

Kljub splošnemu izboljšanju še vedno težave v raznih predelih mesta in v okolici Snegu, ledu in hudemu mrazu prejšnjih dni se je včeraj pridružila še silovita burja

Hoja po mestnih ulicah je bila včeraj prava borba z burjo

Naraslo morje je silovito pljuskalo ob nabrežje in čezenj

Januarski teden, ki se je pravkar iztek, bo ostal zapisan v vremenskih analih Trsta kot posebnost, ki se bo še dolgo prenašala v spominih ljudi. Od prejšnje sobote gospodujejo nad našimi kraji sneg, led in mraz, ki so seveda povzročili veliko težav. Da bi bila zimska slika tega kritičnega tedna še popolnejša, se je včeraj oglasila tudi silovita burja, ki je zlasti v prvih ve-

černih urah zavijala s sunki okrog 120 kilometrov na uro, in čeprav je bila temperatura znatno višja, kot prejšnje dni, je mraz kljub težkim oblačilom strupeno silil do kosti.

Sicer pa sta si mesto in okolica včeraj »lizala rane«, ki so jih povzročile snežne vihre in hude poledice prejšnjih dni. Sonce, ki je v dopoldanskih

urah dokončno premagalo oblake, je sicer plugom in številnim ekipam cestarjev priskočilo na pomoč pri reševanju cest in pločnikov iz snežno-ledega oklepa, njegovi topli žarki pa so hkrati stopnjevali drugo nevarnost: s streh, napuščev, drevesnih vej so se usipali na ulice večji in manjši kosi ledu. Včerašnja črna kronika sicer na srečo ne beleži primerov, da bi ledeni kosi padli na ljudi, zato pa so poškodovali veliko parkiranih avtomobilov v raznih predelih mesta. Gasilci in mestni redarji so imeli s tem veliko dela.

Še več dela so imeli, kot vse te dni, občinski, pokrajinski in drugi uslužbenci, ki so čistili ceste. V primerjavi s prejšnjimi dnevi je bil položaj na cestah znatno boljši. Državne ceste, ki so jih uslužbenci podjetja ANAS popolnoma počistili in posuli s soljo in peskom, so bile v celoti prevozne. Nekoliko slabše je bilo s pokrajinskimi cestami, ki so jih sicer tudi pluzili in posipavali s soljo. Z osebnimi avtomobili se je včeraj dalo priti v vse kraje tržaške okolice, čeprav je bila za nekatere ceste priporočena uporaba verig, za težka vozila pa so bile ponekod težave, kot na primer v Prebenegu, Ricmanjih in v kraških vaseh dolinske občine, kjer so imeli dodatne težave zaradi prekinitve električnega toka. V tej občini je bilo včeraj ves dan zaposlenih 15 delavcev, ki so poleg občinskih pomagali čistiti tudi pokrajinske ceste, na pomoč pa je priskočila tudi vojska, ki je dala na razpolago dva tovornjaka. Prispelo je tudi 20 stotov soli, ki so jo uporabili predvsem na dohodnih v šole, tako da bi jutri pouk — če ne bo novega poslabšanja vremena — lahko stekel brez težav. Odprli so tudi kamnolom Scoria nad Borštom, da bi imeli na razpolago več peska. S polnim ritmom in ob uporabi vseh razpoložljivih sredstev so delali tudi v drugih okoliških občinah, kjer ni bilo posebnih težav v prometu, delali pa bodo tudi danes.

Poglavje zase je mesto in zlasti njegovi višji predeli. Občinska uprava je včeraj zaprosila odbor civilne zaščite za štiri tovornjake za posipanje peska in soli. Kljub temu so nekateri predeli od prejšnje nedelje še vedno neprevozni. Velike težave imajo prebivalci Ul. dello Scoglio, Ul. Bonomea, nekaterih predelov pod Sv. Justom, Grete, kjer so bili včeraj tudi brez električne energije, ter nekaterih drugih višjih predelov, ki so dejansko odrezani od

sveta. Poseben problem še vedno predstavljajo smeti, ki se kopičijo okrog smetnjakov, smetarska služba pa tej nalogi ni kos. Sploh so v tržaški občini težave veliko hujše, kot bi bilo pričakovati, predvsem zaradi pomanjkljive organizacije dela in slabe koordinacije. Med prebivalstvom je slišati veliko negodovanja zaradi neučinkovitosti občinskih struktur, kar dokazujejo številni telefonski pozivi in pritožbe.

Od jutri spet reden pouk

Po šestih dneh »prisilnih« počitnic, za katere je marsikdo mnenja, da so bile odločno predolge (za večino šol na Tržaškem je bilo tako dolgo zaprtje morda res neupravičeno), bo jutri v otroških vrtcih in šolah vseh vrst in stopenj spet reden pouk (razen če se vreme danes spet ne pokvari). Kot smo že poročali, so bili šolarji in dijaki ves teden doma, redno pa so se te zadnje dni nadaljevale dejavnosti upravnega osebja po šolah.

Z jutrišnjim dnem bodo tudi vse občine tržaške pokrajine vzpostavile redno službo šolabusov. Ta služba bo okrnjena samo v primeru, da bi bile nekatere ceste neprevozne.

Kljub vsemu pa se razmere le zboljšujejo in če v kratkem ne bo kakšnih novih vremenskih presenečenj (napovedi namreč niso optimistične), bi se moralo življenje Trsta in njegove okolice v tednu, ki je pred nami, normalizirati.

Krajevni vlaki brez zamud

Medtem ko so včeraj v nekaterih mestnih predelih in vaseh imeli še vedno znatne težave s prometom in avtobusnimi zvezami, so od petka železniške zveze z Italijo in drugimi državami skoraj normalne. Včeraj in v petek so krajevni vlaki potovali po običajnih urnikih in brez posebnih zamud. Promet na državnih progah je potekal normalno, medtem ko so bile težave z mednarodnimi vlaki. Z dnevno zamudo sta pripeljala jutranja vlaka iz Zagreba in Pariza. Vlak iz Beograda, ki prispe običajno ob 8.36, pa je včeraj prispel šele ob 18.30. Tudi večerni vlak iz Beograda je pripeljal s sedemurno zamudo.

Gasilci: največji poseg v pristanišču

Tudi včeraj so bili gasilci preobremenjeni s klici na pomoč, saj je silovita burja povzročila nemalo nevšečnosti. V teku včerašnjega dne so opravili okrog 80 posegov. Najbolj jo je burja zagodla v pristanišču, na Sedmem pomolu. Ob 11.30 je pihala s hitrostjo 130 kilometrov na uro in se silovito zaganjala ob žerjav, ki se premika po železniškem tiru. 30 metrov visoki žerjav je zadel ob premično lestev, ki je slo-nela ob zasidrani ladji, in ob dostavno vozilo, ki je bilo parkirano na pomolu, ter ju vrgla v morje. Potapljači in gasilci na premičnem žerjavu so ju uspešni potegnili iz morja šele po dveh urah vztrajnega dela, nobena oseba pa se ni poškodovala.

Ostali posegi so zadevali predvsem odstranjevanje ledenih plošč s streh, napuščev, zidov in avtomobilov. Padajoče plošče ledu so povzročile precej škode na avtomobilih, k sreči pa niso prizadele mimoidočih. V nekaterih primerih so popravili viseča polkna. V Ul. Illesberg so morali odstraniti drevo, ki ga je razmajala burja in ki je klenilo na drogove električne napeljav. Na Trgu sv. Jakoba pa so morali podpreti zidarske odre, ki jih je burja hudo razmajala.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega

Stanka Prašlja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin, posebna zahvala patru Božidaru in patru Rafku, vsem prijateljem, ŠD Primorje, članom in odbornikom Društvene gostilne na Proseku, g. Brunu Ruplu za poslovljni govor, pevskemu zboru Vasilij Mirk in cerkvenemu pevskemu zboru.

Zaluojača žena Berta, hčerka Desi z družino in drugi sorodniki

Prosek, Sesljan, 18. januarja 1987

Skoraj normaliziran javni prevoz

Kaotično obsedno stanje, ki sta ga ustvarila sneg in led je v teku včerašnjega dne sicer nekoliko popustilo, že v zgodnjih jutranjih urah pa je začela pihati burja, katere sunki so okrog poldne presegli 90 km na uro. Soferji avtobusov ACT seveda niso nič kaj mirni, saj se lahko zgodi, da se bodo v nočnih urah ponovno ustvarile skorje ledu tudi na tistih točkah, kjer so ceste zajetno posipali s soljo in gramozom.

Kaos v prevoznem omrežju je kljub vsemu skoraj popolnoma prenehal, nekaj težav je le še na najhujših vzpetinah in tam, kjer je led prekril večje cestne površine. Avtobus na progi št. 3 je včeraj vozil redno do Ferlugov, prav tako so bile vzpostavljene zveze z devinsko-nabrežinsko občino, kamor pelje avtobus št. 44. Nekaj po 14. uri je redno odpeljal do Praprota, medtem ko so bile

zgodnje jutranje vožnje omejene do Šempolaja. Tudi v dolinskem Bregu je bilo včeraj nekoliko bolje z izjemo Ricmanj, kamor avtobus št. 41 sploh ni pripeljal. Vozil pa je od Katinarske bolnišnice preko Boljunca in Doline do Mačkol in nazaj. Avtobus št. 50 je okrog 10. ure redno vozil do starih Milj. V mestnem središču pa je bil ves promet popolnoma normalen.

Kot so nam povedali na upravi ACT, se je položaj javnih prevozov skoraj v celoti normaliziral, sicer pa upajo, da jih posledice nočnih temperatur ne bodo ponovno presenetile. Burja namreč ne vzbuja nobenega zaupanja. Danes skoraj na vseh avtobusnih progah vozijo po prazničnem urniku, se pravi redkeje, zato je malo verjetno, da bi prišlo do zamud, ki so ves pretekli teden spravljale uporabnike mestnih prevozov ob živce.

Relativno »blaga« črna kronika zadnjih dni Gasilci vdrli skozi okno do povsem onemogle ženice

Slabo vreme je v teh dneh povzročilo ljudem nešteto nevšečnosti in nezgod, čeprav črna kronika k sreči ne ponuja noben tragičnega obraza. Prometne nesreče so imele le omejene posledice za ljudi, nezgode zaradi poledice in padajočih kosov ledu pa tudi niso povzročile večjih poškodb.

Veliko srečo je včeraj imel 28-letni delavec Luigi Veneruso iz Ul. delle Milizie 21, ki so ga gasilci prepeljali po prvo pomoč v katinarsko bolnišnico. Prav nekaj deset metrov daleč od njihove kasarne, v Ul. D'Azeglio, je hotel stopiti v svoj avtomobil, ko ga je zasula ploha ometa, ki ga je burja sklatila z bližnje stavbe. Znašel se je s povsem zdrobljenim vetrobranom, s poškodovano pločevino na strehi in na pokrovu motorja, sam pa potolčen in odrnjen. Zdravniki so mu v ambulanti nudili prvo pomoč in mu napovedali ozdravitev v enem dnevu.

Gasilci so včeraj opravili še en, precej bolj dramatičen poseg. 21-letni Paolo Gallessi iz Tauriana pri Spilimbergu jih je obvestil, da že 10 dni nima novic o svoji babici, 79-letni Olgi Udovcich, ki stanuje v Ul. Trissino 29. Tržaški gasilci so pod vodstvom vodje oddelka Drilolija prišli v njeno zaklenjeno stanovanje tako, da so vdrli skozi okno v dnevni sobi. Starko so napol nezavestno našli na postelji, njeno telo pa je bilo že v fazi organskega razkroja, z odprtimi ranami. Poklicali so re-

ševalce Rdečega križa, ki so ženico odpeljali v glavno bolnišnico, kjer so jo zadržali na zdravljenju.

V obeh tržaških bolnišnicah so nam povedali, da so v teh dneh nešteto krat nudili ambulantno pomoč osebam, katerih poškodbe je neposredno ali posredno pripisati slabemu vremenu. Kot rečeno pa gre le za manjše poškodbe, predvsem odrgnine in kontuzije, ki niso zahtevale zdravljenja v bolnišnici.

Slovo od Stanka Prašlja

V mrzlem vetrovnem vremenu so se včeraj prijatelji in znanci s Proseka-Kontovela in iz drugih okoliških vasi na zasneženem proseškem pokopališču poslovili od Stanka Prašlja - Točota, kot so mu domačini pravili. Stanko je bil v vasi in okolici dobro znan: s svojim temperamentnim, vedrim in mladostnim značajem se je priljubil širokemu krogu vaščanov, ki so ga imeli radi in ga spoštovali.

Stanko Prašelj se je dolgo let športno udejstvoval pri nogometnem društvu Primorje. Njegove barve je kot vratar branil v letih, ko je ekipa nastopala v prvenstvu UCES. Ko je Primorje začelo prenehalo delovati, je bil Točo med pobudniki tradicionalne

B. Pahor gost Skupine 85

Skupina 85 je po počitniškem premoru pripravila nov kroj prireditve. V torek, 20. januarja, ga bo pričelo srečanje z naslovom »Trst Borisa Pahorja«.

Uvodno besedo bo imela profesorica Marija Cenda Klinc, nekaj v italijanščino prevedenih strani pa bo prebrala gospa Giorgia Vignoli. Srečanje, ki mu bo prisostvoval pisatelj, bo v dvorani Baroncini (Ul. Trento 8) ob 18. uri.

tekme med Starimi in Mladimi. Ta običaj, ki je postal na Proseku pravcat športni praznik, ga je tako prevzel, da je še pred nekaj leti kljub častitljivi starosti ponovno oblekel športni dres in za nekaj minut spet stopil na igrišče. Bil je tudi med organizatorji ekipe veteranov Primorja. Nekaj časa je bil član godbenega društva Prosek, dolgo vrsto let pa tudi odbornik in tajnik Društvene gostilne na Proseku. To funkcijo je opravljal vse dokler ga ni zahrbtna bolezen odtrgala krogu njegovih dragih in vsej vaški skupnosti, ki z njim izgublja marljivega športnega in kulturnega delavca in sposobnega organizatorja.

† Po dolgi bolezni nas je zapustil naš dragi

Aleksander Milič
(duhovnik)

Pogreb bo jutri, 19. t. m., ob 15. uri v Trnovem pri Ilirski Bistrici.

Posebna zahvala sestram samostana v Trnovem za njihovo požrtvovalnost.

Žalostno vest sporočajo: bratje Max, Leander in Viktor z družinama ter drugi sorodniki.

Trnovo, Opčine, Brišički, 18. 1. 1987

† Svojci pokojne
Argie Mahnič
vd. Maver

sporočajo, da bo pogreb v torek, 20. t. m., ob 13. uri v cerkvi v Boljuncu. Pokojnica bo izpostavljena v kapeli koprškega pokopališča od 9. ure do 10.30.

Boljunec, Lakotiče, 18. 1. 1987

16. 1. 1985

16. 1. 1987

Manjka nam tvoj mili pogled, tvoja topla beseda, tvoja ljubezen!

Frančiška Drole - Majcen

Z neizmerno bolečino se te vedno spominjamo

mož Stanko, Ondina, Ljubo in vsi tvoji dragi.

Trst, 18. januarja 1987

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

Martina

se ganjeni ob tolikih izrazih sočustvovanja iskreno zahvaljujemo prijateljem in znancem, ki so ga z nami pospremili na zadnji poti, darovalcem cvetja in v dobrodelne namene ter vsem, ki so počastili njegov spomin.

Žaluojače družine Semen in Torrisi

Trst, 18. januarja 1987

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Tineta Košute

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in ga spremili na zadnji poti.

Žaluojači svojci

Gabrovec, 18. januarja 1987

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so pospremili na zadnji poti našega dragega

Ivana Sedmaka

Posebna zahvala sekciji VZPI-ANPI iz Križa, darovalcem cvetja in vsem, ki so počastili njegov spomin.

Svojci

Križ, 18. januarja 1987

Scuola popolare iz Trsta izreka ob tragični smrti Velemira Dugine, svojega soustanovitelja in prvega učitelja glasbe, svojcem občuteno sožalje. Zalovanju se pridružuje Združenje Union.

Ob izgubi dragega prijatelja lovca Sergia Formice izrekajo iskreno sožalje svojcem družini Pizzulin in Volk ter lovska družina Žavlje.

gledališča

ROSSETTI
Danes, 18. t. m., ob 16. uri bo skupina Giulia Bosettija predstavila delo Arthurja Millerja SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA. Igrata G. Bosetti in M. Bonfigli. V abonmaju odrezek št. 5. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Jutri počitek. V torek ponovitev Millerjevega dela.

VERDI
Danes, 18. t. m., ob 16. uri zadnja predstava baleta LA FILLE MAL GARDEE gledališča OPERA iz Budimpešte.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. Jutri, 19. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil KOMORNÍ ORKESTER IZ STUTTGARDA. Dirigent K. MÜNCHINGER.

Tržaška pokrajina v sodelovanju s Cappello civico in deželnim sedežem RAI priredi v sklopu pobud za komorno glasbo tržaških avtorjev jutri, 19. t. m., ob 18.30 v baziliki sv. Silvestra KONCERT VIOLINISTA ČRTOMIRA ŠIŠKOVIČA in PIANISTA IGORJA LAZKA, ki je odpadel zaradi bolezni 15. decembra. Na sporedu: Kogoj, Rožanc in Švara.

razne prireditve

Društvo naravoslovcev in tehnikov T. Penko priredi v petek, 23. t. m. okroglo mizo na temo: SEDANJE STANJE ŽARČENJA V NAŠIH KRAJIH PO ČERNOBILSKI KATASTROFI. Sodelovali bodo izvedenci: dr. M. Čebulec, dr. F. Gemitti in inž. F. Pisani. Srečanje bo v Gregočičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20/II. nadst. z začetkom ob 20. uri.

razstave

Galerija Cartesius je pripravila dvojno grafično razstavo, ki bo trajala do 5. februarja. Gre za dela znanih domačih in tujih mojstrov.

V palači Costanzi bodo danes ob 11. uri odprli razstavo slikarjev Roberta LÖERJA in Odinee PAMICI — TRST GRADEC TRST. Razstavo organizira umetnostna glaserija Nadie BASSANESE v sodelovanju FINSEPOL S.p.A. Trst.

čestitke

Jutri bo naš dragi MANUEL ugasnil svojo tretjo svečko. Da bi bil še naprej tako zdrav, priden in vesel kot doslej so želje mame, očka, strica, none, no-nota, posebno pa sestre Monike.

13. t. m. je slavila svoj 18. rojstni dan DAMJANA. Naši novopečeni polnoletniki voščimo vse naj, naj Erika, Monika, Ines, Vesna, Betty, Marina, Sandi, Andrej, Robert, Darko, Mauro, vsi prehlajeni Goričani in ... Klavdijo.

Dne 14. t. m. je opravil izpit za komercialista dr. FRANKO ABRAMI. Mnogo uspehov v novem poklicu mu želijo mama, oče in sestra Rosana.

Novemu komercialistu dr. FRANKU ABRAMIJU čestitajo ob uspešno opravljenem državnem izpitu in želijo obilo uspeha v novem policu Marko ter družini Oblak in Košuta.

Danes praznuje 55. rojstni dan ČELE SANCIN. Vso srečo in zdravja mu želijo Silvana, Tanja, Franko in Katja.

kino

ARISTON - Ob 11.00 Barbarosa; 15.30, 22.00 *Regalo di Natale*, dram., lt., 1986, r. Pupi Avati; i. Carlo delle Piane, Diego Abatantuono. Za AIA

EXCELSIOR II - 15.30, 21.45 *Oltre ogni limite*, dram., ZDA, 1986, 90'; r. Robert M. Young; i. Farrah Fawcett, James Russo.

EXCELSIOR I - 17.45, 22.15 *Vamp*, srh., ZDA, 1985; r. Richard Wenk; i. Chris Makepeace, Grece Jones.

FENICE - 15.30, 22.15 *Yuppies II.*, kom., lt., 1986, 100'; r. Enrico Oldoini; i. Massimo Boldi, Jerry Calà.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 *7 chili in 7 giorni*, kom., lt., 1986, 90'; r. Luca Verdone; i. Renato Pozzetto, Carlo Verdone.

NAZIONALE II - Ob 10. in 11.30 *Risanka* - Robin Hood; 15.20, 22.00 *Pirati*, akc., Fr./Uniz. 1985, 124'; r. Roman Polansky; i. Walter Matthau, Cris Campion.

NAZIONALE III - 16.15, 22.00 *Superfantozzi*, kom., lt., 1986, 95'; r. Neri Parenti; i. Paolo Villaggio, Lia Bosio.

NAZIONALE I - 15.20, 22.00 *Navigator*, fant., ZDA 1986, r. Randal Kleiser; i. Joey Cramer, Veronica Cartwright.

EDEN - 15.30, 22.00 *Ragazze roventi a Beverly Hills*, porn., □□

MIGNON - 15.00, 22.00 *Gli Aristogatti*, ris., prod. Walt Disney.

CAPITOL - 15.30, 22.00 *Mission*, dram., VB 1986, 123'; r. Roland Joffe; i. Robert De Niro, Jeremy Irons.

ALCIONE - 16.00, 22.10 *A trenta secondi dalla fine*, dram., ZDA 1985, 111'; r. Andrej Končalovskij; i. Jon Voight, Eric Roberts.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 *Camera con vista*, kom., VB 1986, r. James Ivory; i. Helena Bonham Carter, Julian Sands.

VITTORIO VENETO - 15.30, 22.00 *Pregled shriljivke: Il giorno della luna nera*.

RADIO - 15.30, 21.30 *Strani desideri*, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

šolske vesti

Sindikat slovenske šole obvešča vse učitelje in profesorje, da zapade rok za vlaganje prošnje za premostitev: za osnovno šolo 25. t. m. in za višjo srednjo šolo 5. februarja. Obrazce in priloge dobite na sedežu Sindikata, Ul. F. Filzi 8/1, tel. 61193 v jutranjih urah ter ob torkih in četrtnih med 16. in 17. uro.

Upravni svet Društva Slovensko gledališče sklicuje, po 10. členu društvenih pravil,

REDNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA

v sredo, 21. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu v Trstu

Kolikor ob tem prvem sklicu ne bi bilo vsaj polovice članov, se bo občni zbor začel ob kakršnekoli številu prisotnih istega dne ob 20.30.

- Dnevni red:
1. predsednikovo poročilo;
 2. sprejem novih članov;
 3. volitve upravnega sveta in nadzornega odbora;
 4. razno.

KD F. PREŠEREN iz Boljunca

vabi v petek, 23. t. m., ob 20.30 v društvene prostore gledališča F. Prešeren, kjer bo

Stanko Flego predaval s prikazom diapozitiv na temo »ARHEOLOŠKA NAJDIŠČA V BOLJUNCU IN OKOLICI«

Vabljeni!

razna obvestila

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu - Donizettijeva 3, bo jutri, 19. t. m., ob 20.30 predstavitev knjige prof. Tomaža Simčiča o dr. JAKOBU UKMARJU, ki je pred kratkim izšla v redni zbirki Mohorjeve družbe. Delo bo predstavil Marko Tavčar.

Društvo zamejskih likovnikov obvešča člane, da bo seja jutri, 19. t. m., ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani.

KD Rovte-Kolonkovec sporoča, da zaradi vremenskih nepravil je prenešana društvena večerja na soboto, 24. t. m., ob 19. uri. Seja odbora, če bo vreme dopuščalo, bo jutri, 19. t. m.

Odbor SKD Tabor-Opčine sklicuje redni občni zbor članov v torek, 27. t. m., ob 20. uri prvo sklicanje, drugo pol ure kasneje.

PRIMO ROVIS

NUDI PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

1. bogato izbiro najboljših kave
2. kakovostno kavo po najugodnejši ceni
3. dnevno sveže praženo in surovo kavo

Pražena kava, ki jo hranite v zmrazovalniku ostane sveža kot na dan praženja

SKODELICA KAVE 500 LIR

Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni štev. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah

včeraj-danes

Danes, NEDELJA, 18. januarja 1987
MARJETA

Sonce vzide ob 7.40 in zatone ob 16.50
- Dolžina dneva 9.10 - Luna vzide ob 20.17 in zatone ob 9.38.

Jutri, PONEDELJEK 19. januarja
KNUT

PLIMOVANJE DANES: ob 5.12 najnižja -12 cm, ob 10.35 najvišja 33 cm, ob 17.56 najnižja -55 cm.

NAPOVED ZA JUTRI: ob 0.07 najvišja 39 cm, ob 5.54 najnižja -14 cm, ob 11.12 najvišja 26 cm, ob 17.44 najnižja -48 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 3,9 stopinje, zračni tlak 1019,9 mb ustaljen, veter vzhodnik severovzhodnik 48 km na uro, burja s sunki do 90 km na uro, vlaga 63-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 7,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Pietro Reggente, Dejan Kalc, Samantha Paluzzano, Celeste Damiani, Claudia Smilovich, Massimiliano Delise, Giulio Tosatti, Ruben Cermelli, Sarah Weber.

UMRLI SO: 49-letni Albino Ielercic, 86-letna Maria Coslovich por. Ferneti, 89-letna Augusta Malutta-Rizzotti, 71-letna Argia Premru vd. Trevisan, 85-letna Adelaide Candellari vd. Savio, 57-letna Vittoria Miani, 73-letni Marcello Ladich, 74-letni Guerrino Stocovaz, 84-letna An-

tonia Bonin, 76-letna Rosalia Kopacin vd. Russignan.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 18. januarja 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 20.30
Trg S. Giovanni 5, Trg Sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6. ZGONIK (tel. 229373), MILJE - Mazzini-jev dvored (tel. 271124) - od 8.30 do 13. ure ter od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 19., do sobote, 24. januarja 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

PROSEK (tel. 225141/225340), ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2. PROSEK (tel. 225141/225340), ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA					
BARI	55	88	80	34	11
CAGLIARI	73	23	60	83	41
FIRENCE	34	8	56	69	39
GENOVA	54	48	37	56	6
MILAN	60	18	75	70	36
NEAPELJ	5	16	63	48	49
PALERMO	32	41	68	67	59
RIM	64	73	72	63	89
TURIN	7	76	82	87	59
BENETKE	32	82	6	46	74

ENALOTTO					
X 2 X	X X 1	X 2 1	X 1 2		
KVOTE:					
12	30.750.000	lir			
11	1.112.000	lir			
10	95.000	lir			

Segulin foto kino optika
TRST Ul. Mazzini 51 ☎ 733-361

KD F. VENTURINI
priredi

celovečerni koncert

Godbenega društva Nabrežina

kapelnik Stanko Mislej

v nedeljo, 25. t. m., ob 17.30 v centru A. Ukmar-Miro pri Domju.
Vabljeni!

TRŽAŠKA POKRAJINA

v sodelovanjem s Cappello civico in deželnim sedežem RAI priredi v sklopu pobud za komorno glasbo tržaških avtorjev

jutri, 19. t. m., ob 18.30 v baziliki sv. Silvestra

Koncert violinista ČRTOMIRA ŠIŠKOVIČA in pianista IGORJA LAZKA

ki je odpadel zaradi bolezni 15. decembra.

Na sporedu: Kogoj, Rožanc in Švara.

PELLICCERIA CERVO

TRST — Drevored XX. septembra 16
Telefon 767914

velika izbira:
krzen — jop — našitkov
izredna kakovost
zadnji modni kroji
po ugodnih cenah

PELLICCERIA ALBERTI

Ul. delle Torri 2

priporočeni trgovini za vaše nakupe

menjalnica			16. 1. 1987
Ameriški dolar	1295.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	708.—	Švicarski frank	841.—
Francoški frank	210.—	Avstrijski šiling	100.20
Holandski florint	626.—	Norveška krona	181.—
Belgijski frank	33.—	Švedska krona	197.—
Funt šterling	1950.—	Portugalski eskudo	8.50
Irski šterling	1880.—	Španska peseta	9.50
Danska krona	184.—	Avstralski dolar	800.—
Grška drahma	9.20	Debeli dinar	2.—
Kanadski dolar	930.—	Drobni dinar	2.—

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

Prenosna kamera za kinoamaterje

BLAUPUNKT CR 8000

video 8 mm, ki nima omejitev

Končno je prišlo tudi to, kar so kinoamaterji že leta pričakovali: snemalna kamera »camcorder« BLAUPUNKT z izrednimi kvalitetami, ki ne potrebujejo nobenega komentarja.

ZNAČILNOSTI

Teža 1,65 kg — Avtofokus in ročna nastavitev ostrine — Naprava za senzorsko snemanje CCD — Osvetlitev 10 luxov — Iskalo z elektronskim monitorjem — 3 video glave — Izredno jasna slika — »Rallenty« — Poseben gumb za odpiranje - zapiranje — Gumb macro — 90 minut snemanja

Cena (vključen davek IVA):

3.677.000

- 300.000*

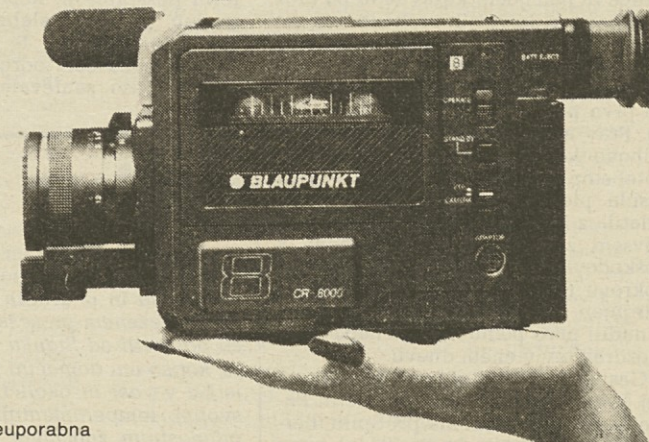
*cenitev trgovine Universaltecnica za vašo staro filmsko ali elektronsko kamero, tudi če je neuporabna

OBROČNO ODPLAČEVANJE NA 60 MESECEV (5 let časa za plačilo)

UNIVERSALTECNICA

TRST: RADIOTELEVISIONI, ELEKTRONIKA: Trg Goldoni 1
Videoregistratorji, HI-FI: Ul. Zudecche 1

ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI: Korzo Saba18
CAR STEREO: Ul. Machiavelli 3

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1 9.00 Risanka: Le allegre avventure di Scooby Doo e i suoi amici 9.55 Smučanje: slalom moški (prenos iz Wengna) 11.00 Maša 11.55 Nabožna oddaja 12.15 Kmetijska oddaja: Linea verde 13.00 Dnevnik - TG L'una 13.30 Dnevnik 13.55 Kviz: Toto-TV 14.00 Variete: Domenica... in (vodi Raffaella Carrà) 18.20 Sportne vesti 19.50 Vremenske razmere 20.00 Dnevnik 20.30 Film za TV: Mino (po romanu Il piccolo alpino, avtor Salvatore Gotta, r. Gianfranco Albano, i. Guido Cella, Ray Lovelock, Ottavia Piccolo, 4. in zadnji del) 22.05 Športna nedelja 23.50 Dnevnik 23.55 Glasbena oddaja: Musicanotte, J. S. Bach - Brandenburski koncert (koncert št. 4 v G-duru, izvajatelj dunajski Concentus Musicus, dir. Nikolaus Harnoncourt)	RAI 2 9.55 Koncert: ob stoletnici rojstva Arthura Rubinsteina (L. Van Beethoven, koncert št. 5 v Es-duru, op. 73) 10.35 Film: Boomerang l'arma che uccide (dram., 1947, r. Elia Kazan, i. Dana Andrews, Lee J. Cobb) 12.00 Informativna oddaja: Orpheus 13.00 Dnevnik 13.25 Dnevnik - Zdravnikov nasveti 13.30 Glasbena oddaja: Piccoli fans 15.40 Dnevnik - Studio & Stadio (smučanje - slalom moški) 16.40 Variete: Chi tiriamo in ballo 17.50 Sport: Italijansko nogometno prvenstvo B lige 18.20 Chi tiriamo in ballo (2. del) 18.40 Dnevnik. Gol Flash 18.50 Chi tiriamo in ballo (3. del) 19.40 Vremenska napoved in dnevnik 20.00 Športna oddaja: Domenica sprint 20.30 Nanizanka: Miami Vice... 21.25 Aktualna oddaja: Aboccaperta 22.40 Dnevnik 22.50 Nadaljevanka: Cervantes (9. del) 23.45 Dnevnik 23.55 Inf. odd.: Otrok v 90. letih	RAI 3 10.55 Glasbena oddaja: Pokerconcerto 11.55 Glasbena oddaja: Dancemania 12.55 Smučanje: slalom moški (prenos iz Wengna) 14.00 Variete: Walter Chiari - Zgodba nekega drugega Italijana 15.00 Film: Il principe e il povero (pravljica, 1937, r. William Keighley, i. Claude Rains, Errol Flynn, Billy e Bobby Manch) 16.55 Dnevnik - neposredni šport (prenos iz Lizbone - rugby Portugalska-Italija, Roseto degli Abruzzi - evropski pokal v umetnostnem drsanju) 19.00 Dnevnik 19.20 Deželni šport 19.40 Glasbena oddaja: Concertone - Ray Charles 20.30 Športna oddaja: Domenica gol (vodi Aldo Biscardi) 21.30 Informativna oddaja: München, zgodovina mesta 22.30 Nogometno prvenstvo A lige 23.15 Glasbena oddaja: Jazz club - Jazz time, kvintet Paola Damianija	RTV Ljubljana 8.15 Poročila, 8.20 Otroška oddaja: Živ žav, 9.15 Lutkovni živ žav, 9.30 Nadaljevanka: Z vrha 9.55 Slalom moški (iz Wengna) 11.00 Narodna glasba 11.35 Ljudje in zemlja 12.10 Smučanje: veleslalom ženske, 1. tek, nato slalom moški, 2. tek 13.50 Smučanje: veleslalom ženske, 2. tek (iz Bischofswiesna) 14.20 Nadalj.: Pearl (2. del) 15.55 Film: Svetišče (dram., ZDA 1960) 17.20 Poročila 17.30 Zabavni spored: TV kavarna 18.30 Pod drobnogledom: Wengen - slalom 18.45 Risanka, nato Danes. Kino 19.26 Vreme in dnevnik 20.00 Podarim - dobim 20.10 Naniz.: Pisma - Begunca (6. del) 20.55 Jazz na ekranu: Tony Coe Trio 21.15 Športni pregled 21.45 Reportaža iz St. Moritza: bob	TV Koper 12.00 Športna oddaja 19.00 Nadaljevanka: Ultimo atto 20.00 Dokumentarec: Meštrović v Zagrebu 20.30 Politični tednik: Sedem dni 21.00 Film: Calibro 38 (dram., r. C. Gerard, i. Robert Hossein, Claude Mann, Claudine Coster) 22.25 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 23.00 Rubrika: Klepsidra
---	--	--	---	--

Goldie Hawn v ponedeljkovem filmu Soldato Giulia agli ordini

CANALE 5 8.30 Nanizanka: La grande vallata, 9.15 Nabožna rubrika 10.00 Nanizanki: Nove in famiglia, 10.30 Park Place 11.00 Napoved programov 11.25 Glas. odd.: Superclassifica show 12.20 Informativna oddaja: Punto 7 13.30 Zabavna oddaja: Buona domenica 14.30 Nanizanka: Orazio 17.00 Sodna rubrika: Forum 19.00 Nanizanka: Kate e Alie - Il cane di campagna 20.30 Film: Pari e dispari (pust., It. 1978, r. Sergio Corbucci, i. Bud Spencer, Terence Hill) 22.30 Rubrika: Nonsolomoda 0.30 Nanizanka: Squadra speciale	ITALIA 1 11.15 Aktualna oddaja: Parlamento in 12.10 Nanizanka: Cassie e Co. - Replay 13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke 14.30 Nanizanke: I gemelli Edison, 15.00 La terra dei giganti, 16.00 La famiglia Holvak, 17.00 Amici per la pelle, 18.00 Devlin e Devlin, 19.00 College, 19.30 New York New York 20.30 Film: Una Rolls-Royce gialla (kom., 1964, r. A. Asquith, i. Rex Harrison, Ingrid Bergman) 22.50 Rubrika: Cinema e Co. 23.20 Film: La pulce nell'orecchio (kom., 1968, r. Jacques Charron, i. Rex Harrison, Rosemary Harris) 1.05 Nanizanka: Vegas	TELEFRIULI 12.00 Kmetijski tednik: Regione verde 13.30 Informativna oddaja: Regione verde 14.00 Variete: Domenica con Dominique 14.10 Variete: Buinesere Friul 16.30 Variete: Drive in 19.00 Sportna oddaja 20.00 Dok.: Quark speciale 21.00 Sportne vesti 22.15 Film 24.00 Glasbena oddaja: Music box	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dnevnik in športni pregled 20.30 Vesti in nočni športni pregled	RADIO TRST A 8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 14.00 Poročila; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz župnijske cerkve v Rojano; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 9.55 Glasbeni mozaik; 10.15 Mladinski oder: radijska igra Bobri in bobrčki (avtor Franček Rudolf, izvaja Radijski oder); 10.35 Glasbeni mozaik; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Nediški zvon: Dan emigranta; nato Glasbeni mozaik; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 19.00 Glasbene skice; 14.45 Športni in glasbeni popoldan; 15.30 Športne novice; 17.00 Zadnji del popoldanskega programa: telefonski razgovori ter nagradno tekmovanje s poslušalci.	RADIO KOPER (slovenski program) 10.30, 12.30, 14.30, Poročila; 9.00 Pozdrav, pregled dogodkov, servis; 9.30 Sosednji kraji in ljudje: reportaže, intervjuji; 11.00 Vročih deset; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 - 14.00 Glasba po željah; 14.00 Marika in Drejček; 14.30 Sport; 15.00 Radijo Koper na obisku; 15.30 Planinski čaj; objave in šport; 16.30 Primorski dnevnik; objave in šport; 17.00 Zaključek; od 19.00 prenos Radia Ljubljana.	RADIO KOPER (italijanski program) 7.15, 12.30, 19.30 Radijski dnevnik; 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Jutranja glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro; 8.00 - 12.00 Prisrčno vaši; 8.45 Oddaja o športu; 9.30 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.05 I magnifici sette; 10.35 Vstop prost; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 In tako dalje; 12.00 Glasba po željah; 14.30 - 20.00 Popoldanski spored in tedenska popevka; 15.00 Kaj je novega?; 16.00 Športna oddaja; 18.00 Glasbene aktualnosti; 19.30 Športna nedelja.	RADIO OPČINE 9.30 Jutranji val z ugankami, kvizi in »senšurji«; 12.30 Oddaja SKD Tabor; 13.00 Glasba po željah (tel. 212658); 15.00 Športna nedelja s prenosi, podatki in komentarji; med oddajami, podnevi in ponoči, glasba.
--	---	--	---	--	---	---	--

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.20 Inf. odd.: Uno Mattina 9.35 Kviz: Econogioco 10.30 Rubrika o gospodarstvu 10.50 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nan.: Il dottor Simon Locke 12.05 Variete: Pronto... chi gioca? 13.30 Dnevnik 14.00 Pronto... chi gioca? (2. del) 14.15 Dokumentarec: Messner - V ime nu gora (1. del) 15.00 Dokumentarec: Storie di ieri di oggi e di sempre 15.30 Sportni ponedeljek 16.00 Kviz: Econogioco 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Risanka: Marco 18.00 Rubrika: Osmi dan 18.30 Kviz: Parola mia 19.40 Almanah jutrišnjega dne 19.50 Vreme in dnevnik 20.30 Film: Agente 007 missione Goldfinger (pust., ZDA 1964, r. Guy Hamilton, i. Sean Connery, Honor Blackman) 22.20 Dnevnik, nato Filmske novosti 22.35 Dnevnik - posebna oddaja 23.30 Dnevnik, danes v parlamentu	RAI 2 11.45 Rubrika: Cordialmente 13.00 Dnevnik 13.25 Dnevnik. C'è da vedere 13.30 Nanizanka: Quando si ama 14.20 Risanka: Braccio di ferro 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem 16.55 Informativna oddaja: Teledidattica - Mednarodne kratice: FAO 17.30 Dnevnik — kratke vesti 17.35 Nanizanka: Cuore e batticuore - Il volo di Pandora 18.20 Sportne vesti 18.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick - Pomeriggio sul lago 19.40 Vreme in dnevnik 20.20 Sportne vesti 20.30 Aktualna oddaja: Focus 21.30 Dnevnik 21.40 Nadaljevanka: Capitol 22.40 Rubrika o judovskem življenju in kulturi 23.10 Informativna oddaja: Telematica 23.40 Dnevnik — zadnje vesti 23.50 Film: Alba tragica (dram., Fr. 1939, r. Marcel Carné, i. Jean Gabin, Jacqueline Laurent)	RAI 3 13.00 Nadaljevanka: Coralba (i. Rossano Brazzi, Glauco Mauri, Mita Medici, 1. del) 14.00 Tečaj ruskega jezika 14.30 Informativna oddaja: Corso Basic (11. del) 15.00 Glasbena oddaja: Speciale Da-daumpa 15.30 Nogometno prvenstvo A in B lige 18.00 Glasbena oddaja: Rockottanta (5 let angleške glasbe) 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne športne vesti 20.05 Informativna oddaja: Italijanske dežele - Srednje-severni del, Furlanija-Juljska krajina 20.30 Variete: La storia della Bussola (vodi Oreste Lionello, sodelujeta Stefania Bettoia in Sabrina Salerno) 21.20 Dnevnik 21.30 Rubrika: La macchina del tempo - Zgodovinski videoclip 22.15 Športna oddaja: Ponedeljkov proces 23.30 Dnevnik	RTV Ljubljana 9.00 Periskop: Gradovi 9.35 Risana nanizanka: Športnik Billy 10.00 Kam, kje, kako med počitnicami 10.10 Ex libris 11.20 Mladinski film: Kolargol in čudežni kovček 16.50 Šola smučanja: Priprave na zimo 17.05 Zrcalo tedna 17.25 Poročila 17.30 Risanka: Pastirček (Bojan Jurc po slovenski ljudski pripovedki) 17.45 Otroška nadaljevanka: Ne daj se Floki - Svinjski duhovi (scenarij Kazimir Klarič, rež. Zoran Tadić, prod. TV Zagreb; 2. del) 8.15 Spored za mlade: Videogodba 18.45 Risanka 19.00 Danes. Obzorik 19.26 Vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.00 Nadaljevanka: Dragulj v kroni 20.05 Aktualno 22.00 Dnevnik 22.10 Oddaja o baletu: Plesalec (2. del angleškega niza)	TV Koper 14.00 TV novice 14.10 Glasbena oddaja: Speciale Orecchiocchio 15.00 Otroški program, vmes risanke in nanizanke 17.30 Zdravniški rubriki: Zdravnik in pacient, nato Zdravnik in otrok 19.00 Odprta meja V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki: TRST — Tržaški občinski svet o županovih novoletnih izjavah TRST — O avtonomiji in delitvi F-Jk GORICA — Razstava o arheoloških najdiščih na Bliznjem vzhodu PROSEK — Odbojka Meblo
---	--	--	---	--

CANALE 5 8.40 Nanizanke: La grande vallata, 9.30 Una vita da vivere, 10.20 General Hospital 11.10 Kvizi: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Film: Il ritratto di Jennie (kom., ZDA 1948, r. William Dieterle, i. J. Jones, J. Cotten) 16.30 Nanizanka: Alice 17.00 Kviz: Doppio slalom 17.30 Nanizanki: Love Boat, 18.30 Lou Grant 19.30 Variete: Studio 5 20.30 Film: Due superpiedi quasi piatti (pust., It. 1977, i. Bud Spencer, Terence Hill) 22.30 Tednik: Tivù Tivù 24.00 Nanizanki: Squadra speciale, 1.10 Missione impossibile	ITALIA 1 8.30 Nanizanka: Fantasiandia 9.15 Film: Un amore senza tempo (kom., ZDA 1982, r. W. Bartman, i. Edward Asner, Tom Basley) 11.00 Nanizanke: La strana coppia, 11.30 Quincy, 12.30 T. J. Hooker, 13.30 Tre cuori in affitto	TELEFRIULI 13.30 Nogomet: B liga 15.30 Glasbena oddaja: Music Box 17.00 Shopping 17.45 Košarka: tekma A1 lige 19.00 Dnevnik 20.00 Rubrika o obrtništvu 20.30 Nogomet: Juventus-Udinese 22.30 Dnevnik 23.30 Medicinska rubrika: Trentatré 24.00 Glas. odd.: Music Box	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 13.20 Ned. nog. tekma 17.30 Ned. koš. tekma 19.00 Športna rubrika: Il caffè dello sport (1. del) 19.30 Fatti e commenti 19.45 Športna rubrika: Il caffè dello sport (2. del) 23.15 Športna rubrika (pon.) 23.45 Fatti e commenti 23.55 Športna rubrika (poñ.)	RADIO TRST A 7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, pravljica, glasba; 8.10 Pričevanja o TIGR (pon.); 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi: poljudno čtivo, liki iz naše preteklosti - Mihael Verne; glasbeni mozaik; 13.20 Zborovsna glasba; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Otroški kotiček: Pravljicni vrtljak; 14.30 Glasbene skice: Osebnost; 17.10 Mi in glasba: Prvi del koncerta Glasbene matice — pianist Daniel Rivera (Franz Liszt: Fugnerailles op. 14 št. 7, Rapsodija op. 106 št. 15) ; 18.00 Kmetijski tednik; 18.30 Glasbene skice.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika in servis; 8.00 Prenos Radia Lj ; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Mladi primorski glasbeniki; 14.05 Novosti v diskoteki; 14.40 Iz kulturnega sveta, Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Športni dogodki; 17.40 Naši zbori; 18.00 Še pomnite tovariši.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Zdravo otroci; 10.35 Vstop prost; 11.00 Pismo iz...; 11.15 V harmoniji; 11.30 Na prvi strani; 11.35 In tako dalje; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 15.00 Zdravo otroci; 15.45 Sintonizzatissimi; 16.00 Rock glasba; 16.15 Edig Galletti; 16.33 Blitz; 17.00 Bubbling; 17.33 Metal Health; 18.33 Znane arije.	RADIO OPČINE 10.00 Matineja in horoskop; 18.30 Tedenski športni komentar; 20.00 Bon-ton; oddaje povezuje glasba.
--	--	--	---	--	---	--	--

Še teden časa za predvpise v prve razrede Staršem v premislek prednosti vpisa otrok v slovensko šolo

Prozorni metulj, ki prebija nekakšno oranžno tančico in skozi katerega vidimo pisano skupino naših malčkov, ki veselo vstopajo skozi šolska vrata. To je simbol, ki vabi starše, naj pohitijo z vpisom svojih otrok v slovensko šolo. Lepak je narisal Silvan Bevčar, založil pa ga je Sindikat slovenske šole.

Prav na zadnji seji goriške sekcije sindikata je bil govor o pobudi za sensibilizacijo staršev v zvezi s predvpi- som otrok v slovensko šolo. Prihodnjo nedeljo, 25. januar- ja, zapade rok za predvpise. Časa je torej le še dober teden: zadnji dan za predvpise je ponedeljek, 26. t. m. (zato ker zapade rok v nedeljo, ko so šolska tajništva zaprta). Za predvpis pridejo v poštev malčki, ki bodo v prihodnjem letu prvič obiskovali otroški vrtec, ter učenci in dijaki, ki bodo v šolskem letu 1987/88 obiskovali prvi razred osnovne, nižje srednje ali višjih srednjih šol.

Za obstoj in napredek slovenske šole je velikega po- mena izbira staršev, ki bi upoštevala vse prednosti, ki jih taka šola daje v narodnostno mešanem okolju kot je naše. To velja gotovo za slovenske starše, pa tudi za mešane in za italijanske zakone. Slovenska šola je odprta vsem, ki želijo spoznavati obe kulturi, slovensko in italijansko, ki se pri nas srečujeta in dopolnjujeta. Človek, ki ne pozna obeh je gotovo kulturno ohromljen.

Podobne ugotovitve vsebuje tudi besedilo, ki ga je sindikat dal natisniti na lepake. Na njih piše v sloveščini in italijanščini: »STARŠI, želite svojemu otroku, da bo

imel v šoli pestro, zanimivo in ustvarjalno življenje, da bo spoznaval lepoto slovenske in italijanske besede, da bo doživil in vrednotil kulturno bogastvo obeh tu žive- čih narodov, da se bo razvijal v celovito osebnost? Po- mislite na slovensko šolo.«

Jutri v Verdiju

Paolo Rossi v: »Chiamatemi Kowalski«

Paolo Rossi, igralec milanske alter- native scene, bo jutri nastopil v Ver- dijevem gledališču s komično dvode- jankó »Chiamatemi Kowalski«. Pred- stava bo ob 20.30 in sodi v krajši cik- lus treh komičnih iger, ki so izrecno namenjene mlajši publiki (odtod tudi nizke cene vstopnic).

Rossi nastopa na odru sam, z neus- tavljivim monologom v katerem izka- zuje neobičajen igralski talent in smi- sel za ironijo. Dotika se najrazličnej- ših aktualnih tem, politične satire, se- ksa, skesancev, pa tudi surealne pri- povedi in generacijskih mitov.

Njegov Kowalski je sin beat- generacije. Igralec ga takole pred- stavlja: »Vedno je ljubil potovanja, glasbo in ženske. Vse to do 13. junija 1986, ko je sklenil: "Dovolj je, grem v hribe, s partizani." Znašel se je sam, skupaj z družino avstrijskih turis- tov...« Za Rossija Kowalski ni nor. Vsaj ne več kot so zmagovalci, politi- ki, emergentne osebnosti, nogometaši.

KINO VITTORIA

»I RACCONTI SESSUALI DI CICCIOLINA«

Nastopa Ilona Staller

Prepovedan mladini pod 18. letom

Obisk predsednika odbora Biasuttija

Zanimanje dežele za delo UGG

Predsednik deželne odbora Adri- ano Biasutti je v petek popoldne, v spremstvu odbornika Maria Brancati- ja, obiskal sedež društva Unione Gin- nastica Goriziana ter se dalj časa zadr- žal v pogovoru s člani odbora ter šte- vilnimi člani združenja, ki ima za sabo že skoraj 120-letno delovanje.

Predsednik deželne vlade Biasutti je naglasil, da so finančni napor trenut- no sicer usmerjeni na gospodarsko področje, da se vendarle premaga te- žaven družbeno-gospodarski položaj, vendar pa se istočasno ne zanemarijo tudi posegi na drugih področjih. Tako tudi v športu. Da je to res pričajo podatki, ki navajajo, da je Furlanija- Julijska krajina na prvem mestu po številu športnih objektov. Predsednik deželne vlade je izrazil priznanje od- bornikom UGG za vlogo, ki jo društvo ima v goriški stvarnosti in izrazil razu- mevanje za težave s katerimi se dru- stvo spopada. Že dalj časa je namreč govor, da bi Dežela, po prvem posegu pred kakšnim letom, ko je z enkrat- nim finančnim prispevkom omogočila prilagoditev in posodobitev naprav in torej nadaljne odprtje telovadnice, tudi v prihodnje odločilno prispevala za popravilo in vzdrževanje objektov pa tudi za reševanje finančnih težav.

Biasuttija je v imenu gostiteljev po- zdravil predsednik upravnega odbora Roberto Brazzale, ki je ob koncu obi-

ska uglednemu gostu izročil tudi po- seбно srebrno značko združenja.

Predsednika deželne vlade so med obiskom pri društvu UGG spremljali tudi predsednik deželne delegacije Italijanskega olimpijskega komiteja Cristiani, predsednik Goriške hranil- nice Tripani, predsednik Avtonomne letovišarske ustanove Moise in neka- teri drugi predstavniki.

Poenotenje na področju avtobusnih podjetij

Predstavniki sindikalnih organizacij v glavnem ugodno ocenjujejo načelni dogovor o poenotenju vseh javnih prevoznih podjetij v pokrajini, dogo- vor, ki je bil pred kratkim dosežen na pokrajinski ravni med predstavniki strank večine.

V enotno podjetje bodo postopoma združili štiri javna podjetja, ki deluje- jo zdaj v pokrajini — to so poleg APT občinsko podjetje v Gorici, medobčin- ski konzorcij na Trziškem in avtobus- na služba občine Gradež. V začetni fazi bo avtobusno službo upravljala pokrajina, preko pokrajinskega pre- voznega podjetja, medtem pa naj bi se tudi dogovorili o najbolj primerni strukturni obliki novega podjetja.

Načelni dogovor so predstavniki pokrajinske uprave te dni obrazložili

2. Film video monitor

V Kulturnem domu festival slovenskega filma in tv

S Heretikom, filmom o življenju in delu Primoža Trubarja, se v torek pri- čne v goriškem Kulturnem domu 2. Film video monitor, ki ga prireja Ki- noatelj v sodelovanju z ZSKD, Vibo film, RTV Ljubljana in podporo Kmeč- ke banke. Do prihodnje nedelje bodo na tej, za slovenski prostor edinstveni prireditvi, predstavili lansko celolet- no filmsko proizvodnjo ljubljanske produkcije Viba film ter bogat izbor video televizijskih sporedov. Filme bodo predvajali v veliki dvorani, tele- vizijske stvaritve pa v mali, vendar - s pomočjo posebne tehnike - na veli- kem ekranu.

O letošnjem video monitorju so tik pred pričetkom spregovorili na tis- kovni konferenci v Kulturnem domu. Bolj kot spored, ki ga objavljamo na drugem mestu v našem dnevniku, gre omeniti nekatere druge značilnosti prireditve. Predvsem to, da bo 2. FVM res enkratna priložnost za preverjanje in razgovor o slovenskem filmskem in video ustvarjanju. V Gorico bodo v prihodnjih dneh prišli režiserji in ig- ralci, filmski ustvarjalci in kritiki, med temi tudi novinarji italijanskih vsedržavnih glasil. Ob neformalnih srečanjih in razgovorih bo v soboto popoldne tudi okrogla miza o sloven- skem filmu in televiziji.

Gledalce bo zanimalo tudi to, da si bodo ob uradnem programu, (vsak dan od 15. ure dalje) lahko "po naro- čilu" ogledali še druge filme na kase-

tah. Viba film bo imel v domu svoj stand, v katerem bo predstavljal izbor slovenskih filmov na kasetah.

V zgornjem foyeru bodo ob 2. Film video monitorju pripravili tudi zani- mivo fotografsko razstavo o dr. Karo- lu Grossmanu, pionirju slovenskega filmskega ustvarjanja, avtorju prvih slovenskih kratkih filmov.

Lahko pričakujemo torej, da bo v prihodnjih dneh zajelo naš Kulturni dom pravo festivalsko vzdušje. Vse je za to pripravljeno. Pričakujejo le še publiko.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v ob- dobjú od 11. 1. do 17. 1. 1987.

RODILI SO SE: David Nastasi, Paolo Musolig, Samuel Sverzut, Viviana Lizzi. UMRLI SO: 66—letni upokojenec Ivan Nardin, 66—letni upokojenec Carlo To- bia, 64—letna upokojenka Maria Sirotti, 86—letni trgovec Ugo Massi, 77—letni upokojenec Achille Pezzarini, 84—letna upokojenka Marija Primožič vd. Primo- žič, 73—letni upokojenec Giovanni Bat- tista Pais, 68—letni upokojenec Natale Santoriello, 95—letna upokojenka Lojzka Sever vdova Mermolja, 81—letni upoko- jenec Giovanni Dizorz, 67—letni upoko- jenec Luigi Perizzolo, 85—letna upoko- jenka Vittoria Vecchiet, 78—letni upoko- jenec Giuseppe Forciassin, 87—letni upokojenec Francesco Zuch, 80—letna upokojenka Pierina Visintin, 81—letni upokojenec Francesco Medeat, 90—letna upokojenka Emma Cantarin vdova Cola- uti, 78—letna upokojenka Vittoria Felet- to vdova Malfatti, 64—letna upokojenka Caterina Zavadlav vdova Ferraro.

POROKE: agent javne varnosti Alessio Novelli in gospodinja Rosanna Caccavo, študent Andrea Petri in studentka Anto- nella Cravos.

prispevki

Osnovna šola Fran Erjavec v Štandre- žu daruje 118 tisoč lir v Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob Marije Primo- žič vd. Primožič daruje družina Pavlin 50 tisoč lir za SKD Naš Prapor.

Namesto cvetja na grob Karla Frando- liča darujejo soletniki iz Doberdoba 165 tisoč lir za Društvo krvodajalcev v Do- berdoba.

V počastitev spomina Lojzke Mermo- lja daruje družina Lenardič 50 tisoč lir za Dijaško matico.

razna obvestila

Na Vrhu, v gostilni Devetak, bo v pe- tek, 23. t. m., ob 19.30 sestanek, ki ga sklicuje Gospodarska zadruga. Govorili bodo o zaključnih delih na Kulturnem in športnem centru.

KD Danica na Vrhu sporoča, da je seja, ki je bila napovedana za jutri, 19. t. m., prenešana na 26. januar ob 20. uri v gostilni Pri lovcu.

KD Oton Zupančič priredi 1. februarja avtobusni izlet na sneg v Ovčjo vas. Pri- jave ob sredah zvečer v Domu A. Budala.

kino

Gorica

VERDI 15.15-22.00 »Superfantozzi«, Paolo Villaggio.

CORSO 15.30-22.00 »7 chili in 7 giorni«. VITTORIA 16.00-22.00 »I racconti sessua- li di Cicciolina«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Krmin

OBČINSKO GLEDALIŠČE 15.00-21.00 »La rosa purpurea del Cairo«.

Tržič

COMUNALE 16.00-21.00 »Rosa Luxem- burg«.

EXCELSIOR 14.00-22.00 »Il burbero«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 16.00 »Nedotakljivi«, 18.00 in 20.30 »Zmajev let«.

DESKLE 17.00 in 19.30 »Upornik iz moje šole«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
San Nicolò, Ul. 1 Maggio 94, tel. 73328.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30 Augusto Mo- retti iz splošne bolnišnice na glavno po- kopališče.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in none

Marije Primožič vd. Primožič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami.

Žalujejoče družine Klanjšček, Mer- vig in Primožič

Oslavje, Gorica, 18. januarja 1987

Odškodnine kmetom zaradi toče

Pokrajinski inšpektorat za kmetijstvo obvešča kmete, ki so jih prizadele vremenske ujme julija in avgusta lani, da je Deželni uradni list 8. t.m. objavil razmejitvev področij v goriški pokrajini, ki imajo pravico do odškodnin. Za izpla- čilo odškodnin lahko zaprosijo, med drugimi, kmetijska podjetja v Krminskih brdih, ki sta jih prizadela toča in zračni vrtnec 24. julija 1986. To pravico imajo podjetja v krajih Novali, Ceglo, Plešivo in Preval, ki so izgubila vsaj 35% pridel- ka.

Prav tako imajo pravico do odškodnin podjetja v Gradežu in Fossalonu (za ujmo 2. 7. 86), Medeje, Borgnana in dela krminske občine (12. 8. 86) ter Škocjana ob Soči (27. 8. 86).

Prošnje morajo zainteresirani predstaviti na sedežu Pokrajinske inšpektorata za kmetijstvo v Gorici v roku 30 dni od 8. januarja. V istih uradih dobijo tudi vse podrobnejše informacije s tem v zvezi.

Od jutri spet bencinski boni

V uradih Goriškega avtomobilskega kluba v Gorici ter v področnih razde- ljevalnih centrih v Trziču, Ronkah, Gradišcu, Krminu in Gradežu, bodo od jutri dalje na razpolago nakaznice za gorivo proste cone, za prvi letošnji kontingent. Kakor smo že poročali, bodo upravičenci prejeli nakaznice za enako količino goriva, kakor za lansko prvo šestmesečno obdobje. Količina nakaznic je odvisna od vrste, oziroma velikosti vozila.

Za avtomobile do 11 fisklanih konjskih moči prejmejo upravičenci bone za 275 litrov goriva po znižani ceni, za težja vozila pa 375 litrov. To če imajo stalno bivališče na območju občin Gorica in Sovodnje. Za upravičence iz drugih občin so količine 150, oziroma 200 litrov.

Jutri bodo začeli razdeljevati tudi nakaznice za dizelsko gorivo, bodisi za avtomobile, kakor tudi za tovornjake.

Od 23. februarja dalje pa bodo na razpolago nakaznice za tiste upravičence, ki doslej še niso bili v seznamu. Razdeljevanje bonov se zaključi 11. marca.

Led in sneg postopoma izginjata vse težave pa le niso odpravljene

Čiščenje cest, odstranjevanje snega z ulic in pločnikov, odstranjevanje ne- varnih odkruškov, ugotavljanje škode, ki sta jo povzročila sneg in led se je nadaljevalo tudi včeraj. Stanje se, vsaj na ožjem Goriškem, zelo hitro hitro iz- boljšuje, čeprav je bilo včeraj zjutraj še nekaj težav zaradi ledu na cestah in bo ta nevarnost prisotna še kakšen dan, zlasti na osončnih legah. Včeraj so nadaljevali tudi s čiščenjem avtoce- stnega odseka med Gorico in Vilešem, ki je bil včeraj zjutraj še vedno zaprt.

Včeraj so odprli tudi mejne prehode (Plešivo, Ceglo, Devetaki), ki ostali dva dni zaprti. Čiščenje je zlasti težav- no na območju Gradišča, kjer je veter napravil visoke zamete.

Veliko bolj zahtevno je odpravljanje posledic vremenske ujme na nekaterih območjih novogoriške občine, zlasti pa v Brdih, kjer so bili včeraj še zme- raj brez elektrike. Žled je namreč po- vzročil ogromno škodo na omrežju.

Delavci elektrogospodarstva iz Nove Gorice, Tolmina in Sežane se trudijo, da bi čimprej odpravili okva- re. To jim bo predvidoma uspelo da-

nes, v težje dosegljivih območjih pa morda šele jutri. Iz Nove Gorice so v Brda poslali tri električne agregate, da bi zagotovili elektriko v najbolj nu- jnih primerih in preprečili še večjo škodo. Zaradi daljšega izpada elektri- ke je nevarnost, da se pokvariyo zalo- ge hrane v zmrzovalnih skrinjah, ki jih je na briškem območju kar precej.

Precejšnji otoplitvi se je včeraj pri- družila še burja. Znamenje, da je val neugodnega vremena morda le za nami.

■ Kljub dokajšnji odtalitvi se na cestah in pločnikih še vedno skriva nevarnost ledu. Do sinoči so v 24 urah sprejeli v splošno bolnišnico kar desetino oseb z raznovrstnimi poškodbami, predvsem zlomi nog, zapetiji ipd. V vseh primerih so bili za sprejem v ortopedski oddelek kri- vi spodrsrljaji na poledenelih tleh. Zanimivo je, da ne gre samo za pri- letne osebe, pač pa za ljudi vseh sta- rost. Poziv k previdnosti ne bo od- več.

2. FILM VIDEO MONITOR

Slovenski film TV video '86

OD TORKA, 20., DO NEDELJE, 25. JANUARJA, V KULTURNEM DOMU V GORICI

Do leta 1990 zgrajene vse naprave za čiščenje zraka in vode

Kako odpravljajo onesnaženje v anhovskem Salonitu

V zadnjem času je vse več govora o onesnaženju okolja. Vsepovsod po svetu pripadniki čistega okolja pridobivajo pristaše. V industrijsko razvitih deželah so se ljudje pričeli zavedati, da ne gre iskati gospodarskega napredka za vsako ceno. O tem jih je seveda prepričala nevarnost radioaktivne okužbe. Pred leti je prišlo do nesreče v atomski centrali Tree Miles Island v Združenih državah Amerike, lani pa do precej hujše nesreče v atomski centrali Černobil v Sovjetski zvezi. Posledice slednje je občutila vsa Evropa, v naših krajih smo bili in smo še vedno zelo zaskrbljeni. Ob teh dveh večjih nesrečah pa prihajajo na dan manjše nesreče v atomskih centralah širom po svetu.

Istočasno pa prihaja do drugih, bolj vidnih oblik onesnaženja. Krivda za to so malomarnost, nesreče ali kaj hujšega. Nemške reke so onesnažene. Italijanski Pad je s skoro vsemi pritoki onesnažen. Pred kakim tednom je bil uničen ribji zarod v Tilmentu v Furlaniji. Pred leti je prišlo do podobne nesreče v Ajdovščini in uničen je bil ribji zarod v Vipavi. V Sovodnjah se ljudje hudejo nad goriskim upeljevalnikom. Prav tako so Sovodenjci hudi na Goriško občino, ker njena naprava za čiščenje fekalnih voda ne deluje tako, kot bi bilo treba. V Gorici se hudejo nad Novogoriško občino, ker se vse fekalne vode iz mesta čez mejo izlivajo v potok Koren, odtod pa v Sočo. Na Krasu je veliko govora o tem, da je najbrž tržaška termoelektrarna kriva za postopno uničevanje borovcev. V Ilirski Bistrici so pred kakim tednom prekinili starokopitno proizvodnjo, katere proces je onesnaževal vode Pivke in vseh podtalnih kraških voda tja do vključno Timave. Še bi lahko naštevali take primere v svetu in v naši neposredni okolici, na obeh straneh državne meje.

V našem listu smo pred kakim tednom objavili pismo bralca iz Nove Gorice, ki se je hudoval nad tovarno cementa in azbesta Salonit v Anhovem in kratkomoalno zahteval njeno zaprtje. Teden dni kasneje smo objavili drugo pismo s tem v zvezi, ki pa je zagovarjalo nasprotno stališče. Ker smo lani in še prej v nekaterih slovenskih listih prebrali marsikaj o tej tovarni in o onesnaženju oziroma pobudah za odpravo onesnaženja, smo hoteli iz prve roke dobiti podatke o tem, kar so tam naredili, oziroma o tem, kaj še nameravajo narediti, da bi to onesnaženje kar se da odpravili.

V tovarni Salonit o tem razpravljajo že dobrih dvajset let. V tem časovnem razdobju so tudi veliko naredili na tem področju. To so nam povedali odgovorni strokovnjaki ob našem obisku v tovarni.

Tovarno je zgradila zasebna italijanska družba leta 1921. Že v naslednjem letu so iz nje prišli prvi izdelki. Makimalno predvnojo proizvodnjo so dosegli tik ob začetku vojne. Izdelali so 90.000 ton cementa. V letu 1941 pa so pričeli izdelovati tudi tlačne azbestnocementne cevi.

Po vojni je bila v Jugoslaviji velika potreba po cementu in drugih gradbenih izdelkih. Najprej za potrebe obnove, kasneje za vedno večje potrebe gradbeništva. Proizvodnja v Salonitu je naraščala. V letu 1977 so odprli novo tovarno cementa. Danes zmorejo izdelati en milijon ton cementa ter nekaj sto tisoč ton azbestnocementnih plošč in cevi.

V tovarni dela dandanes 2.500 ljudi. Prihajajo vsak dan v tovarno (delo poteka v treh izmenah) iz vseh krajev Soške doline, Baške grape, Banjšic, Brd, Nove Gorice, Vipavske doline ter Krasa. Med njimi je tudi dvesto delavcev iz drugih jugoslovanskih republik, ki živijo v glavnem v samskih domovih. V oddelku za proizvodnjo azbestnih proizvodov dela okrog 700 ljudi.

Kar se tiče notranjega onesnaženja, so mu najbolj podvrženi prav delavci v tem oddelku. Zaradi tega so v tovarni šli v odpravo razlogov za onesnaženje v tovarni. Azbestoza je namreč bolezen, ki prizadene pljuča. Vendar pa je ugotavljanje bolezni počasno. Inkubacija namreč traja od deset do štirideset let. V zadnjem času so precej denarja vložili v čistilne naprave v tovarniških oddelkih. Istočasno so tudi pričeli, prvi v svojem sektorju v Jugoslaviji, stalno pregledovati delavce, zaposlene v tem oddelku. Zdravniki jih skrbno pregledajo enkrat letno, medtem ko za delavce drugih oddelkov je tak pregled vsaki dve leti. Zdravniki so pri približno 700 zaposlenih ugotovili le 50 primerov bolnih za azbestozo. Vsi ljudje niso namreč enako podvrženi tej bolezni. Vodilni funkcionarji v tovarni in tudi zdravniki so prepričani, da se bodo dali bolezenski primeri zmanjšati, če ne že odpraviti, s pravilnim delom čistilnih naprav in tudi s stalnim in pogostim zdravniškim nadzorstvom.

Širšo javnost na obeh straneh meje pa seveda bolj zanima, kako je z onesnaženjem okolja, zraka in vode, ter seveda s prizadevanji za odpravo onesnaženja. Daleč za nami so časi, ko je ljudi skrbela predvsem industrializacija, ki je s seboj prinašala zaposlitev. Tako je bilo svojčas tudi v Anhovem. Leta 1971, ob 50-letnici tovarne, je bilo v priložnostni publikaciji napisano: »Dokler bo bel oblak lebdel nad tovarno, bo anhovski Salonit ustvarjal, bo dolina Soče pisala kroniko o delu in o življenju tovarne neizmerljivih dimenzij.«

Dandanes v Salonitu v Anhovem mislijo čisto drugače. O belem oblaku namreč. Domačini so se večkrat upravičeno pritoževali, da morajo solato in drugo zelenjavo večkrat oprati, da bo za na krožnik. Beli prah je dobesedno vdiral v hiše v Desklah, v Kanalu in v številnih drugih vaseh Soške doline. Že sredi šestdesetih let pa so pričeli misliti, kako odpraviti onesnaženje. Seveda so se hitro zavedeli, da jih bo to precej stalo. Pa so se vendar odločili, da gredo v to akcijo, saj je treba misliti tudi na zdravje ljudi, tako tistih, ki so v tovarni zaposleni, kot tistih, ki živijo v neposredni bližini tovarne. Ko so leta 1977 odprli novo cementno tovarno, je kar devet odstotkov denarja za celo investicijo šlo v čistilne naprave. To je bilo 12 milijard takratnih dinarjev. Dandanes, upoštevajoč inflacijo, bi to pomenilo desetkrat toliko.

V kasnejših letih pa so šli v gradnjo drugih čistilnih naprav. Najprej v tovarni za proizvodnjo azbesta. Potem še v drugih oddelkih. Lani so zgradili napravo za čiščenje odpadnih voda. V načrtu imajo še gradnjo drugih naprav. Odveč bi bilo govoriti danes o milijardah dinarjev, ki so jih vložili v te naprave, saj bi divja inflacija zadnjih let dala nerealno sliko. Leta 1984 so namestili filter v stari cementarni.

Stal je 4 milijarde in pol takratnih dinarjev. V današnjem denarju bi to bilo trikrat ali štirikrat več. Vseeno pa so se odločili za tako velike investicije in so v tem zelo konsekvantni. Tako bi brez dvoma morali delati v vseh tovarnah na obeh straneh meje, vsepo-

vsod. Seveda upoštevajo najnovejši normativ, predviden v jugoslovanski zakonodaji. Vendar pa so v Salonitu šli

še preko tega. Uvedli so ostrejši normativ. Med tovarnami, v katerih proizvajajo azbest, so celo prvi v Jugoslaviji, ki imajo zdravstveno preventivo.

Ko se danes voziš po Soški dolini, belega oblaka ne vidiš več. Na travnikih in v vrtovih ni več belega prahu. Vsak ukrep, ki ga v tovarni sprejmejo, je v soglasju s Krajevno skupnostjo v Desklah, ki je najbolj zainteresirana, da imajo pri njih čisti zrak. V okoliških vaseh so postavili več avtomatskih kontrolnih postaj, ki jim dajejo koristne podatke. V tovarni sami so ustanovili posebni oddelek, v katerem dela 25 ljudi, predvsem strokovnjakov. Nabavili so dragocene instrumente. Sedaj imajo svoj laboratorij, ki skrbi samo za analizo podatkov o čistoči okolja. Seveda podobne analize delajo tudi republiški inšpektorji.

Veliko je bilo govora tudi o onesnaženju Soče, pa čeprav so strokovnjaki ugotovili, da azbest povzroča veliko manj škode v vodi kot v zraku. Vseeno pa so zgradili čistilno napravo za vodo, ki prihaja iz azbestarne. Pričela je delovati v septembru 1986, torej komaj pred nekaj meseci. Poskusna doba teh novih naprav je eno leto. Zgradili so jo upoštevajoč podobne naprave v drugih tovarnah, še zlasti v Italiji in drugod v Zahodni Evropi. V tem objektu vodo popolnoma očistijo. Odpadni material pa potem prevažajo v opuščeno jamo, iz katere so prej kopali surovino za izdelavo cementa. Očiš-

čena voda se potem vrača v azbestarno in se ne odliha v Sočo. S tem celo pridobijo, kajti očiščena voda ima višjo toploto od tiste, ki so jo doslej črpali iz Soče, in imajo tako celo manjši strošek za segrevanje vode, ki jo uporabljajo za tovarniške potrebe.

Skratka, tako so nam povedali odgovorni strokovnjaki v anhovski tovarni Salonit, v očiščevalne naprave so vložili veliko denarja. Veliko denarja porabijo tudi vsak dan, saj vzdrževanje naprav in plača za 25 ljudi, ki so v tem zaposleni, tudi veliko pomeni. Večino čistilnih naprav so že postavili. Kar manjka, bodo naredili v kratkem času, do leta 1990.

Dandanes v Soški dolini ni več prahu. Zelene površine so zares zelene, ne pa več bele kot nekoč. V Anhovem so nam rekli, da je na vsakem ljubljanskem cestnem križišču onesnaženje vsaj nekajkrat višje od tistega pri njih. Ko smo zapuščali anhovsko tovarno, nas je spomin popeljal v London. Pred tridesetimi leti je tam kraljeval smog. Pozimi si na ulici s težavo videl mimoidočega. Angleži so korenito rešili problem smoga s številnimi in obveznimi čistilnimi napravami. Dandanes je London tudi pozimi čist.

Želja prebivalstva na obeh straneh meje je seveda ta, da bi napor delavcev in strokovnjakov Salonita rodili zaželene uspehe, da bi bila tudi Soška dolina čista in da bi industrija še vnaprej dajala delo tisočim.

MARKO WALTRITSCH

Tržaška univerza bo v Gorici odprla dve šoli

Poleg Gorice tudi Tržič in Gradišče kažeta zanimanje za kako fakulteto

Kot je znano, si Tržaška univerza prizadeva odpreti pri nas v Gorici dve fakulteti, oziroma dve višji specialni šoli. Prvo, dveletno, za formiranje proračunskih izvedencev za javne uprave in gospodarska podjetja, nekaj takega kar v Italiji nimamo, v tujini pa je več takih visokih šol; drugo pa za usposabljanje bodočih diplomatov. V Italiji je takih šol bolj malo.

Za Gorico bi visoki šoli seveda pomenili precejšnjo pridobitev. V naše mesto bi prišli iz vse države in najbrž tudi iz tujine študentje ter priznani univerzitetni profesorji. Ti bi dali precejšen doprinos tukajšnjemu kulturnemu izživljanju.

Prostor za univerzitetne učilnice in knjižnice so izbrali v Ulici Alviano, v stavbi nekdanjega semenišča, kjer so sedaj slovenske srednje šole. Za te bo kmalu poskrbljeno z novimi stavbami v južnem delu mesta, o čemer je v zadnjem času precej govora. Kako bo s stanovanjskimi problemi profesorjev

in študentov, ni še dano vedeti. Morda bodo za nekatere poskrbeli v sami stavbi. Morda pa bodo v Gorici zanje poskrbeli tako, da bodo preuredili nekatere stavbe v mestu. V poštev prihajata predvsem nekdanja bolnišnica v Ulici Diaz in nekdanja policijska vojašnica v Ulici sv. Klare. Brez dvoma pa bodo sčasoma tudi zasebniki lahko nudili prenočišče študentom, ki bodo prišli v Gorico.

Tržaška univerza bo za odprtje teh fakultet v Gorici uporabila namenska sredstva iz paketa Altissimo. Nekaj denarja za odkup stavbe semenišča je že nakazanega, potreben pa bo še drug denar. Potrebna je tudi ustanovitev konzorcija med tukajšnjimi krajevnimi upravami, Pokrajino, Občino, Hranilnico itd. Pripravljen je bil že osnutek, pa čeprav se o tem še ni govorilo.

Sočasno prihaja še do drugih pobud. V Gorici naj bi odprli mednarodni

center za ekologijo. Za to se zavzemajo znanstveniki iz več dežel. Sčasoma naj bi postal, seveda v zmanjšani obliki, nekaj podobnega centru za teoretsko fiziko v Trstu.

Gorica bo torej imela, skupno s Trstom, nekaj konkretnega na področju višjega šolstva. Več let se je govorilo tudi o povezavi z Videmsko univerzo, a iz tega doslej ni bilo nič.

Zbudili pa so se v zvezi s tem tudi nekateri v Tržiču in Gradišču. V obeh krajih menijo, da bi sredstva paketa Altissimo Tržaška univerza lahko uporabila za pobude v teh dveh krajih. To bi brez dvoma škodovalno izbirilo Gorice, kjer se da s primerno adaptacijo koj dobiti primerne prostore.

Čez mejo v januarju

V mesecu januarju so mejni prehodi druge kategorije, med katere so vključeni prehodi za maloobsejni promet s prepustnicami in dvolastniški prehodi, na Goriškem odprti po sledečih urnikih.

MIRNIK: od 7. do 19. ure; ob nedeljah in delavnikih od 8. do 18. ure.

ŠKRLJEVO: prehod je od 15. decembra do 15. junija zaprt.

JENKOVO: od 7. do 19. ure; ob nedeljah in praznikih odpirajo prehod ob 8. uri.

PLEŠIVO: od 7. do 19. ure; ob nedeljah in praznikih od 8. ure dalje.

CEGLO: od 8. do 17. ure; ob nedeljah in praznikih je prehod zaprt.

VIPOLE: od 6. do 18. ure; ob nedeljah in praznikih odpirajo prehod ob 7.30.

UKLANCI: od 8. do 17. ure; ob nedeljah in praznikih ter ponedeljkih, torkih in sredo je prehod zaprt.

ŠTEVERJAN: od 7. ure do 18. ure; ob nedeljah odpirajo prehod ob 8. uri.

PODSABOTIN: od 7. do 18. ure; ob nedeljah je prehod zaprt.

STMAVER: prehod je zaprt do 1. junija.

SOLKAN 2 (dvolastniški): od 10. do 17. ure; ob nedeljah in praznikih je prehod zaprt.

SOLKAN 1: odprt vsak dan, ob delavnikih in praznikih, od 6.30 do 19.30.

UL. SV. GABRIJELA: od 7.30 do 19. ure; ob nedeljah in praznikih odpirajo prehod ob 8.30.

RAFUT: od 8.30 do 17. ure; ob nedeljah in praznikih je prehod zaprt.

ŠEMPETER: odprt vsak dan, ob delavnikih in praznikih, od 7. ure do 19.30.

MIREN: od 6.30 do 19. ure; ob nedeljah odpirajo prehod ob 7.30.

DEVETAKI: od 8. do 18. ure; ob nedeljah in praznikih zapirajo prehod ob 19. uri, ob sobotah pa ga odpirajo ob 7. uri.

PALKIŠČE-MIKOLI: prehod je zaprt do 1. marca.

JAMLJE: odprt vsak dan od 8. do 19. ure.

Kaj vse so arheologi našli v Palestini

Bogat izbor muzeja v Haifi na ogled v goriškem avditoriju

V deželah Bližnjega vzhoda so velika arheološka najdišča. Tu so namreč živele številna ljudstva, v organiziranih družbah so bila tu bogata mesta, ki so trgovsko cvetela. Prav zaradi tega je v teh deželah veliko arheoloških najdišč. Teh je veliko v Egiptu, v Turčiji, v Jordaniji, v Siriji in seveda tudi v Izraelu.

V Haifi uspešno deluje muzej stare umetnosti, v katerem zbirajo umetniške in druge izdelke številnih narodov, ki so tu bivali oziroma šli tudi z osvajalnimi nameni skozi to deželo. Strokovnjaki tega muzeja so zbrali 134 najbolj značilnih eksponatov in pripravili zbirko, ki so jo lani pokazali v nekaterih italijanskih mestih.

Sedaj je ta zbirka v Gorici. Odprli so jo v razstavnih dvorinah avditorija. Goriška občinska uprava je s tem hotela počastiti nekdanjo goriško judovsko skupnost, ki je danes, po nacističnih deportacijah v letu 1944, ni več. Sem sodi tudi obnovev nekdanje sinagoge v nekdanjem getu, ki jo nameravajo preurediti v nekaj kulturni center.

Na razstavi lahko vidimo predmete, ki so iz loka dva tisoč petsto let, od obdobja patriarhov v 18. stoletju pred našim štetjem pa do prve arabske dobe v 7. stoletju. Poleg predmetov, ki so jih izkopali na kopnem, v Palestini, vidimo razstavljene tudi številne predmete, ki so jih mornarji in trgovci prinesli v Palestino iz prekomorskih

dežel, s Cipra, iz Grčije, z egejskih otokov in iz Egipta. Jasno je, da so tehnike izdelovanja raznih predmetov takrat vplivale tudi na izdelavo predmetov v Palestini, ter obratno.

Italijanskim ljubiteljem stare umetnosti je bilo to bogastvo, ki ga hranijo v Izraelu, predstavljeno prvič. Gre tudi za vrsto predmetov, ki so jih našli šele pred kratkim, lani ter predlanskim, to tudi s pomočjo strokovnjakov univerze v Firencih.

Razstavljeni so seveda predvsem predmeti za vsakdanjo rabo kot tudi lepotilni, verski, vojaški. Veliko je predmetov, ki so jih rabili Grki, Ciprčani, Feničani, Rimljani, Bizantinci, Arabci, kot številni drugi narodi, ki so bivali v tem prostoru in ki so tja prihajali od drugod.

Razstavo si je vredno ogledati, saj ni velikokrat dano, da dobimo v Gorici kaj podobnega.

Jadranski koledar za leto 1987

Nova podoba med zbornikom in aktualnimi prispevki

Jadranski koledar za leto 1987 se nam predstavlja v novi oblikovni podobi, hkrati pa tudi z drugačnim uredniškim konceptom. Novi urednik Dušan Kalc se je odločil za pot med zbornikom in aktualističnimi, novinarskimi prispevki. V bistvu gre za to, da nam letošnji koledar po eni strani prinaša nekaj daljših prispevkov, ki govorijo o naši stvarnosti s statističnega, zgodovinskega in raziskovalnega vidika. Po drugi strani pa lahko beremo krajša mnenja o različnih panogah, ki gredo od politike do kulture, reportaže in podobne prispevke, ki sodijo v novinarstvo v širšem pomenu besede. V tretji »sklop« koledarja sodijo literarni prispevki: od esejev pa do pesmi. Takšen uredniški pristop brez dvoma močno pripomore k boljši berljivosti koledarja. Skratka, Koledar ni le zbornik, kjer najdemo zanimive podatke o tem ali onem, ampak tudi publikacija, ki nam prinaša prispevke, ki bodo zadostili različnim okusom in tudi razpoloženjem bralcev.

Koledar se prične z dokaj bogatim koledarskim delom. Tu ne gre za igro besed ampak za to, da je mesecem in dnevom posvečeno veliko prostora. Strani so opremljene s sugestivnimi barvnimi fotografijami Andreja Vodopivca, poleg datumov pa lahko beremo še razne recepte, pomembne obletnice, šaljive pesmice in druge zanimive podatke. Koledarju sledijo tudi astronomski podatki za letošnje leto.

Uvodni članek v koledar je napisal Boris Race, ki razmišlja o položaju manjšin s posebnim poudarkom na naši manjšini. Del razmišljanja je polemično zaostren proti nekaterim stališčem, ki jih je na trinajstem kongresu Zveze komunistov Jugoslavije izrekel delegat iz Bosne in Hercegovine Petar Dotik. Slednji je podal svojevrstna in za nas nesporemljiva stališča glede manjšin. Race ta stališča analizira, jih utemeljnjo zavrne in se zavzame za tesne odnose z matičnim narodom in Jugoslavijo. Sledita izjavi predsednika Senata Fanfanija in predsednice Poslanske zbornice Nilde Jottijeve o 40-letnici italijanske ustave.

V rubriki »Pregledi in mnenja« beremo vrsto krajših prispevkov o našem gospodarskem, političnem in kulturnem življenju. Značilnost prispevkov je, da so zapisani v dokaj osebnem, esejističnem slogu. O problemih šolstva piše Pavel Stranj. Ugotovitev, ki jo velja povzeti je, da je v slovenskih otroških vrtcih že več kot polovica otrok iz mešanih zakonov. Odpira se torej svojevrstna problematika, ki bo prav gotovo imela močan vpliv na slovensko šolstvo. Stranj prilaga svojemu članku tudi tradicionalni statistični seznam prisotnosti otrok in mladine v slovenskih šolah.

Emidij Susič piše o zelo aktualnem vprašanju, kot je problem lokacije sinhrotrona in ob tem razmišlja, kaj nam pravzaprav prostor pomeni.

Zanimiva je reportaža Stojana Spetiča »Sarkofag sredi pelina«, ki prinaša pričevanje o po-

sledicah črnobilske katastrofe. Spetič je lani poleti obiskal Sovjetsko zvezo in se neposredno soočil s položajem, ki je nastal po tragediji. Pričevanje v prvi osebi torej, ki nam na svojstven način osvetli dogodek planetarnih razsežnosti.

Bojan Pavletič je za Koledar napisal reportažo iz naših krajev in sicer o Botaču. Gre za »drobno« tragedijo vasi, ki izumira.

V letošnji Jadranski koledar je prispeval krajši poetičen zapis tržaški pisatelj Milan Lipovec. Esaj »Na razpotju« je razmišljanje pisatelja, ki se oglašja bolj poredko in kvalitetno o nekaterih vprašanih, ki bremenijo nas Slovence, ki živimo na prejši nemirni zemlji. Rubrika »Kulturni tokovi« traja članek Igorja Škamperleta o novih umetniških tokovih v osrednji Sloveniji. Avtor analizira predvsem tiste skupine, ki se razpoznavajo v provokativno napisanem geslu »Neue Slowenische Kunst«. Sledi članek Stelia Spadara in Giorgia Depangherja o istrski kulturi v Trstu. Članek dopolnjuje majhna antologija istrskih avtorjev.

Rubriko zaključujeta s svojimi prispevki koroska pesnica Maja Haderlap in pesnik iz Rezije Renato Quaglia. Iz Benečije je Jole Namor zbrala nekaj pravljic, ki jih pripoveduje Renzo Garlup -Žnidarjev.

Stoletnice rojstva slikarja Alberta Sirka se spominja umetnostni zgodovinar Peter Krečič. Marko Waltritsch pa piše o 100-letnici goriškega Sokola. Pod rubriko Dokumenti beremo dva zanimiva članka opremljena z dokumentarnimi slikami. V prvem članku »Pričevanja skozi spričevala« Aldo Rupel brska po uradnih dokumentih iz prvih desetletij tega stoletja in rekonstruira že kar neverjetno usodo našega jezika. V članku »Podobe nekdanjega Trsta« pa Filip Fischer išče na podlagi starih fotografij nekatere zanimive značilnosti našega mesta.

Daljši etnografski zapis o starih otroških igrah je prispevala Kristina Kovčič. Zbrala je pesmice, seštevanka, odštevanka, igrache in druge »pripomočke«, s katerimi so se naši dedje in pradedje v svoji otroški dobi igrali. Spis je zapi-

san tekoče in dokumentirano, kaže pa na to, da ko so bile igre in igrache revne, je bila bogata domišljija, ki je zapolnila revščino »stvari« z bogastvom invencije. Ne kličimo torej k starim časom, pazimo pa na največje bogastvo naših otrok: na tisto skrivnostno oko, ki naredi iz malega veliko, iz sprehoda po klancu potovanje v daljne dežele.

M. Waltritsch je prispeval še članek o avstrijskem prodoru pri Kobaridu, svojevrsten je prispevek Dorice Makuc »Iz Nanuta v Nanutoviča«. Članek, ki ga velja vsekakor prebrati je izpod peresa Marte Verginella in govori o spreminjanju moralnih norm v Bregu ob koncu 19. stoletja. Gre torej za aspekte zgodovine, ki jih tradicionalno zgodovinopisje ni upoštevalo in vendar so bistveni za razvoj človeštva.

Koledar se nadaljuje z novelo »Črni Potok« Nadje Kriščak in humoresko »Vonj po prežgani čebuli« Mime Kapelj.

Janez Beličič piše o naravi, oziroma zgodbe o pticah in ljudeh in to v članku, ki nosi naslov »Med nebom in zemljo.«

Branko Marušič se javlja z daljšim pregledom slovenskega periodičnega tiska na Goriškem. Za Jadranski koledar klasično bibliografijo slovenskih del v Italiji je poskrbela NSK. Koledar se zaključuje s prispevkom Milana Pajorja o raziskovalnemu taboru »Kanalska dolina 86«.

Ob zaključku naj omenimo še opremo Graficentra, ki je znal najti Koledarju tudi drugačno zunanjo podobo.

Pa še nekaj o metodi našega ocenjevanja. Nemogoče nam je bilo kritično obdelati posamezne članke, zdelo pa se nam je pomembno opozoriti na tiste članke, ki dajejo Koledarju podobo. Niti vseh avtorjev nismo uspeli našteti, vendar si bo bralec ustvaril vsaj približno sliko Koledarja in uredniškega koncepta, po katerem je nastajal. Vsekakor je bilo v tem smilu opravljeno veliko delo in brez dvoma se urednikov trud pozna, seveda kot kvaliteta.

F. M.

Tekmovanje v znanju slovenščine

Slavistično društvo Trst je sredi januarja prejelo prvo informacijo o letošnjem republiškem tekmovanju v znanju slovenskega jezika in književnosti, ki ga razpisujeta Slavistično društvo Slovenije in Zavod SR Slovenije za šolstvo. Navodila za izvedbo tekmovanja v celoti objavljamo, vsem nižjim in višjim srednjim šolam pa toplo priporočamo, da se ponovno vključijo v to tradicionalno manifestacijo znanja, ki gotovo prispeva tudi k trdnjši narodni in jezikovni zavesti naše šolske mladine.

- Tekmovanje bo potekalo v treh delih:
 - šolska oziroma medšolska (ali občinska) tekmovanja izvedejo do 14. marca 1987 aktivni učitelji slovenskega jezika. Najboljše tekmovalce (od 3 do 5) prijavijo svojemu pokrajinskemu društvu.
 - območna tekmovanja izvedejo pokrajinska slavistična društva v povezavi z organizacijsko enoto Zavoda SR Slovenije za šolstvo, in sicer 28. marca 1987, z začetkom ob 8. uri. Pokrajinsko slavistično društvo bo določilo kraj območnega tekmovanja in o tem obvestilo šole, ki bodo predhodno prijavile tekmovalce.
 - republiško tekmovanje bo v Ljubljani 11. aprila 1987. Udeležijo se ga najboljši tekmovalci posameznih zahtevnostnih stopenj (od 3 do 5), ki so se prej udeležili območnih tekmovanj. Območna slavistična društva jih do 2. aprila 1987 prijavijo na naslov: Slavistično društvo Slovenije (Sekcija za Cankarjevo priznanje), Filozofska fakulteta, 61000 Ljubljana, Aškerčeva 12.
- Preizkuse znanja za območna tekmovanja in za republiško bo pripravila delovna skupina pri Slavističnem društvu Slovenije, za šolska oziroma medšolska (ali občinska) jih pripravijo posamezni aktivni slavistov.
- Preizkus znanja ima dva dela: pisni preizkus iz jezikovne, slogovne in literarnozgodovinske analize besedil in spis na določeno temo.
- Nekatera podrobnejša navodila bodo mentorji dobili še v začetku januarja 1987.

IV. Literatura za pripravo na tekmovanje:

- stopnja (učenci 7. in 8. razreda osovne šole)

Mladinska proza Leopolda Suhadolčana. Leopold Suhadolčan: Mornar na kolesu (avtobiografske črtice), 1973, 1981; Skriti dnevnik (povest), 1961 in več izdaj; Na večerji s krokodilom (Nove detektivske mojstrovine Naočnika in Očalnika), 1976.

Druga literatura: Janez Kajzer, Spremna beseda k Levemu in desnemu klovnu, 1979, str. 171-186; Berta Golob, Spremna beseda k Mornarju na kolesu; Leopold Suhadolčan, Črte mojega življenja, Otokr in knjiga 1980, str. 5-9.
- stopnja (učenci 1. in 2. letnika srednje šole)

Pripovedništvo Miška Kranjca

Miško Kranjec: Povest o dobrih ljudeh, 1940, in več izdaj; Macesni nad dolino (povest), 1957, 1972; Kruh je bridka stvar (izbor novel), Kondor 1959.

Druga literatura: Janko Liška, Spremna beseda k izboru novel Kruh je bridka stvar, Kondor 1959; Franc Zadravec, Miško Kranjec o sebi in svjem književnem delu, Svet ob Muri 1958.
- stopnja (učenci 3. in 4. letnika srednje šole)

Slavko Grum-Franz Kafka

Slavko Grum: Dogodek v mestu Gogi, LZ 1930, 1957, 1968, in kratka proza v delih: Goga, proza in drama, ali Slavko Grum, Zbrano delo, 1967; Franz Kafka: Splet norosti in bolečin, kondor 1961, Proces, CZ, 1967.

Druga literatura: Herbert Grün, Čarodej brez moči. Obris pisateljske fiziognomije S. Gruma v knjigi S. Grum, Goga, proza in drame, 1957; Lado Kralj, Opombe v Slavka Gruma zbrano delo, 1967; Tine Gribar, Zakoni Franza Kafke, Spremna beseda k izboru del. F. Kafke Babilonski rov, Kondor 1985.

Šolam priporočamo, da podprejo delo učiteljev, ki bodo sodelovali pri pripravah in izvedbi tekmovanja. Pričakujemo, da se bo tudi v letu 1987 tekmovanja za Cankarjevo priznanje udeležilo čimvečje število učencev osnovnih in srednjih šol.

pismo uredništvu - pismo uredništvu

In memoriam še živemu gledališču

V teh zadnjih dneh pred sklicanjem občnega zbora društva Slovensko gledališče me obhajajo čudne misli, skoraj bogokletno morbidne. Porodile so se mi iz grenkobe, razočaranja. Prerastle v obup in apatijo. Sprašujem se, od kod vse to v meni? Jasno! Mi kremeniti Slovenci imamo neko posebno lastnost: kar naprej proslavljamo različne obletnice smrti. Celo naš največji kulturni praznik, 8. februar, je obletnica smrti. Zakaj temu tako, naj razmišljajo psihologi, psihiatri in psihoanalitiki slovenskega naroda. Sam se ne bi spuščal v analizo tega fenomena, ker sem na tem področju popoln amater. Edino področje, kjer sem res doma, je teater. Dal sem mu vse svoje življenje. Vse znanje in ves svoj talent. In domišljam si, da ga ni Slovenca, ki mi ne bi priznal profesionalnosti.

Ko ugotavljam, da sem tudi sam sin kremenitih Slovencev, se nič več ne čudim svojim boleznim, morbidnim deviacijam v razmišljanju o gledališču. Ker živim v (ob., od., za...) gledališču sem takoj pomislil na njegovo smrt. Res je: smrtna kosa neusmiljeno gospodari zadnja leta in med blagopokojnike lahko štejemo: ljudski oder, mali oder, eksperimentalni oder, gledališko šolo, baletno šolo... morda še kaj? Škoda! Saj res: idealizem igralcev, veselje do igranja, navdušenost...

V smrt teži: repertoar - od nekdanjih 7, 8 premier letno smo stagnirali na tri; ansambel - od nekdanjega močnega števila, zreduciran na 10 stalnih igralcev; število predstav - v mislih imam naše predstave v Kulturnem domu brez gostovanj;

repertoarna politika - ni niti komercialna, ni niti literarna, niti ne upošteva igralcev. (Strašno pa me jezi, ker ne morem dojeti, kako za vraga se lahko vodi repertoarno politiko skozi očala treh premier!? Politiko že, ne pa repertoarjal)

V KD so preminili tudi gledališki plesi, otroški pustni plesi, novinarski plesi. Namesto, da bi privabljali ljudi, še posebej mladino, jih zgubljam! Kje je stari, dobri, polivalentni »Balkan«?

To moje brezbožno ugotavljanje stanja mi je porodilo izvirno in bleščečo zamisel: kaj če bi naš Kulturni dom preimenovali v mavzolej (slovenske zamejske kulture)? Marmorja je dovolj na fasadi in tudi znotraj Mavzoleja! Pa tudi vzdusje je lepo, mirno, mrakobno, hladno in pobožno..., da bi lahko mirne duše postavili katafalk našemu Teatro Stabile Sloveno in zamejski kulturi! In kar je najvažnejše: narod bi drl v naš Mavzolej, da bi se poklonil Blagopokojniku (...mogoče bi pobirali mile darove?...) In spet bi imeli priložnost proslavljati neko smrt!

Povabili bi člane društva Slovensko gledališče, da razmislijo o tej moji morbidni temi!

Rad bi povedal bralcem, da umetniški ansambel lahko samo ugotavlja stvari, nima pa absolutno nobene moči, da bi spremenil tok dogajanja. Predstavniku ansambla je sicer dovoljeno prisostvovati sejam Upravnega odbora, nima pa nobene pravice, razen posvetovalne (na katero pa se »višji« požvižgajo). V tržaškem italijanskem gledališču sta po pravilniku dva člana ansambla enakopravna odbornikom. Ampak mi smo kremeniti in bolj papeški kot papež...

V odločanju bi želeli vsaj enakopraven položaj z ljubitelji gledališča, ki sedijo v tem organu.

In navsezadnje: umetniški ansambel je v teh strukturah edini profesionalce, za kar pričajo uspehi in številne nagrade: Prešernove, Borštnikove, Sterijne, Prvomajske, Severjeve... Rotim vas, člani društva Slovensko gledališče, ko boste sklepali brez nas o naši usodi, usodi Slovenskega stalnega gledališča, bodite pošteni do svoje vesti, pustite politiko ob strani, razmislijate o naši kulturi in naši umetnosti, tako da se bomo mi zares kremeniti Slovenci lahko že enkrat dvignili iz močvirja amaterizma (po Cankarju): »očiščeni in pomlajeni«!

Anton Petje

To vodilo je v upravnih organih gledališča globoko prodrlo in dokaz za to je tudi najbolj sporno delo, zadnja Verčeva stvaritev. Upravni svet je razpravljal, poglobljeno in temeljito, resno in dostojanstveno, sklepal in sklenil v skladu z načelom umetniške vrednosti, o katerem kompetentno sodi umetniški vodja in v skladu s prepričanji posameznikov. V gledališču in v njegovih organih ni bilo več nobene razprave in vsi spoštujejo sklep. Razprave in polemike so bile, in so, izven gledališča.

Bistvo problema, krize in težav našega Slovenskega stalnega gledališča po mojem ni v »politiki«, še manj v upravnih organih, temveč v izredno težkem položaju ustanove. Že tri leta se ubada z možnostjo preživetja kot umetniška ustanova. Zagotovljena so sredstva za životarjenje, da se SSG pretvori iz ustvarjalnega centra v golo menežersko enoto, ki bi vzdrževala Kulturni dom in uvažala od drugod stvaritve drugih.

To je dramatična dilema, ki je izključno političnega značaja in ki odraža odnos tržaške, deželne in splošno italijanske stvarnosti do Slovenskega stalnega gledališča in do slovenske narodnostne skupnosti na splošno.

Ne gre za nekaj obrobnega, je problem, ki pogojuje vse: igralski in umetniški ansambel, ki je že do kraja osiromašen, tehnično osebje, upravno osebje, postavitve itd. Repertoar se sestavlja pod tem pritiskom, ki je z vseh vidikov odločilen.

Položaj je dramatičen. Prvega februarja bo zmanjkalo sredstev. Upravni svet in ostali vodstveni organi so namreč zavestno šli v riziko in odobrili proračun, ki temelji na ustvarjalnem gledališču, to pa pomeni, da je približno tretjina denarja premalo, kar pa tudi pomeni, da se rok, ko je zagotovljeni denar zadostoval, sedaj izteka.

Rešitev ni v spreminjanju parametrov, iskanju drugih oblik, temveč v »svežem denarju«, ker je SSG odraz potreb slovenske manjšine in mora poleg normalnega finansiranja, ki ga prejemajo ostala italijanska gledališča, prejeti dodatna sredstva, kot gledališče manjšine in torej posebnega sklada za Slovence v Italiji. To pa je trda bitka z lokalnimi in rimskimi predstavniki oblasti.

V to bitko so že desetletja vključeni in aktivno sodelujejo člani upravnega sveta in drugih vodstvenih organov. Prostovoljno, pa čeprav kot upravljalci in pogosto vidni zamejski strokovnjaki, brezplačno - iz narodnostne zavesti in ljubezni do gledališča. Naredili so vse, kar so zmogli in zato jim gre priznanje. Novi občni zbor bo izvolil nove upravljalce, ki jih torej čaka izredno težka in zahtevna naloga, kako gledališče ohraniti. Ko bo izpolnjen ta osnovni pogoj, se bo treba seveda pogovarjati, kako ga izboljšati, da bodo vsi naši zamejski ustvarjalci lahko v njem svobodno ustvarjali v splošno korist.

Bogo Samsa

TV

2. FILM VIDEO MONITOR

Pogovor z Igorjem Prinčičem

Film Video Monitor naj uveljavlja slovensko audiovizualno kulturo

VPR.: Kaj pomeni v slovenskem prostoru Video Monitor, s katerim se Gorica uveljavlja kot pomemben filmski center?

PRINČIČ: Po izkušnji prejšnjih let, ko smo predvajalslovenske filme, je Video Monitor, kako bi rekel, višek dela s filmom na Slovenskem, v Italiji in v zamejstvu. S tem, da po eni strani uvrščamo slovenski film v normalno pojmovanje kulture, in ga uvrščamo torej v ta sklop široke palete kulturnih oblik izražanja, uveljavljamo v bistvu naj sodobnejšo obliko komuniciranja, to je audiovizualno, oziroma film video tudi v zamejskem in italijanskem prostoru. Film Video Monitor se obrača predvsem na našo publiko, slovensko in italijansko, kot celovit prikaz tega, kar se v enem letu proizvede na audiovizualnem oziroma film video področju v Sloveniji. Po drugi strani pa s tem, da je Film Video Monitor usmerjen tudi v širši prostor (moram reči, da je bilo število italijanskih gledalcev na prvem Film Video Monitorju precejšnje), krajevni italijanski kot tudi vsedrjavni, slovenski film pronica v te kroge in se uveljavlja. Naj dodam, da je bila leta 1981 v Gorici prva retrospektiva slovenskega filma, ki je potem imela razne ponovitve drugod. Tako se je uveljavil, zlasti zaradi prisotnosti velikega števila filmskih kritikov in izvedencev, pojem slovenskega filma. Potem smo pripravljali posamezne premiere slovenskih filmov, ki pa so bile izrecno namenjene samo lokalni, domači publiki. To se ni obneslo in lani smo poskusili s prvo izvedbo Film Video Monitorja, ki je izredno uspela. Odziv je bil dober, tako v krajevnem merilu, predvsem pa s strani povabljenih gostov, filmskih kritikov in novinarjev, dejansko uglednih predstavnikov italijanske filmske kulture.

Prvi Film Video Monitor je temeljil v glavnem na filmu, letos pa smo ga razširili tudi na televizijsko proizvodnjo.

VPR.: Letošnji Film Video Monitor bo trajal šest dni. Povedal si že, da bosta poleg filma tudi televizija in video. Kako ste oblikovali program? Festivalsko? Bomo imeli v Gorici priložnost gledati vse najboljše, kar je bilo v Sloveniji proizvedenega na področju audiovizualne kulture?

PRINČIČ: Te moram popraviti. Ne bomo gledali vsega najboljšega, a bomo gledali vse, vsaj kar se tiče filmske proizvodnje. Kar zadeva televizijo smo napravili krajši izbor, ker je enoletna proizvodnja preobsežna. Zvečer bo na sporedu en film, kot osrednji del prireditve, popoldanske ure pa (od 15. do približno 18. ali 19. ure) bodo posvečene televiziji. Omeniti moram tudi, da bo v soboto, 24. t. m., srečanje z vsemi avtorji, nekakšna okrogla miza o audiovizualnem delu na Slovenskem. Srečanja bodo predvidoma tudi po vsakem filmu. Rad bi dodal še, da bo poleg uradnega sporeda na voljo tudi (v fojerju in v drugih prostorih doma) slovenska glasba v video priredbi. Mislim, da bo s tem vzdušje kar se da razgibano.

VPR.: Komaj minulo leto je potekalo v znamenju Primoža Trubarja. Mislim, da je bilo tudi v tem liku nekaj ustvarjenega na filmskem področju.

PRINČIČ: Gre za film Heretik, ki bo otvoril Film Video Monitor, ob njem pa je še televizijska nadaljevanka, ki smo jo lahko gledali v preteklih tednih in ki bo tudi na sporedu na Film Video Monitorju. Več ne bi povedal, ker bi bilo prav, da se srečamo na Film Video Monitorju in da se skupaj pogovorimo o Trubarju in o njegovem pomenu, da skupaj preverimo tudi kvaliteto in umetniško raven tega filmskega in televizijskega proizvoda.

Spored projekcij in razprav v goriškem Kulturnem domu

Torek, 20. - 20.30 slavnostna otvoritev
21.00 film: **HERETIK** (A. Stojan)

Sreda, 21. - 15.00 TV: **Zlata ribica** (J. in A. Vajevac, Dedakovič - D. Frandolič) I., II., III., IV.

Periskop (T. Trtnik - I. Šmid)

— 18.00 TV: **Po sledovih Slovencev v svetu 2.** »Za kruhom« (D. Makuc - M. Janžekovič). Premiera in srečanje z avtorji

— 21.00 film: **ČERNIGOJ - FILM** (F. Slak)

MOJ PREMALO SLAVNI STRIC (T. Štiglic)

Pogovor po filmih

Četrtek, 22. - 15.00 TV: **Zlata ribica** V., VI., VII.

Ex Libris M & M (J. Lomberger - I. Košir)

— 18.00 TV: **Primož Trubar** (D. Jančar - A. Stojan) I., II.

— 21.00 film: **POLETJE V ŠKOLJKI** (T. Štiglic)

Pogovor po filmu

Petek, 23. - 15.00 TV: **Videogodba** (E. Hladnik - Milharčič, S. Hren, S. Sušnik, D. Muck)

Ana (R. Šeligo) gledališče na TV

— 18.00 TV: **Primož Trubar** III., IV.

— 21.00 film: **ČAS BREZ PRAVLJIC** (B. Hladnik)

Pogovor po filmu

Sobota, 24. - 15.00 TV: **Vehovčev Jurij - Baron** (S. Sitar - A. Stojan)

Kamniti pigmalion (Jože Plečnik) (B. Kovič - P. Grzinčič)

— 17.00 **OKROGLA MIZA - Srečanje z avtorji**

— 21.00 film: **KORMORAN** (A. Tomašič)

Pogovor po filmu

Nedelja, 25. - 15.00 TV: **Baletni triptih** (M. Šparemblek) balet na TV

— 18.00 TV: **Ekvinokcij** (M. Kozina) opera na TV

— 21.00 TV: **Supervitalin** (B. Grabnar - S. Hren)

Vse projekcije bodo v Kulturnem domu v Gorici. TV programe bomo predvajali v popoldanskem pasu, ob 15.00 in 18.00; filme pa v večernem pasu, ob 21.00. Za vse projekcije bo simultano prevajanje v italijanščino.

2. FILM VIDEO MONITOR

Slovenski film in tv video

(20. - 25. jan. 1987)

so priredili

Kinoatelje
ZSKD

Viba film
RTV Ljubljana
East West Film
Institut

Sponsor
manifestacije
Kmečka banka
Gorica

Prizor iz filma Čas brez pravljič Boštjana Hladnika

Smo na predvečer 2. Film Video Monitorja, ki bo začel v torek, 20. januarja, v goriškem Kulturnem domu. Odpira se nam torej dolg teden (do nedelje, 25. t. m.) filmskih in video projekcij, premier in predstavitev novih slovenskih filmskih in tv del za zamejstvo in ves italijanski prostor, srečanj in razgovorov z avtorji predstavljanih del...

Pred nami je široka in raznobarna paleta slovenske filmske in tv ustvarjalnosti. Goriška publika, slovenska in italijanska, italijanski kritiki in filmski strokovnjaki, ki bodo prisotni na 2. Film Video Monitorju, in vsi zamejski ljubitelji filma ne bi smeli zamuditi te priložnosti, da se

soočijo z najsodobnejšimi trendi slovenske avdiovizualne kulture.

Pregled filmske proizvodnje obsega v prvi vrsti štiri celovečerne filme, ki jih je realizirala Viba film (edini slovenski producent) v l. 1986. Filmi na lanskem Film Video Monitorju (Christophoros, Naš človek, Ovni in mamuti) so naleteli na dober sprejem goriške publike in prisotne italijanske kritike, ker so izstopali po kakovosti, vsebinskosti in polemičnosti obravnavanih tem. Letošnji filmi pa so v primerjavi z lanskimi očitno manj senzacionalni, rekli bi, na prvi pogled manj obvezujoči...

Slovenska filmska ponudba v letu 1986

Žanrsko pestra ponudba

Zato pa je letošnja filmska ponudba bolj pestra in žanrsko bolj razgibana. Ob otvoritvi si bomo ogledali zgodovinski film *Heretik*, pravo spektakla. Gledališče na tv: gledališki prenos Šeligove uspešnice *Ana*. Balet na tv: adaptacija za mali ekran *Baletnega triptiha* svetovno znane slovenskega koreografa Milka Šparembleka. Opera na tv: tv opera *Ekvinokcij* Marjana Kozine, prirejena prav tako za televizijo in posneta v eksterjerju.

Umetniški program TV Ljubljana. V tem najzajetnejšem izseku tv proizvodnje si bomo ogledali zlasti tv filme. Predvsem *Primoža Trubarja*, zgodovinsko nadaljevanko v štirih epizodah scenarista Draga Jančarja in režiserja Andreja Stojana. Nato pa tv dramo *Vehovčev Jurij - baron*, ki je občuten portret kranskega vojaka in znanstvenika, barona Jurija Vege. Avtor scenarija je preučevalec Vegovega življenja in pisec monografije o njem, Sandi Sitar, režiser tv drame pa A. Stojan.

Tv komedija *Supervitalin* (ki sta jo realizirala scenarist Boris Grabnar in mladi režiser Slavko Hren) bo slavnostno zaključila goriški pregled filmov in bo gotovo privabila v goriški Kulturni dom številno občinstvo, ker je to tv priredba romana znanega in priljubljenega primorskega pisatelja Damira Feigla.

Izredno oseben in avtentičen film na sodobno temo, ki ga je napisal (in v njem odigral glavno vlogo) igralec Boris Cavazza, režiral pa Anton Tomašič. *Kormoran* izpričuje globoko človeško

in bivanjsko krizo mornarja srednjih let. Ta film morda najbolj odraža, čeravno nekoliko preskrajno in moreče, določen sodobni slovenski milje in bo gotovo zanimiv za gledalce in kritike, prisotne na 2. FVM.

K seznamu celovečernih filmov dodajmo še skupni program dveh kratkometražnih del, ki sta bili med najbolj uspešnimi v letu 1986: Slakov »hommage« Avgustu Černigoju, lep in »ekstravaganтен« portret tržaškega slikarja in avantgardista Černigoj - Film in pa enourni film Tuga Štiglica *Moj premalo slavni stric*, ki na duhovit in izviren način opisuje peripetije nekakšnega »ljublanskega Švejka«. Pisec scenarija in interpret tega radoživega lika je igralec Branko Miklavc.

Različni filmi torej za različne okuse na 2. Film Video Monitorju, ki ga pravkar otvarjamo. Trije letošnji celovečerci so režijski prvenci. Stojan in Tomašič imata sicer za sabo veliko televizijsko izkušnjo, T. Štiglic pa je že realiziral številne kratko in srednjemetražne projekte. Ob obeh in pozornosti za dela teh debitantov v celovečernem filmu ne moremo prikriti našega zanimanja in pričakovanja za novi film Boštjana Hladnika, da lahko preverimo, kakšna je ustvarjalna živost tega »enfant terrible« slovenskega filma.

Stran uredil DAVORIN DEVETAK

Najboljši in najodzivnejši sporedi na Televiziji Ljubljana v letu 1986

Najnovejši del letošnjega 2. Film Video Monitorja je prav gotovo izbor slovenske televizijske produkcije v sezoni 1986. Goriški minifestival, ki ga prireja Kinoatelje skupaj z drugimi ustanovami, ima namen in ambicijo predstaviti čim bolj popolno in celotno podobo slovenske avdiovizualne kulture in produkcije, zabeležiti enkrat letno vse, kar se proizvaja in ustvarja v Sloveniji na področju filmovide.

Ta koncept se je delno realiziral že lani s prikazom domače video proizvodnje, od videoarta do alternativne video produkcije ŠKUC. Letos smo to specifično področje avdiovizualne komunikacije zaenkrat opustili, ker je bila tovrstna proizvodnja v Sloveniji 1986 minimalna in pomanjkljiva. Smo pa zajeli drugo, najboljše komponento slovenskega filmvidea, tv produkcijo osrednje slovenske tv hiše, RTV Ljubljana.

V sodelovanju z odgovornimi uredništvimi programov (le-ti so znotraj televizije pobudniki in produkcijski centri raznih projektov) smo pripravili kar se da popoln in razvejan prikaz tv sporedov, ki jih je TV Ljubljana producirala in predvajala v prejšnjem letu.

Uredništvo otroškega in mladinskega programa. Pregled tv sporedov v goriškem Kulturnem domu bo

otvorila *Zlata ribica*, »igrana serija za otroke in družino«, ki jo je predvajala ljubljanska TV lani jeseni. Zaradi njene pedagoške neobvezujoče zasnove, svetujemo njen ogled naši mladinski in družinski publiki. Režiser nadaljevanke je Goričan Dario Frandolič, edini »slovenski avtor v Italiji«, ki ga predstavlja letošnji Film Video Monitor, scenarij zanjo pa so napisali brata Janez in Andrej Vajevac ter Metka Dedakovič. Prizorišče *Zlate ribice* je Kras, nadaljevanka pa govori o težavnem zbljevanju petletnega sinčka in očeta, ki živi ločeno od družine.

Vedno v produkciji tega uredništva bosta prikazani še »poučno-zabavna oddaja za najstnike« *Periskop* in »kulturno-razvedrilna oddaja za mlade« *Ex libris M & M*. Obe oddaji sta med najbolj gledanimi sporedi na TV Ljubljana, njihov pobudnik je dinamični urednik Uredništva za otroke

in mladinske programe Janez Lomberger.

Umetniški program TV Ljubljana. V tem najzajetnejšem izseku tv proizvodnje si bomo ogledali zlasti tv filme. Predvsem *Primoža Trubarja*, zgodovinsko nadaljevanko v štirih epizodah scenarista Draga Jančarja in režiserja Andreja Stojana. Nato pa tv dramo *Vehovčev Jurij - baron*, ki je občuten portret kranskega vojaka in znanstvenika, barona Jurija Vege. Avtor scenarija je preučevalec Vegovega življenja in pisec monografije o njem, Sandi Sitar, režiser tv drame pa A. Stojan.

Tv komedija *Supervitalin* (ki sta jo realizirala scenarist Boris Grabnar in mladi režiser Slavko Hren) bo slavnostno zaključila goriški pregled filmov in bo gotovo privabila v goriški Kulturni dom številno občinstvo, ker je to tv priredba romana znanega in priljubljenega primorskega pisatelja Damira Feigla.

V sporedu umetniškega programa je zajeto tudi televizijsko posredovanje drugih umetniških vrst in oblik spektakla. Gledališče na tv: gledališki prenos Šeligove uspešnice *Ana*. Balet na tv: adaptacija za mali ekran *Baletnega triptiha* svetovno znane slovenskega koreografa Milka Šparembleka. Opera na tv: tv opera *Ekvinokcij* Marjana Kozine, prirejena prav tako za televizijo in posneta v eksterjerju.

Uredništvo dokumentarnega programa. V tem okviru bomo predstavili v Gorici pravo televizijsko premiero! V sredo, 21. januarja, bomo namreč prvič predvajali »Za kruhom«, 2. del dokumentarne serije 12 tv filmov z naslovom *Po sledovih Slovencev v svetu*, ki sta jo realizirali, po večletnem raziskovanju in snemanju na tujem, Goričanka Dorica Makuc in Mija Janžekovič. Ta dokumentarna serija je prvi celoviti poskus filmskega za-

pisa o zgodovini slovenskega izseljenstva nasploh in ljubljanska TV jo bo začela predvajati predvidoma kmalu prihodnji mesec.

Kot produkcija Uredništva kulturno-prosvetnih oddaj bo še prikazan sugestiven biografsko-umetniški portret arhitekta Jožeta Plečnika, *Kamniti Pigmalion*, ki ga je izdelala Breda Kovič kot scenaristka in urednica filma, s pomočjo režiserja Pavla Grzinčiča in odličnega češkega snemalca Ubaldia Trnkoczyja. Končno ne bo manjkala na goriškem izboru produkcije TV Ljubljana, uspešnica Uredništva razvedrilnega programa, oddaja popularne glasbe in glasbenih video posnetkov *Videogodba*, ki jo pripravljata urednik Stane Sušnik in režiser Slavko Hren, s številnimi drugimi sodelavci.

Pestra in večžanrska tv ponudba, ki se nam obeta na maksivideu goriškega Kulturnega doma od torke dalje, bo gotovo zadovoljila in prijetno ter izzivalno presenetila domačo slovensko publiko, ki ne izkazuje dovolj pozornosti slovenski televiziji, predvsem zaradi kričeče konkurence italijanskih tv postaj. Še bolj pa bo presenetila zaradi svoje izvirnosti italijanske kritike, prisotne na Film Video Monitorju in italijanske gledalce, ki se bodo »pogopumili« in vstopili v naš kulturni hram...

Košarka: danes v prvenstvih A-1 in A-2 lige Za Stefanel spet imperativ zmaga

Letošnja tekmovalna sezona je bila doslej resnično neprizanesljiva s tremi delžnimi prvotigaši Fantonijem, Segafredom in Stefanelom. V tem trenutku je namreč jasno, da bo v naslednji sezoni FJK ostala brez lastnega predstavnika v najboljši skupini prvotigašev, saj je videmski Fantoni že obsojen na izpad v A-2 ligo, tržaški Stefanel se mora brezkompromisno boriti na vsaki tekmi, da se sploh ohrani med »živimi«, za nameček pa polagoma tone v kriznem bazenu tudi Segafredo, pri katerem so sedaj že oprezni pred nevarnostjo izpada.

Klavrna usoda za zastopnike deželne »vrhunske« košarke, ki je že toliko prispevala razvoju te zvrsti na vsedrjavni ravni.

Za Goričane se je prvenstvo spremenilo v težko prehodno strmino, potem ko so po prvih kolih bili na samem vrhu razpredelnice in vse je kazalo, da bodo letos prevzeli vlogo »outsiderja«. Nadaljevanje lige pa je pokazalo, da je v moštvu še precej vrzeli. Poleg tega je prišlo v teku nekaj

dni do zamenjave trenerja (Medeot je dal ostavko, vodstvo ekipe je prevzel Bosini). Zaradi zdravstvenih razlogov bo ekipo verjetno že danes zapustil Carl Mitchell, ki ga bo morda že danes zamenjal temnopolti center Lewis Brown. Segafredo bo v Pescari naletel na hud odpor. Facra ima namreč isto število točk na lestvici in si doma noče privoščiti poraza.

Velike težave bodo v Trstu imeli tudi košarkarji Stefanela, ki bodo skušali zamotati štrene drugouvrščenemu Jollycolombaniju iz Forlija. Tanjevičevi fantje so v naravnost brezupnem stanju, čeprav jih odločilna srečanja še čakajo. V takem položaju pa je prav vsaka zmaga zlata vredna. Gostje so zelo močni na bekovski pozicijah, z odličnim Lampertijem na čelu in pa pod košema, kjer kraljuje masivni center Landsberger.

Videmski Fantoni bo pred lastnim občinstvom igrali proti Scavoliniju iz Pesara, ki se res ne znajde v enem izmed najboljših trenutkov.

V včerajšnji anticipirani tekmi A-2 lige je Pepper iz Mester brez težav ugnal Fleminga Porto San Giorgio z izidom 90:73 (50:35).

Današnji spored A-2 lige (17.30): Alno Fabiano - Citrosil; Benetton - Alfa Sprint; Corsa Tris - Spondilatte; Facar - Segafredo; Filanto - Viola; Liberti - Annabella; Stefanel - Jolly.

Današnji spored A-1 lige (17.30): Boston - Tracer; Bancoroma - Dietor; DiVarese - Arexons; Fantoni - Scavolini; Hamby - Berloni; Mobilgirgi - Giamo; Ocean - Allibert; Yoga - Riunite.

Ženska A-1 liga:
Tržačanke uspešne

TRST — V včerajšnjem kolu ženske italijanske A-1 lige je tržaški CRUP zaslužen premagal moštvo Schia s 93:83. Vsa tržaška ekipa je odlično igrala. Najuspešnejša pa je bila Trampusova, ki je dosegla kar 30 točk. V vrstah Schia je bila daleč najboljša bivša košarkarica tržaške ekipe Pollardova, ki je dosegla 52 točk.

Košarka: v prvi jugoslovanski ligi Šibenki derbi kola

Osrednje srečanje včerajšnjega 13. kola v prvi jugoslovanski košarkarski ligi je bilo v Šibeniku, kjer je domača Šibenka po zelo izenačeni igri premagala moštvo beograjskega Partizana. Beograščani so vodili po prvem polčasu, v nadaljevanju pa so domačini močno reagirali in tudi zmagali. Najboljša strelca pri domačem moštvu sta bila Šarić s 26 in Zorkić z 21 točkami. Pri gostih pa sta bila najuspešnejša Paspalj (23 točk) in Djordjević (19).

Sarajevska Bosna je le s težavo osvojila točki v Skopju proti Rabotničkemu (Zrno 22 točk), težko nalogo pa je imela tudi splitska Jugoplastika v Tuzli proti Slobodi DITA. Mitrović (33 točk) pri domačinih in Sretenović (20) pri gostih sta bila najboljša strelca.

Tekmi Borac - Cibona in Zadar - MZT bosta danes

IZIDI 13. KOLA

Šibenka - Partizan 93:87 (43:49); Rabotnički - Bosna 68:69 (36:37); C. zvez-

da - Budućnost 81:76 (42:39); Sloboda DITA - Jugoplastika 75:79 (41:36). Danes: Borac - Cibona; Zadar - MZT.

LESTVICA

Cibona Zagreb 24; Jugoplastika Split in Partizan Beograd 20; C. zvezda Beograd in Šibenka Šibenik 18; Bosna Sarajevo 16; MZT Skopje in Zadar 8; Sloboda DITA in Borac Čačak 6; Rabotnički Skopje in Budućnost Tigrad 4.

1. B liga: zmagi Olimpije in Slovana

V 16. kolu 1. B jugoslovanske košarkarske lige je ljubljanska Smelt Olimpija v Čapljini premagala domačega Borca z 90:79 (39:36). Za Ljubljancane so bili najboljši strelci Zdovc (30 točk), Vilfan (23) in Tovornik (21).

Mineral Slovan pa je v tem kolu odpravil moštvo Novega Zagreba s 100:97 (52:50).

Tenis: mednarodno prvenstvo Avstralije Živojinoviću ni uspel podvig

MELBOURNE — Glavna favorita mednarodnega prvenstva Avstralije, Čehoslovak Ivan Lendl in Zahodni Nemec Boris Becker sta včeraj po pričakovanju zmagala, izgubila pa sta po set.

Zahodnonemški as je v štirih setih premagal Jugoslovana Slobodana Živojinovića, ki je favoriziranemu tekmeu odvzel tretji set, več pa ni zmogel. Premoč Borisa Beckerja je bila namreč več kot očitna.

Lendl pa je prav tako tretji set izgubil proti Američanu Mattu Angerju. Tudi njegova zmaga in uvrstitev v osmino finala pa nista bili nikoli v dvomu.

Težje pa je zmagal nosilec št. 9, Šved Anders Jarryd, ki je odpravil Francoza Championa.

Tudi v ženski konkurenci ni bilo presenečenj, če izvzamemo izločitev nosilke št. 9, Američanke Robin White, ki jo je premagala Avstralka Elizabeth Sayers Smylie.

IZIDI

3. kolo (moški): Edberg (Šve.) - Frawley (Avstral.) 6:4, 6:3, 6:1; Tim Wilkinson (ZDA) - Edmondson (Avstral.)

6:2, 6:1, 7:6; Becker (ZRN) - Živojinović (Jug.) 6:3, 6:3, 3:6, 6:3; Lendl (ČSSR) - Anger (ZDA) 6:4, 6:2, 6:7, 6:2; Mečir (ČSSR) - Krishnan (Ind.) 3:6, 7:5, 6:7, 6:2, 6:2; Masur (Avstral.) - Rensburg (J. Afr.) 6:3, 1:6, 7:5, 4:6, 6:0; Jarryd (Šve.) - Champion (Fr.) 6:0, 7:6, 2:6, 6:2.

3. kolo (ženske): Thompson (Avstral.) - Bowes (Avstral.) 6:3, 7:5; Kohde Kilsh (ZRN) - Mochizuki (ZDA) 6:2, 6:2; McNeil (ZDA) - Werdel (ZDA) 6:2, 7:5; Smylie (Avstral.) - White (ZDA) 6:1, 6:2; Bassett (Kan.) - Holikova (ČSSR) 6:1, 7:6; Sukova (ČSSR) - Jolissaint (Švi.) 6:2, 6:1; Garrison (ZDA) - Pfaff (ZRN) 6:2, 3:6, 7:5; Turnbull (Avstral.) - Mundel (J. Afr.) 4:6, 6:1, 6:2.

Rugby: danes v Lizboni Portugalska - Italija

LIZBONA — V okviru 3. kola evropskega pokala v rugbyju bo danes v Lizboni italijanska reprezentanca igrala proti Portugalski. Tekma proti Portugalcem je prva v tem letu in, kot je znano, je cilj »azzurrov« uvrstitev na svetovni pokal, ki bo maja v Novi Zelandiji.

Odbojka: v sinočnjem 12. kolu moške C-1 lige Povsem nepričakovan poraz valovcev

Val Kmečka banka - Faenza 2:3 (15:1, 15:12, 13:15, 8:15, 8:15)

VAL KMEČKA BANKA: Palin, Plesničar, Allesch, Petejan, Lavrenčič, Mučič, Mervic, Grilanc, Černic, Stančič, Micheli.

Sinoči ni nihče pričakoval takega razpleta med Valom Kmečka banka in ekipo Spem iz Faenze. Še zlasti ne po prvem nizu, ki so ga domačini osvojili v pičlih devetih minutah in prepustili gostom le eno točko. Žal pa so za zmago potrebni trije seti.

Valovci so proti zadnjevrščenemu na lestvici pokazali vse, česar se pri pametni odbojki ne sme delati. Premalo zbrano, vrsta napak pri servisu, pri sprejemu in bloku in nenazadnje še izredna neučinkovitost v napadu: ko je vsega tega na pretek, potem je tudi poraz neizbežen.

Kot smo povedali, so štandrežci po prvem osvojili tudi drugi set in vse je kazalo, da se bodo gostje vrnili v zasneženo Faenzo z gladkim porazom. Ob stanju 13:11 za valovce v tretjem nizu, so naši naredili vrsto napak in set je šel po vodi. Še lažje je bilo za

goste v četrtem nizu, ko so za zmago potrebovali le 17 minut. V odločilni igri sta si bili ekipe enakovredni, v napakah namreč, do osmice, potem pa so valovci pokazali, da znajo grešiti več in so gostom ponudili zmago na zlategem krožniku.

Upati je, da sinočni poraz ne bo odločilno vplival na končni razplet, ko bo šlo za obstanek v ligi. (R. Pavšič)

OSTALI IZIDI: S. Giovanni Natisone - Bassano 3:1, ASFJR - Rangers 0:3, Ferroalluminio - Gioc 3:2, Livenza - Povoletto 3:1.

LESTVICA: Motta di Livenza 18, Gioc Belluno 16, Rangers Videm in Ferroalluminio Trst 14, ASFJR Čedad in Friuli Povoletto 12, Val Kmečka banka 10, CUS Trst 8, Bassano del Grappa in S. Giovanni del Natisone 6, Spem Faenza 4.

MLADINSKA ODBOJKA

UNDER 16 ŽENSKE: OMA Armes - Bor Friulexport 1:3 (3:15, 9:15, 15:10, 10:15).

Nogomet: na Pokalu Pele V današnjem finalu Argentina - Brazilija

SAO PAULO — V finalu »mundialita senior« ali Pokala Pele bosta igrali Argentina in Brazilija. Prva si je nastop zagotovila z včerajšnjo zmago s 4:0 proti Urugvaju (zadetke so dosegli Brindisi v 1., Oscar Mas v 19., Babington v 70. in Pedro Gonzales v 85. min).

Izredno razbruljivo pa je bilo drugo včerajšnje srečanje, v katerem je Brazilija z 2:1 premagala Zahodno Nemčijo. Vsi trije zadetki so padli v zadnjih šestih minutah. Prvi so povedli Nemci s Hoelzenbeinom, Brazilci so izenačili v 88. min. z Gilom, prav ob izteku pa so povedli z Rivelinom.

Finale za prvo mesto med Argentinom in Brazilijo bo že danes.

Iranc ne gredo v Kuvajt

TEHERAN — Iranska nogometna reprezentanca ne bo šla v Kuvajt, kjer bi morala odigrati kvalifikacijsko tekmo za nastop na olimpijskih igrah v Seulu. Vzrok naj bi bili slabi odnosi med državama.

Atletika: v Simmerathu in Los Angelesu Nova svetovna rekorda

SIMMERATH (ZRN) — Včeraj sta padla dva dvoranska svetovna rekorda, in sicer v skoku v višino ter v teku na 60 m ovire. Prvega je z znamko 2,40 m postavil Zahodni Nemec Thraenhardt. Prejšnja znamka, 2,39 m, je pripadala njegovemu rojaku Moegenburgu, ki jo je dosegel februarja leta 1985. Svetovni rekord na odprtem, 2,41 m, je last Sovjeta Paklina, kateremu sledi njegov rojak Povarnic z 2,40 m. Na tekmovalno v Simmerathu so se za Thraenhardtom uvrstili Šved Sjoeborg (2,31 m), Zahodni Nemec Nagel (2,25 m) in Poljak Wszola (2,25 m).

Za drugi rekord je na mitingu v Los Angelesu poskrbel Američan Greg Foster, ki je 60 m z ovirami pretekel v 7"36. Prejšnjo znamko (7"47) je marca lani v Tokiu postavil Kanadčan McKoy. Veliko pričakovanje je vladalo za nastop Fosterjevega rojaka Nehemiaha, svetovnega rekorderja na 110 m, ki ni tekmoval štiri leta, potem ko je prestopil med profesionalce in

igral football. Nehemiah pa je bil šele tretji (7"59), medtem ko se je na drugo mesto uvrstil Campbell (7"54).

Protagonista na tretjem atletskem mitingu, tokrat v Indianapolisu, pa sta bila Carl Lewis, štirikratni olimpijski prvak iz Los Angelesa 1984, ter njegov rojak Ken Lowery. Za Lewisa je to bil prvi nastop po operaciji na levem kolenu. Pomeril se je v teku na 60 m in zmagal s časom 6"68, a je le za las, za samo stotinko sekunde, prehitel rojaka Robinsona. Lewis je bil zelo zadovoljen s svojim povratkom, čeprav sam rezultat ni bil kaj prida. Dejal je, da pač odgovarja njegovim trenutnim zmogljivostim. Najboljši rezultat na mitingu pa je dosegel 25-letni študent Lowery, ki je 500 m pretekel v 1'00"17 (lani je Clarence Daniel za to razdaljo potreboval 1'00"86).

Od ostalih sta se izkazala še sestra Carla Lewisa, Carol Lewis (6,62 m v skoku v daljino) in Spivey, ki je miljo pretekel v 3'59"13.

Na rallyju Pariz - Dakar Tudi smrtna žrtev

TIDJIKJA (Mavretanija) — Seznam smrtnih žrtev, ki jih je rally Pariz - Dakar terjäl od svoje prve izvedbe leta 1979, se vse bolj veča. S smrtno Francoza Henryja Mourena, ki se je ponesrečil skupaj z dvema snemalca, je njihovo število naraslo že na osemnajst. Do nesreče je prišlo, ko se je avtomobil, v katerem sta bila snemalca in 60-letni Mouren, pravi navdušenec za afriške rallyje, prevrnil v neko jamo. Za Mourena ni bilo pomoči, saj je izdihnil na mestu, druga dva potnika pa sta odnesla celo kožo.

Medtem so alžirske oblasti izpušile dva angleška državljana, ki so ju obtožili, da sta kršila valutne predpise. Izkazalo naj bi se, da sta imela več denarja, kot sta ga prijavila ob prihodu v Alžirijo, ker sta pri sebi hranila tudi denar prijateljev, ki so se že vrnili domov. Verzija je kaj čudna, dejstvo pa je, da sta spet na svobodi.

Kar se tiče dirke same, povejmo, da je bila na sporedu 15. etapa (Nema - Tadjika, 458 km). Etapni in skupni lestvici sta naslednji:

Motociklisti: ETAPNO: 1. Auriol (Fr.) cagiva 7.39'39"; 2. Orioli (It.) honda po 10'13"; 3. Mas (Šp.) yamaha 15'06"; 4. Picco (It.) 15'59"; 5. Neveu (Fr.) honda 41'01". SKUPNO: 1. Auriol 68.38'37"; 2. Neveu po 1.16'06"; 3. Orioli 2.30'12"; 4. Rahier (Bel.) BMW 3.05'25"; 5. Picco (It.) yamaha 5.03'06".

Avtomobilisti: ETAPNO: 1. Tam-bay (Fr.) range 5.35'12"; 2. Vatanen (Fin.) peugeot po 8'13"; 3. Zaniroli (Fr.) range 13'19"; 4. Cowan (VB) mitsubishi 46'16"; 5. Bouchet (Fr.) toyota 1.11'02". SKUPNO: 1. Vatanen 30.18'41"; 2. Zaniroli po 2.07'59"; 3. Mehta (Ken.) peugeot 5.01'41"; 4. Shinozuka (Jap.) mitsubishi 5.08'07"; 5. Canellis (Šp.) range 6.57'04".

Start rallyja Montecarlo

MONTECARLO — Iz raznih krajev, med katerimi je bil tudi Sestriere, kjer so se zbrale italijanske posadke, so včeraj krenili udeleženci avtomobilskega rallyja Montecarlo, ki se bodo zbrali v Grenoblu.

kratke vesti - kratke vesti

Na America's Cup zmagi Stars & Stripesa in Kookaburre

FREMANBLE — Ameriška jadrnica Stars & Stripes je zmagala tudi v 4. finalni regati med izzivalci America's Cup in sedaj vodi že s 3:1 proti New Zealandu. Za uvrstitev v veliki finale ji manjka ena sama zmaga.

V finalu med branitelji se je včeraj znova uveljavila Kookaburra III in ima sedaj tri točke, Australia IV pa nobene.

Espinoza svetovni prvak

PHOENIX — Z zmago proti Dominikancu Tommyju Valoyu s KO v 4. krogu je Američan Louie Espinoza osvojil svetovni boksarski naslov v superpetelinji kategoriji (WBA).

Najprej Argentina - Peru

BUENOS AIRES — V uvodni tekmi nogometnega turnirja za ameriški pokal (nastopajo južnoameriške državne reprezentance) se bosta pomerili Argentina in Peru. Srečanje bo 26. junija. Turnirja se bo udeležilo 9 reprezentanc, ki bodo razdeljene v tri skupine.

V skupini A bodo Argentina, Peru, Ekvador, v skupini B Brazilija, Venezuela in Čile, v skupini C Paragvaj, Bolivija in Kolumbija. Zmagovalci v posameznih skupinah se bodo uvrstili v polfinale, kamor je bil neposredno prepuščen Paragvaj, ki se je uveljavil na zadnji izvedbi pokala.

La Combustibile

TRST - Domjo 38
Telefon: 820331 - 810252

- PLINSKO OLJE ZA OGREVANJE
- KURILNO OLJE FLUIDNOST 3/5
- PETROLEJ ZA OGREVANJE
- MOTORNA OLJA
- KOVINSKI REZERVOARJI

● Meblo

prišla v vodstvo (4:0, 12:6 in celo 13:9). Meblo je v tem setu veliko grešil. Le ko je podajačica Mira Grgič preusmerila ves napad na Maverjevo, ki je bila tudi sinoči neustavljiva in skupaj s ka-

petanko Kraljevo daleč najboljša na igrišču, je Meblo dokončno nadoknadil zaostanek in tesno osvojil niz. Bil je to odločilen trenutek srečanja, saj je bil tretji niz spet bolj podoben prvemu, ne glede na to, da je Torriana dosegla šest točk.

S sicer pričakovano zmago so v Meblovem taboru lahko zadovoljni, z igro pa nekoliko manj. Odsotnost Nacinovijeve in okrnjen spored treningov zaradi slabega vremena sta vsekakor zadostni opravičili za povprečen nastop v drugem in zadnjem nizu. Velja pa ugotoviti, da je Meblu sinoči spodletel skoraj vsak poskus, da bi s poostrenim tempom igre in hitrejšimi kombinacijami pregazil Torriano in se je moral spet zateči k visokim podajam, da je zlomil odpor še tako šibkega nasprotnika. To pa proti boljšim nasprotnicam od sinočnih verjetno ne bo dovolj za zmago. (A. K.)

Meblo - Torriana 3:0 (15:0, 15:13, 15:6)

MEBLO: Nacinovi, Maver, Mira in Neva Grgič, Žerjal, Kralj, Klemše, Vidal, Pertot, Garbini in Malalan.

TOČKE: Meblo 35:45 (Maver 11, Kralj 10, Žerjal 6, Neva in Mira Grgič 3, Klemše 2); Torriana 13:21. **ZGREŠENI SERVISI:** Meblo 5, Torriana 10. **TRAJANJE SETOV:** 12, 22 in 13 minut.

SODNIKA: Conti iz Padove in Bianchet iz Pordenona.

GLEDALCEV: 100.

OSTALI IZIDI: Volpe Fiesso - Tregarofani 1:3; Torrefranca - Albatros Treviso 3:2; Nervesa - Ferrara 3:1; Viadana - Mogliano Veneto 0:3; Conegliano - Cervignano 3:0.

LESTVICA: Tregarovani Padova in Mogliano Veneto 20, Nervesa in Conegliano 18, Meblo 16, Viadana 12, Ferrara in Torrefranca Trento 10, Volpe Fiesso 8, Albatros Treviso 6, Cervignano 4, Soteco Gradišče 2.

Na smuku za svetovno prvenstvo v Wengnu

Wasmeier (ZRN) premočno prvi

Danes bo na vrsti slalom, ki je Jugoslovanom vedno prinesel srečo

WENGEN — V tem švicarskem smučarskem središču je včeraj Zahodni Nemec Markus Wasmeier, do še pred kratkim specialist za veleslalom, ki pa se je navdušil nad hitrostjo, osvojil smuk za svetovno prvenstvo. Za dobro sekundo je torej gladko prehitel Švicarja Alpigerja, ki se je prebil na drugo mesto s svojo običajno agresivno vožnjo.

Tretje mesto je osvojil Švicar Heinzer, ki je le za devet stotink prehitel Italijana Danila Sbardelotta. Slednji mora v smukaški vrsti nadomestiti Maira, ki se je pred kratkim poškodoval in je prav včeraj snel mavec, to pa počenja zelo dobro. Takoj po tekmi je namreč izjavil sledeče: »Če ne bi naredil lažje napake prav nekaj metrov pred ciljem, bi zanesljivo stopil na zmagovalni oder.« To mu lahko verjamemo, saj je bil pri merjenju vseh

vmesnih časov vedno med prvimi tremi.

Ta proga pod znamenito alpinistično steno Eigerja je zelo težka, hitra in z raznimi skoki. Zmagovalec jo je presmučal s hitrostjo skoraj 100 km na uro, na nekaterih odsekih pa se je hitrost blizala 150 km na uro. Na včerajšnji tekmi so nekateri favoriti razočarali. Tu mislimo predvsem na Zurbriggena, ki je bil v izredni formi in je računal na zmago, osvojil pa je le deveto mesto.

Vrsti red: 1. Wasmeier (ZRN) 2'29"62; 2. Alpiger (Švi.) 2'30"71; 3. Heinzer (Švi.) 2'31"17; 4. Sbardelotto (It.) 2'31"26; 5. Mueller (Švi.) 2'31"30; 6. Mahrer (Švi.) 2'31"37; 7. Wirsberger (Av.) 2'31"39; 8. Pfaffenbichler (Av.) 2'31"44; 9. Zurbriggen (Švi.) 2'31"55; 10. Niederseer (Av.) 2'31"55.

Vrstni red smuka za SP: 1. Zurbriggen (Švi.) 95; 2. Wasmeier (ZRN) 83; 3.

Heinzer (Švi.) 82; 4. Müller (Švi.) 77; 5. Mair (It.) 66.

Skupna lestvica za SP: 1. Zurbriggen (Švi.) 172; 2. Wasmeier (ZRN) 157; 3. Pramotton (It.) 118; 4. Stenmark (Šve.) 103; 5. Gaspoz (Švi.) 100; 6. Strolz (Av.) in Heinzer (Švi.) 70; 8. Križaj (Jug.) 69; 9. Alpiger (Švi.) 67; 10. Mair (It.), Müller (Švi.) in Girardelli (Luks.) 66.

Danes bo v Wengnu (tudi po TV ob 12.10) še moški slalom. Jugoslavija starta z reprezentanco, v kateri si Križaj, Petrovič in Benedik obetajo novih točk. V ospredju je predvsem Križaj, ki vodi na skupni lestvici slaloma za SP. Wengen je bil za jugoslovanske barve, predvsem pa za Križaja, nadvse uspešen. Slednji je osvojil to tekmovalne dvakrat, lani pa je zmagal Petrovič. Očitno jim ta proga zelo leži.

Smučanje: na ženskem superveleslalomu za SP

Presenečenje: zmaga Quittetove

PFRONTEN — Presenečenje na včerajšnjem ženskem superveleslalomu za svetovni pokal v Pfrontnu: prvo mesto je osvojila Francozinja Catherine Quittet! Že res, da je bila letos v tej novi smučarski disciplini enkrat druga in enkrat četrta, vendar pa njene zmage ni nihče pričakoval.

Mateja Svet se je spet izkazala, saj je osvojila odlično četrto mesto. Očitno je naša najboljša smučarka v odlični formi, saj jo odlikuje predvsem konstantnost. Ostale jugoslovanske smučarke niso nastopile, saj je vodstvo reprezentance odločilo, da najraje trenirajo v Kranjski gori.

Quittetova je 1888 metrov proge presmučala v 1'17"40 ter za 52 stotink sekunde prehitela spet presenetljivo Zahodno Nemko Traudl Haecher. Tretja je bila njena rojakinja Kiehl (spet presenečenje!), po Svetovi pa se je na peto mesto prebila odlična Italijanka Marzola.

Švicarke so tokrat nekoliko razočarale. Figinijska, ki je v petek osvojila smuk, je izpadla, Walliserjeva pa je po vrsti napak osvojila le deveto mesto.

Izidi: 1. Quittet (Fra.) 1'17"40; 2. Haecher (ZRN) 1'17"92; 3. Kiehl (ZRN) 1'18"37; 4. Svet (Jug.) 1'18"43; 5. Marzola (It.) 1'18"63; 6. Schneider (Švi.) 1'18"67; 7. Savijarvi (Kan.) 1'18"85; 8. Percy (Kan.) 1'18"93; 9. Walliser (Švi.) 1'19"14; 10. Haight (Kan.) 1'19"17.

Lestvica za SP: 1. Walliser (Švi.) 204 točk, 2. Schneider (Švi.) 193, 3. Oertli (Švi.) 155, 4. Hess (Švi.) 128, 5. Svet (Jug.) 115, 6. McKinney (ZDA) 113, 7. Figini (Švi.) 108, 8. Quittet (Fra.) 105, 9. Gerg (ZRN) 83, 10. Schymidhauser (Švi.) 70.

Danes bo v zahodnonemškem kraju Bischofswiesen veleslalom za SP (tudi po TV ob 12.10). Nastopila bo seveda tudi Mateja Svet.

Nogomet: danes prvo povratno kolo A lige

Videmčani v Turinu

Kljub ledenemu oklepu bodo danes nogometni prvotilgaši regularno na igrišču. Velikih derbijev v tem, prvem povratnem kolu sicer ne bo, na sporedu bo vseeno nekaj zanimivih srečanj in glede na stanje igrišč po vsej Italiji tudi ni izključeno, da bo prišlo do presenečenja.

Videmski prvotilgaš, ki je startal kar z devetimi kazenskimi točkami, je sicer še vedno zadnji na lestvici. Zbral pa je že pet točk in upanje, da se bo rešil pred najhujšim, je še vedno živo. Danes čaka moštvo Udineseja izredno težka naloga: v Turinu se bo pomeril z državinimi prvaki Juventusa. Favorit je seveda turinsko moštvo, z nekoliko športne sreče pa bi lahko Videmčani tudi s tega težkega gostovanja (kot proti Milanu) odnesli tudi točko.

Vodilni Napoli bo gostil moštvo Brescia. Maradona in tovariši so v tem srečanju seveda favoriti, kot favoriti so tudi nogometaši Interja v domači tekmi proti Empoliju.

Težje bo tokrat za Romo, ki igra v Comu, in tudi Milanu ne bo lahko v Ascoliju. Verjetno najzanimiveje bo v Veroni, kjer bodo Eljaer in tovariši gostili nevarni Torino.

Današnji spored (14.30): Ascoli - Milan; Atalanta - Sampdoria; Como - Roma; Fiorentina - Avellino; Inter - Empoli; Juventus - Udinese (sodnik Squizzato iz Verone); Napoli - Brescia; Verona - Torino.

Lestvica: Napoli 22; Inter 20; Juventus in Milan 19; Verona in Roma 18; Como, Sampdoria in Torino 15; Avellino 13; Empoli 12; Fiorentina in Brescia 11; Atalanta 10; Ascoli 8; Udinese 5.

Nogomet: v drugi italijanski ligi

Triestina: igrišče je nared

Triestino čaka danes delikatna domača tekma s Parmo, ki ima dve točki več od tržaškega drugoligaša. Po zadnjem remiju na tujem v Catanii, v bistvu brez igre, morajo De Falco in tovariši igrati vsekakor bolj temperamentno, če hočejo proti zelo solidni ekipi iztržiti zmago. Že res, da so Tržačani doma skoraj nepremagljivi, vendar pa to še ne pomeni, da so že vnaprej zmagovalci.

Velik problem so seveda vremenske razmere. Igrišče so počistili že med tednom, saj je bilo ena sama plošča ledu, včeraj pa so občinski uslužbenci ter navijači - prostovoljci počistili še tribune in vse ostale prostore za gledalce.

Tržaška ekipa bo nastopila skoraj popolna, saj bo manjkal samo Dal Prà, kateremu bodo operirali vezi na nogi v ponedeljek. Nekateri nogometaši so komaj prestali prehlade in angine, postava pa je skoraj odločena. Trener Parme Sacchi pa taktizira in še ni

Dal Prà je poškodovan

uradno odločil postave, ki bo stopila na igrišče.

Vodstvo tržaškega drugoligaša obvešča, da je južna tribuna neuporab-

na, prav tako pa tudi oštevilčeni se-
deži.

Vodstvo italijanske nogometne zveze pa je objavilo novico, da bodo tekme Bologna - Pescara, Vicenza - Messina in Parma - Cremonese, ki so jih prejšnjo nedeljo odgodili, odigrali v nedeljo, 1. februarja, ob 15. uri.

Današnji spored (ob 14.30): Bari - Genoa; Cagliari - Catania; Cesena - Bologna; Cremonese - Vicenza; Lazio - Pisa; Messina - Lecce; Modena - Campobasso; Pescara - Arezzo; Taranto - Sambenedettese; Triestina - Parma.

Lestvica: Cremonese 22, Messina, Genoa, Lecce 20, Pescara, Modena in Pisa 18, Parma in Arezzo 17, Cesena in Catania 16, Triestina, Vicenza, Bologna 15, Bari, Sambenedettese 14, Lazio 12, Campobasso 11, Taranto 10, Cagliari 8, (Cremonese, Messina, Pescara, Parma, Vicenza in Bologna imajo tekmo manj).

Atletika: na DP v Anconi

V konkurenci tudi borovec A. Škabar

V Anconi bo danes (nedelja) državno atletsko prvenstvo za starejše mladince.

Na prvenstvu bo nastopil tudi borovec Aljoša Škabar, in sicer na 60 m ovire.

V Ancono bi bil moral odpotovati tudi drugi Borov sprinter, Mitja Možina, ki pa se je zaradi poškodbe moral tekmovalju žal odpovedati.

Preživite razburljiv popoldan
na hipodromu Montebello

danes ob 14.30

Poletovci doslej najugodnejše presenetili

Prvi del košarkarskega promocijskega prvenstva na Tržaškem je za nami. Naši predstavniki so igrali zelo uspešno. Nekoliko slabše igra Breg Adriat-herm, ki je vpleten v boj proti izpadu, Bor Radenska, Polet in Kontovel Electronic Shop pa so se dobro obnesli.

Gotovo najugodnejše so doslej presenetili poletovci, ki so na samem drugem mestu prvenstvene lestvice. Še posebno uspešni so bili Tavčarjevi varovanci v slovenskih derbijih te lige. Osvojili so namreč vse »slovenske obračune«. Po vrsti so premagali Kontovelce, borovce in v zadnjem kolu prvega dela še Brežane.

Tudi borovci so lahko z dosedanjim obračunom zadovoljni, saj so skupno z Libertasom in s poletovci na drugem mestu lestvice. Kontovelci v tem prvenstvu niso pričeli najbolje, nato so si lepo opomogli in nato končali prvi del prvenstva z 12 točkami na 6. mestu. Brežani doslej niso imeli sreče in so s šestimi točkami predzadnji.

Na sliki: trenutek s slovenskega derbija v Repnu med poletovci in Brežani.

domači šport

DANES

NEDELJA, 18. JANUARJA 1987

KOŠARKA

MOŠKA B-2 LIGA

17.30 v Padovi: Virtus PD - Jadran

ODBOJKA

UNDER 18 MOŠKI

11.00 v Trstu, Ul. Monte Cengio: CUS - Bor

UNDER 16 ŽENSKO

9.30 v Trstu, Ul. Monte Cengio: CUS - Kontovel Electronic Shop; 11.30 v Dolini: Breg Agrar - Sloga Kolimpex.

NAMIZNI TENIS

DEŽELNI TURNIR

ZA TROFEJO PICCIULIN

8.30 v Kulturnem domu v Gorici: nastopata tudi Dom in Kras.

obvestila

ŠD MLADINA

pridei v soboto, 24. t. m., ob 18. uri v Domu A. Sirk v Križu srečanje z znanim smučarskim demonstratorjem Dušanom Videmškom. Predaval bo in prikazal videokasetne posnetke o sodobni smučarski šoli in novejši tekmovalni tehniki. Vabljeni!

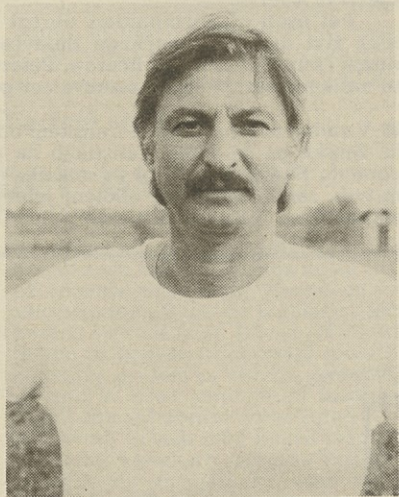
Trener Sovodenj G. Marson o 3. nogometni AL na Goriškem

»Doslej smo igrali spremenljivo«

Zaradi snega je nogometna federacija prekinila vsa amaterska nogometna prvenstva. Če k temu dodamo še počitek zaradi novoletnih praznikov, potem lahko rečemo, da naši nogometaši počivajo skoraj mesec dni. To gotovo nikomur ne koristi, še najmanj društvom in samim nogometašem. Že več let se govori, da bi tudi v Italiji, v zimskem času, prekinili vsa prvenstva. Na žalost pa se okoli tega vprašanja le govori, nič pa se ni doslej storilo.

»Prisiljen« počitek smo izkoristili za pogovor s trenerjem sovođenjske ekipe in poznavalcem goriškega nogometa Giannijem Marsonom, da bi nekoliko ocenili stanje v goriški skupini 3. amaterske lige, v kateri nastopajo Sovodnje in Juventina (doberdobska Mladost igra v tržaško-tržaški skupini).

Splošna ocena goriškega prvenstva (do zaključka prvega dela manjka še eno kolo) je dokaj težka in tudi ni lahko določiti eno ali dve ekipi, ki bi izstopali. Že sama lestvica kaže, da so si ekipe dokaj enakovredne, saj imamo na 2. mestu kar 6 ekip s 14 točkami, za njimi pa 3 postave z 12 točkami. To se pravi, da poleg vodilnega Piedimonteja se za eno od dveh končnih mest poteguje kar 10 ekip, kar je prava novost zadnjih let v tem prvenstvu na Goriškem. Očitno bo treba počakati še nekaj časa, preden se bo iz te skupine

izluščila skupinica, ki se bo borila za napredovanje.

Giannija Marsona smo vprašali, kako ocenjuje dosedanja potek svoje ekipe.

»Povedati je treba, da smo doslej igrali s spremenljivo srečo, čeprav to še ne pomeni, da smo izgubili stika z vrhom. Res je, da se je za našo ekipo prvenstvo začelo dokaj slabo. Potem je sledilo izredno uspešno obdobje, ko

smo zabeležili kar pet zaporednih zmag. Če smo v tem upseli, se je treba zahvaliti tudi našim nasprotnikom, ki so nas v začetku podcenjevali. Po petem uspehu pa smo bili ena najzanimivejših postav in logično je, da smo postali ekipa, ki jo je treba premagati. Sledilo je obdobje nerodnih porazov, katere so botrovala tudi številne odsotnosti standardnih igralcev.

Dejstvo je, da sovođenjsko ekipo sestavlja več mladih igralcev, ki so na marsikateri tekmi pokazali kanček nezkušenosti. K temu je treba dodati še, da smo v tem delu prvenstva pešali na sredini igrišča, kjer se je igra razvijala prepočasno. Kljub temu pa smo še vedno v krogu ekip, ki se lahko borijo za napredovanje. Za končni uspeh pa menim, da imata največ možnosti vodilni Piedimonte ter Moraro, ki je pokazal doslej najboljšo igro. Tema dvema ekipama se bo lahko pridružila še Pro Farra.

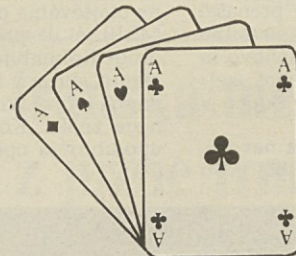
O drugi slovenski ekipi, Juventini, lahko rečem, da je letos opravila kakovosten korak predvsem s tem, da je v ogrodje ekipe vključila več mladih Štandrežcev. Sicer je treba povedati, da so juventinci tudi solidna ekipa in bodo trd oreh za vsakega nasprotnika in ni izključeno, da se bodo do zadnjega borila za vrh lestvice.« (rp)

PROMOCIJSKA PRODAJA
S POPUSTI OD 10% DO 50%

OBV. OBČINI

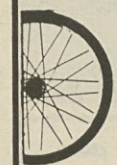
»Bottega della scarpa«

MADOTTO

Križ 200 - Trst - Tel.: 220340

Bogata izbira obutve za vso družino, usnjene galanterije in dežnikov.

MOTOR BIKE

nadomestni in okrasni deli
oblačila za na motor in kolo najboljših znamk

avtorizirani prodajalec PIAGGIO in GILERA kolesa ATALA

Sesljan 54/A — Tel.: 291233 (prostorno parkirišče)

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 120.- din, naročnina za zasebne mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, lix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

18. januarja 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

PIEC

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Minister za civilno zaščito Zamberletti bo poročal o posledicah slabega vremena

Južno Italijo pestijo neurja, na Severu ne sneži več

Izboljšanje vremenskega stanja omogoča odstranjevanje snežnih zametov - V mestih težave s plundro

RIM — Najprej neurja, nato sneg in poledica so v Italiji povzročili ogromno gmotne škode. Minister za civilno zaščito Zamberletti je včeraj začel svoje preverjalno potovanje po italijanskih deželah in mestih, kjer je bila huda ura najbolj neusmiljena. Včeraj je obiskal Kampanijo in se nato ustavil v Neaplju, kjer je na seji s predstavniki javne uprave izjavil, da je slabo vreme povzročilo po Italiji najmanj 1.500 milijard škode.

To res niso mačje solze, če pomislimo, da gre za prvo, in sili razmer povsem površno, vrednotenje dejanskega stanja. Sam minister Zamberletti je moral zaradi hude nevihte predčasno zapustiti Kampanijo in si zato ni utegnil ustvariti celovite slike položaja. Kljub temu pa je že sinoči izjavil, da je Kampanija utrpela najmanj 300 milijard škode, medtem ko naj bi bili v Laciju znatno na boljšem, zima naj bi jim namreč povzročila »le« 50 milijard škode.

Vrednotenja so površna, vremensko stanje pa se je toliko ustalilo in ublažilo, da bomo verjetno že v kratkem seznanjeni s finančnimi posledicami letošnje zime, ki se je neusmiljeno pogirala z našimi premalo »zimskimi« strukturami. Kaže pa, da so največ škode utrpelo ob italijanskih obalah.

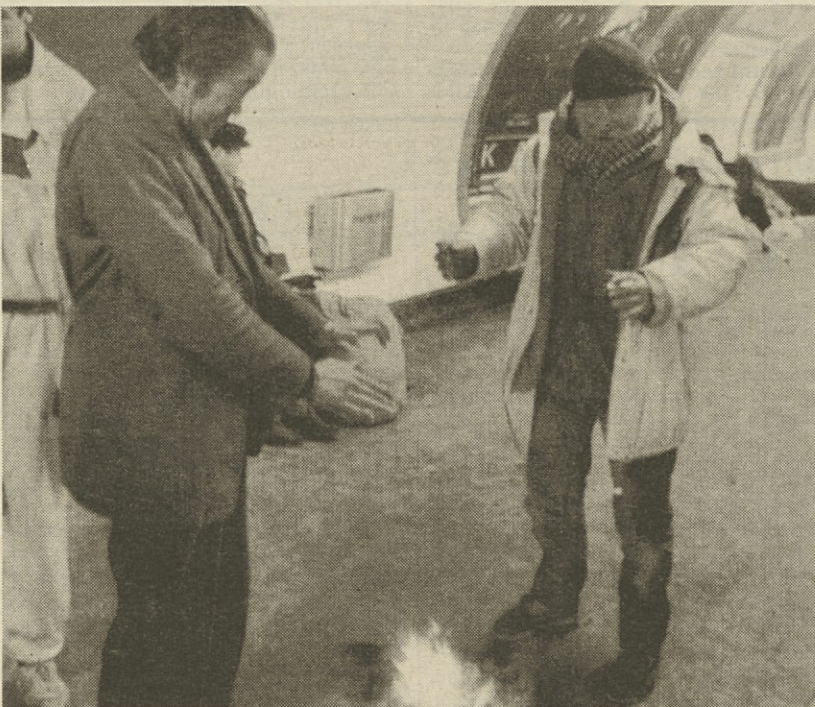
Razburkano morje je odgrizlo kilometre in kilometre turistično dragocene plaže Emilije-Romagne. Bolj proti jugu pa je morska voda pokazala vso svojo razdiralno moč v pristaniščih, kjer je prizadejala največ škode struk-

turam za ribolov. Ob tolikem razdejanju izstopa primer kontejnerke Amira, ki jo je posadka zapustila in jo prepustila milosti in nemilosti razburkanega morja. Zdaj, ko je nevarnost mimo, so se številne ladje spustile v morje, da bi zasledile Amiro, saj jim po mednarodnem pravu priteče delež natovornega blaga...

Sicer pa se je vreme vsaj za toliko izboljšalo, da so se v nekaterih deželah severne Italije, predvsem v Piemontu, po večdnevem sneženju, lahko nekoliko oddahnili. Električarji družbe ENEL so končno priskočili na pomoč 37 piemontskim občinam, ki so bile že nekaj dni brez električne energije, medtem ko so se v Turinu občinski delavci lahko podali na ulice in pričeli čistiti sneg. Največjo nevarnost predstavljajo zdaj kupi premočenega snega, ki neglede na pešce in parkirane avtomobile, pada s streh in dreves.

Probleme s snežnimi zameti imajo tudi v drugih deželah severne Italije, kjer je sneženje zamenjal dež, snežna odeja pa je se je sprevrgla v umazano plundro. Z belim snegom se lahko ponasajo le v zimskih letoviščarskih krajih, kjer jim je zima sicer povzročila nekaj težav, a ne veliko. Obilnega sneženja so bili nekateri gorski predeli res potrebni, sicer bi se jim zimska sezona povsem izjalovila. Kaže, da so se strastni smučarji kljub slabemu vremenu podali na pot in brezskrbno smučali, medtem ko je zimska ujma pestila premražene meščane.

Zima je klonila tudi drugod po Evropi

»Clochardi« ob alternativnem ogrevanju pariškega metroja

(Telefoto AP)

MOSKVA, PARIZ — V Sovjetski zvezi je neka kmetica, ki se lahko ponasja, da je v svojem življenju prežive la 103 zime, povedala dopisniku Pravde, da svoj živi dan ni doživela tako hude zime kot letos.

Njeno pričevanje bo nedvomno držalo, saj sta led in sneg poteptala tudi Sovjetsko zvezo, kjer naj bi, po vseh pravičnicah, zima imela svoje ledeno kraljestvo. Zimska ofenziva je sicer v zadnjih urah nekoliko popustila, izjemno stanje pa ni še povsem mimo. Tudi temperature so se nekoliko ublažile, težave pa so še na dnevnem redu.

V nekaterih državah je taljenje ledene skorje omogočilo, da so na površje ponovno priplavale socialne težave. Tako v Franciji, kjer so se železničarji, po premirju, ki ga je narekovala izredna zima, ponovno vrnil na »družbeno bojišče« in vladi pretijo z novim valom stavk.

Tudi profesorji in pedagogi so na tem, da si odvežejo dereze in demonstrirajo proti reformi šolske direkcije, ki jo je sestavil minister Rene Monroy. Očitno mu bo zima 86/87 ostala v spominu ne zaradi izjemnega sneženja, pač pa zaradi demonstracij, ki jih je izzval s svojim načrtovanjem francoskega šolstva.

Dragocen želodec

MILAN — Magdalena De Vree bi lahko ostala zapisana v knjigi zgodovine tihotapcev z dragulji z nazivom Magdalena-Noj. De Vree je namreč pogotila 10.999 diamantov in 217 smaragdov, nato pa jo je mahnila na pregled finančnih stražnikov milanskega letališča Linate.

Ko se ne bi obnašala nekam čudno (pa kako naj bi se drugače kretala, ko ji je v želodcu veselo poskakovalo na tisoče draguljev) bi jo finančni stražniki kar pustili mimo. Njena na videz neutemeljena živčnost je bila tako sumljiva, da so jo povedli na rentgenski pregled in tako ugotovili, da je bila Magdalena v resnici bolj podobna živi šatulji kot pa elegantni potnici.

Pasje težave z zastavo

Bully je sicer iz vrtnic, angleška zastava, ki jo drži v gobcu, pa je kljub temu postavljena na glavo. (AP)

Zgodilo se je zaradi nenamerne sodne napake

Kako je prebrisana žena moža spravila na beraško palico

RIM — Včeraj je bil še dobro situiran, danes pa revež, do takšne mere, da se je moral preseliti v barako ob Anieni. Takorekoč čez noč je bil ob vse: hišo, pokojnino in denar na banki. Za te, vse prej kot prijetne vesti, je 66-letni Cosimo Lo Scialpo izvedel tistega večera, ko je zamenjal ključ v ključavnico svojega stanovanja. Njegova 52-letna soproga Francesca Iacovone in sinova so izvedli »državni udar« in ga postavili pred vrata. In to v popolni zakonitosti. Kako je bilo to mogoče?

Lo Scialpo, nekdanji delavec v Oplovi avtomobilski tovarni, je s težavo opravljal vlogo gospodarja do tistega oktobrskega večera leta 1985, ko ni mogel priti v svojo hišo, ker mu je žena enostavno zamenjala ključavnico. Nesrečnež za ženinovo dejanje ni vedel in je poklical policijo, da ne bi ponoči ostal pod milim nebom. Takrat je zvedel presenetljivo novico: ni bil več lastnik hiše, na katero sta bila vključena on in žena, ne pokojnine in, kot so mu povedali kasneje, niti tekočega računa ne.

Rimska sodnica Aida Campolongo je z začasno razsodbo izročila Francesci Lo Scialpo hišo v izključno uporabo — brez vednosti solastnika. Za branilca nesrečnega moža je to zadosten razlog za razveljavitev razsodbe. Napaka v razsodbi »beraču« ni dovolila, da bi vedel za postopek in se zato ni mogel braniti.

Tako je sodnica prisodila ženi 600.000 lire alimentov (»beračeva« pokojnina znaša 711.510 lir). Podjetni ženi je uspelo, da ji INPS alimente plačuje na njen tekoči račun. To pa še ni vse: ženska je možu z dvojnimi podpisom pobrala tudi vse denar s tekočega računa in mu ustavila drugega.

Kako je mogla slaviti tako zmago? Po mozevi izjavi samo zato, ker je spoštoval tradicionalne »vrednote«, kot so delo, skupnost družine, pravost, spoštovanje urnikov in varčnost. Predčasno je celo delovno mesto prepustil sinu, pa ni šlo: kmalu so ga odpustili. Ker je Lo Scialpo izgubil vero, da bi spet postal družinski poglavar, se je preselil v barako, kjer čaka, da mu bo pravica vrnila vsaj najnujnejše za življenje — sicer bo res berač.

Ker niso nič našli, so zažgali hišo

AVERSA (Caserta) — Ker roparji niso našli v hiši ne denarja in ne dragocenosti, so zažgali pohištvo in stanovanje. Dogodek preiskujejo karabinjerji iz Averse.

Pet oseb z zakrinkanimi obrazi in revolverji v rokah je vdrl v sobo, kjer živi družina kmečkega delavca 48-letnega Salvatora Basca, ki je bil doma skupno z ženo in hčerko. Peterica je prebrskala vse stanovanje in ker ni našla ničesar, je vpricho stanovalcev podtaknila ogenj. Pogasili so ga gasilci.

■ V zadnjem letu se je na Danskem občutno povečala umrljivost zaradi alkohola, ženske pa so v teh statistikah na pomembnem mestu. Tako piše v letnem poročilu Sveta za alkohol in mamila v letu 1985. Zaradi alkohola so imeli 150 mrtvih, zaradi ciroze in obolenj jeter pa 648. V ambulantah se zdravi zaradi alkoholizma 17.860 oseb; v vseh primerih je žensk 25-30 odstotkov.

Več uspešnih akcij italijanske policije

Razpečevalci mamil za rešetkami

RIM — Agenti letkega oddelka kvesture so na kolodvoru v Genovi aretirali 31-letnega Filipa Casana iz Sicilije, pri katerem so našli 1,5 kilograma heroina. Casana, ki so ga ustavili pri izhodu kolodvora Genova - Brignole, je izjavil, da je prišel v ligurijsko glavno mesto iskat delo in da je paket, v katerem je heroin, našel v vlaku.

Casana so aretirali že pred tremi dnevi, vendar ni šef letkega oddelka dr. Gianfranco Bombara do včeraj objavil vesti, ker je hotel ugotoviti izvor mamila, vrednega več milijard lir. Preiskavo vodijo predvsem na Siciliji, kjer je Casano star znanec tamkajšnje policije.

Filippa Casana so aretirali pod obtožbo, da je prenašal veliko količino mamil. V njegovem žepu so našli povratno železniško vozovnico za potovanje iz Palerma v Genovo in nazaj, po čemer bi se dalo sklepati, da bi domnevni »sel« nalogo opravil z izročitvijo dragocenega »blaga« kupcu v Genovi.

Ob tej uspešni akciji policije v Genovi je treba navesti, da so po šestmesečni preiskavi agenti oddelka za boj proti

narkomaniji kvesture v Bariju aretirali 19 domnevnih razpečevalcev mamil »srednjetežke« kategorije, kot so jih opisali na kvesturi. Skupno so 22 oseb, ki so v tem pogledu povratniki, obtožili hranjenja in razpečevanja heroina in hašiša. Aretiranci niso bili povezani v tolpo, pogostoma pa so po dva ali trije skupno nakupovali večje količine mamil.

Na letališču Malpensa pa so 6. novembra aretirali kolumbijskega državljanca 56-letnega Francisca Restrepa, ker so v njegovem kovčku našli 1120 g kokaina. Sodišče v Vareseju ga je včeraj obsodilo na 4 leta in 6 mesecev zapora in 6 milijonov lir kazni. Kolumbijec, ki so mu priznali splošne olajševalne okoliščnosti, je povedal, da ni vedel za mamilo. Misli je, da prenaša diamante. Vsaj tako mu je rekel nek drugi Kolumbijec, ki mu je predlagal, naj pretihotapi diamante, skrite v kovčku, ki mu ga je sam dal. Na letališču bi mu ga moral vrniti na podlagi neke fotografije kot spoznavnega znaka. Kolumbijec je nameraval izkupiček od posla uporabiti za operacijo na očeh; boleha namreč na glavkoma.

professional
sport

TRST — Ul. Udine 45/a
Tel. 040/418315

VSE ZA SPORT IN PROSTI CAS

od 14. januarja
do 14. februarja

POSEZONSKA RAZPRODAJA S SUPER POPUSTI prid' te dukr ne zmnka!

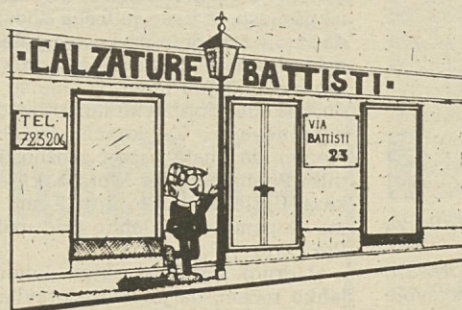

S. A. C. A. T.

IMPORT - EXPORT

nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

UL. SV. FRANČIŠKA 38 - TRST - TEL. 768667 - 772002

Velika
sezonska
razprodaja

obutve
usnjena galanterija
torbice

TRST — Ul. Battisti 23 - Tel. 723206